
VÁLASZTÁSI FÜZETEK

230.

SEGÉDLET

**a választási irodák vezetői részére
az országgyűlési képviselők választása lebonyolításához**

VÁLASZTÁSI FÜZETEK

230.

SEGÉDLET

**a választási irodák vezetői részére
az országgyűlési képviselők választása lebonyolításához**

Budapest

2026.

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

A „Választási füzetek” című sorozat szerkesztője:

DR. NAGY ATTILA

a Nemzeti Választási Iroda elnöke

Összeállította:

dr. Jackli Tamás

Lektorálta:

Dr. Nagy Attila

Felelős kiadó:

Dr. Nagy Attila

Kiadó:

Nemzeti Választási Iroda

1054 Budapest, Alkotmány u. 3.

ISSN: 1788-411X

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK	8
2. AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSÁNAK RENDSZERE	9
2.1. A választójogosultság	9
2.2. A választások időpontja	9
2.3. A választások alapelvei	9
2.4. A választókerületek	10
2.5. A jelölés	10
2.6. A szavazás	10
2.7. Az eredmény megállapítása	11
2.7.1. Egyéni választókerület	11
2.7.2. Országos lista	11
3. VÁLASZTÁSI SZERVEK	13
3.1. A választási szervekre vonatkozó joganyag	13
3.2. A választási bizottságok	13
3.2.1. Az SZSZB	15
3.2.1.1. Választott tagok	15
3.2.1.2. Megbízott (delegált) tagok	17
3.2.1.3. Az SZSZB tagok eskü- vagy fogadalomtétele	18
3.2.1.4. Az SZSZB működése	19
3.2.1.5. A kijelölt szavazókör SZSZB-jére vonatkozó speciális szabályok	19
3.2.2. A HVB	20
3.2.3. Az OEVB	21
3.2.3.1. Az OEVB tagjainak megválasztása	21
3.2.3.2. Az OEVB választott tagjainak megbízása az NVB által	22
3.2.3.3. Az OEVB megbízott tagjai	22
3.2.3.4. Az OEVB ülése	23
3.2.3.5. Az OEVB döntése	23
3.2.3.6. Az OEVB határozatának közzétevése és nyilvánossága	24
3.2.3.7. A választási bizottságok határozatainak jogereje	25
3.2.4. A TVB (FVB)	25
3.2.5. Az NVB	25
3.3. Megfigyelők a választási eljárásban	26
3.3.1. Általános szabályok	26
3.3.2. A nemzetközi megfigyelő	26
3.4. A választási irodák	27
3.4.1. A választási irodákra vonatkozó általános szabályok	27
3.4.2. A választási irodák feladatai	28
3.4.3. A helyi választási iroda	28
3.4.4. Az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda	29
3.4.5. A területi választási iroda	29
3.4.6. A Nemzeti Választási Iroda	29
3.4.7. A külképviseleti választási iroda	30
4. A NÉVJEGYZÉK ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS TOVÁBBVEZETÉSE	31
4.1. A központi névjegyzék	31
4.1.1. A nemzetiségi névjegyzéki kérelem (Nemzetiségi regisztráció)	31
4.1.2. A fogyatékkal élő választópolgár által igényelt segítség	32
4.1.3. A központi névjegyzéki adatok kiadásának megtiltása	32
4.1.4. Az Európai Unió más tagállama állampolgárának névjegyzékbe vétele	32
4.1.5. Igazolás választójogról	33
4.1.6. Tájékoztatás nyilvántartott adatokról	33
4.2. A választójoggal nem rendelkező polgárok jegyzéke (NESZA)	33
4.2.1. A NESZA adattartalma	33
4.2.2. A NESZA adatainak felhasználása	33
4.2.3. A NESZA nyilvánossága	33

4.3. A szavazóköri névjegyzék	33
4.3.1. A szavazóköri névjegyzék létrehozása	33
4.3.2. Az értesítő	34
4.3.2.1. Az értesítő tartalma	34
4.3.2.2. Az értesítő megküldése	34
4.3.2.3. Értesítés a szavazás helyének megváltoztatásáról	34
4.3.3. A szavazóköri névjegyzék továbbvezetése	34
4.3.3.1. A szavazóköri névjegyzék automatikus továbbvezetése	34
4.3.3.2. A szavazóköri névjegyzék módosítása hivatalból	35
4.3.3.3. A szavazóköri névjegyzék módosítása kérelemre	35
4.4. A névjegyzékkel kapcsolatos kérelmek	37
4.4.1. A névjegyzékkel kapcsolatos kérelem benyújtása	37
4.4.1.1. A kérelem benyújtásának ideje	37
4.4.1.2. A kérelem benyújtásának módja és helye	37
4.4.2. A névjegyzékkel kapcsolatos kérelem adattartalma	38
4.4.2.1. Kötelező adattartalom	38
4.4.3. A névjegyzékkel kapcsolatos kérelem elbírálása	39
4.4.3.1. A kérelmező azonosítása, a kérelem rögzítése	39
4.4.3.2. A kérelem elbírálásának határideje	39
4.4.3.3. AZ NVI és az SZSZB döntése	40
4.4.3.4. A kérelmező értesítése	40
4.4.3.5. A döntés módosítása vagy visszavonása	41
4.5. A névjegyzék nyilvánossága	41
4.5.1. A választópolgárok adatainak megismerése	41
4.5.2. A szavazóköri névjegyzék nyilvánossága	41
5. A JELÖLTÁLLÍTÁS	42
5.1. Jelölő szervezet	42
5.1.1. A jelölő szervezet	42
5.1.2. A párt képviselője	42
5.2. Egyéni jelölt	42
5.2.1. Az ajánlóív igénylése	43
5.2.2. Az ajánlóív kiadása	44
5.2.3. Az ajánlás	45
5.2.4. A jelölt bejelentése	46
5.2.5. Az ajánlások ellenőrzése	47
5.2.6. Az egyéni jelölt nyilvántartásba vétele	49
5.2.7. Az egyéni jelölt jogi állapotában történt változás rögzítése	49
5.2.8. A jelölt törlése a nyilvántartásból	49
5.2.9. A választópolgár információs önrendelkezési joga	49
6. A VÁLASZTÁSI KAMPÁNY ORSZÁGOS ÉS HELYI ESZKÖZEI	50
6.1. A választási kampányidőszak	50
6.2. A kampánytevékenység	50
6.3. A kampány eszközei	51
6.3.1. A plakát	52
6.3.2. A választási gyűlés	53
6.3.3. Politikai reklám	54
6.3.3.1. A politikai reklám fogalma	54
6.3.3.2. A politikai reklám közzététele - általános szabályok	54
6.3.3.3. A politikai reklám közzététele az országgyűlési képviselők általános választásán	55
6.3.4. Politikai hirdetés	55
6.3.5. A média és a sajtó médiatartalom előállításával (szerkesztésével) kapcsolatos előírások	56
6.3.6. Közvetlen politikai kampány	57
6.4. Közvélemény-kutatás	57
6.5. Tiltott kampánytevékenység	57
6.5.1. Mozgóurna igénylésére és a szavazóhelyiséghez történő szállításra való nyilvános felhívás	57
6.5.2. Relatív területi kampánytilalom	58
6.5.3. Szavazás napján választási gyűlés tartása	59
6.5.4. Szavazás napján politikai reklám közzététele	59
6.5.5. Közvélemény-kutatás eredményének közzététele	59

6.6. Adatszolgáltatás a névjegyzékből	59
7. A SZAVAZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE	61
7.1. A jelöltek sorrendjének kisorsolása	61
7.2. A szavazólapok adattartalma	61
7.2.1. Azonos nevű jelöltek kezelése	61
7.2.2. A jelölt szavazólapon megjelenő neve	62
7.2.3. A jelölő szervezet megjelenése a szavazólapon	62
7.3. A szavazólap adattartalmának jóváhagyása	62
7.4. A szavazási levélsomagok átadása	63
7.5. Oktatás	63
7.6. A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének lezárása	64
7.7. A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének kinyomtatása	65
7.8. A szavazóköri jegyzőkönyvek kinyomtatása	65
7.9. A Ve. 78. §-a szerinti kijelölt szavazókör	65
7.10. Az átjelentkezéssel és a KÜVI-n leadott szavazatok megszámlálására kijelölt szavazókör	66
7.11. A szavazásnapi iratok és kellékek átadása	66
7.12. A szavazóhelyiség kialakítása	66
8. A SZAVAZÁSNAPI FELADATOK	69
8.1. Napközbeni jelentések	69
8.2. Rendkívüli események	69
8.3. Mozdóurna iránti kérelmek továbbítása az SZSZB-hez	69
8.4. Jelentés a szavazás befejezéséről	69
8.5. A levélszavazatok fogadása	69
8.6. A jegyzőkönyvek adatainak jelentése, rögzítése	70
8.7. Szavazási iratok átvétele az SZSZB-től	70
8.8. Jegyzőkönyvek adatainak összevetése az NVR-ben rögzített adatokkal	70
8.9. A szavazóköri és az eredmény jegyzőkönyvek szkennelése	70
8.10. A szavazóköri jegyzőkönyvek nyilvánossága	70
9. A SZAVAZÁST KÖVETŐ FELADATOK	71
9.1. A szavazóköri jegyzőkönyvek, az átjelentkezéssel leadott szavazatok és a levélszavazatok továbbítása	71
9.2. A számlálásra kijelölt SZSZB szavazatszámllálása	71
9.3. Az eredmény megállapítása	71
9.3.1. A szavazás napját követő újraszámllálás	72
9.3.2. A szavatszámllálásra kijelölt SZSZB által elvégzett szavatszámllálást követő újraszámllálás	72
9.4. A választási iratok őrzése és megsemmisítése	73
10. JOGORVOSLATOK	74
10.1. Jogorvoslatok általában	74
10.1.1. Jogorvoslatok fajtái	74
10.1.2. Jogorvoslati határidők	74
10.2. A kifogás	74
10.2.1. A kifogás benyújtása	74
10.2.2. A kifogás áttétele	75
10.2.3. Ügyek egyesítése	75
10.2.4. Ítélt dolog	76
10.2.5. A kifogás elbírálása	76
10.3. A fellebbezés	77
10.4. Speciális jogorvoslatok	78
10.4.1. Szavazókörök kialakításával és felülvizsgálatával kapcsolatos jogorvoslatok	78
10.4.2. Névjegyzékkel kapcsolatos jogorvoslat	78
10.4.3. Jelöltek sorrendje elleni jogorvoslat	79
10.4.4. Szavazólap adattartalmának jóváhagyása elleni jogorvoslat	79
10.4.5. Választás eredménye elleni jogorvoslat	79

10.4.6. Jogorvoslat a választási szerv hallgatása miatt	79
10.4.7. A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat	80
10.4.8. A választási iroda tevékenységével kapcsolatos jogorvoslat	81
10.5. Bírság kiszabása	81
10.5.1. Bírság kiszabása az ajánlóívek visszaadási kötelezettségének megszegése miatt	81
10.5.2. Bírság kiszabása a kampányszabályok megsértése, valamint a névjegyzéki adatszolgáltatás adatainak megsemmisítésével kapcsolatos kötelezettség elmulasztása miatt	81
10.5.3. Bírság kiszabása a médiakampány szabályainak megsértése miatt	82
10.5.4. Az OEVI feladatai bírság kiszabása esetén	82
11. PÉNZÜGYEK.....	83
11.1. Bevezetés	83
11.2. A választási irodák költségvetésének tervezése.....	83
11.3. Az NVI által nyújtott költségvetési támogatás megállapítása és folyósítása	83
11.4. A támogatás folyósítása.....	84
11.5. Normatívák elszámolhatóságára vonatkozó szabályok.....	84
11.6. A költségvetési támogatás pénzügyi elszámolása	85

Rövidítések jegyzéke

Alaptörvény	<i>Magyarország Alaptörvénye</i>
Vjt.	<i>2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési képviselők választásáról</i>
Ve.	<i>2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról</i>
NVB	<i>Nemzeti Választási Bizottság</i>
NVI	<i>Nemzeti Választási Iroda</i>
TVB/FVB	<i>területi/fővárosi választási bizottság</i>
TVI/FVI	<i>területi/fővárosi választási iroda</i>
OEVK	<i>országgyűlési egyéni választókerület</i>
OEVB	<i>országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság</i>
OEVI	<i>országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda</i>
HVB	<i>helyi választási bizottság</i>
HVI	<i>helyi választási iroda</i>
SZSZB	<i>szavazatszámláló bizottság</i>
KÜVI	<i>külképviseleti választási iroda</i>
NVR	<i>Nemzeti Választási Rendszer</i>
SZL	<i>a polgárok személyiadat- és lakcímnyilvántartása</i>
NESZA	<i>a választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok nyilvántartása</i>
VÁKIR	<i>Választási Kommunikációs és Információs Rendszer</i>

1. AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

Az országgyűlési képviselők választására vonatkozó rendelkezéseket az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

1. **Alaptörvény**, amely alapvető politikai jogként szabályozza a választójogosultság feltételeit, meghatározza a választások alapelveit és a választás kiírásának alapvető szabályait, továbbá szabályozást tartalmaz a politikai reklámok közzétételére vonatkozóan.
2. **2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési képviselők választásáról**, amely a választások anyagi jogi szabályait tartalmazza, meghatározva a választási rendszer elemeit, a mandátumkiosztás módját és az eredmény megállapításának szabályait, valamint az időközi országgyűlési választásra vonatkozóan is tartalmaz rendelkezéseket.
3. **2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról**, amely a választási eljárás jogi elemeinek szabályait rögzíti (névjegyzék, választási szervek, ajánlás, szavazás, szavazatösszesítés, eredmény-megállapítás, jogorvoslatok stb.).
4. **2013. évi LXXXVII. törvény az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről**, amely a választási kampánytevékenység állami támogatására vonatkozó szabályokat, valamint a választási kampány költségeinek elszámolására és ellenőrzésére vonatkozó törvényi rendelkezéseket tartalmazza.
5. A választások és népszavazások szabályozásáért felelős miniszter (igazságügyi miniszter) rendeletei, amelyek meghatározzák
 - a központi névjegyzék, valamint egyéb választási nyilvántartások vezetésének részletszabályait, a médiatartalom-szolgáltató képviselőjében eljáró személy e minőségének igazolására használható okiratokat, továbbá azon településeket és külképviseleteket, ahol a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár – kérelmére – átveheti a szavazási levélcsomagot **(17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet)**,
 - a 2026. április 12. napjára kitűzött országgyűlési képviselő-választás határidőit és határnapjait **(1/2026. (I. 13.) IM rendelet)**,
 - a választási költségek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és ellenőrzési rendjéről, valamint a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete, közgyűlése feloszlásának kimondása, illetve feloszlása miatt tartandó időközi választás költségei megelőlegezésének részletes szabályait **(11/2025. (IX. 15.) IM rendelet**, a továbbiakban: Pvr.),
 - az országgyűlési képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályait, a választási eredmény országosan összesített adatai körének megállapítását, a fővárosi és vármegyei kormányhivatal választásokkal összefüggő informatikai feladatai ellátásának részletes szabályait, valamint az eljárásban használandó nyomtatványokat **(12/2025. (IX. 15.) IM rendelet)**,
6. A nemzetgazdasági miniszter rendelete tartalmazza a választási kampánytevékenységhez nyújtott állami támogatás rendelkezésre bocsátása, elszámolása és visszafizetése módját, a kincstári számla és a kincstári kártya forgalmával kapcsolatos részletes eljárási szabályokat, valamint a kincstári kártya használatával kapcsolatos szabályokat **(69/2013. (XII. 29.) NGM rendelet)**.

2. AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSÁNAK RENDSZERE

2.1. A VÁLASZTÓJOGOSULTSÁG

Az Alaptörvény XXIII. cikkében politikai alapjogként határozza meg a választójogot: minden **nagykorú magyar állampolgárnak joga** van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők választásán **választó és választható legyen** [XXIII. cikk (1) bekezdés].

Az Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdése szerint „sarkalatos törvény a választójogot vagy annak teljességét magyarországi lakóhelyhez, a választhatóságot további feltételekhez kötheti”. 2014. óta a jogalkotó a választójogot nem köti magyarországi lakcímhez, azaz **a külföldön élő, valamint a Magyarországon élő, de lakcímmel nem rendelkező választópolgároknak is biztosítja a választójogot azzal, hogy választójoguk gyakorlását regisztrációhoz köti, és csak pártlistára szavazhatnak.**

A választójogot csak az ún. **természetes kizáró okok** korlátozzák. Az Alaptörvény XXIII. cikk (6) bekezdése szerint „nem rendelkezik választójoggal az, akit bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárt”.

A Ve. 13/A. §-a alapján „a bíróságnak a cselekvőképességet részlegesen vagy teljesen korlátozó gondnokság alá helyezésről rendelkező, valamint a felülvizsgálati eljárás alapján hozott ítéletében rendelkeznie kell a választójogból való kizárás kérdéséről.”

Mindezek alapján nem választhat és nem választható (azaz nem rendelkezik sem aktív, sem passzív választójoggal) az,

- aki közügyektől eltiltás hatálya alatt áll,
- akit a bíróság kizárt a választójogból, mert a választójog gyakorlásához szükséges belátási képessége mentális zavara következtében
 - tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent, vagy
 - tartósan, teljeskörűen hiányzik (Ve. 13/A. § (2) bekezdés).

Szavazati joggal ugyan rendelkezik, ám nem választható, aki jogerős ítélet alapján szabadságvesztés büntetését tölti (feltéve, hogy nincs eltiltva a közügyek gyakorlásától) vagy büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelés alatt áll (feltéve, hogy nincs kizárva a választójogból) (Vjt. 2. § (3) bekezdés).

2.2. A VÁLASZTÁSOK IDŐPONTJA

Az Alaptörvény 2. cikk (3) bekezdése szerint az országgyűlési képviselők általános választását – az Országgyűlés feloszlása vagy feloszlata miatti választás kivételével – az előző Országgyűlés megválasztását követő **negyedik év április vagy május hónapjában** kell megtartani.

Az országgyűlési képviselők választásának az időpontját a **köztársasági elnök tűzi ki** (Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés e) pontja).

Fentiek alapján a köztársasági elnök az országgyűlési választást 2026. április 12-ére tűzte ki.

2.3. A VÁLASZTÁSOK ALAPELVEI

Az Alaptörvény 2. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy az országgyűlési képviselőket a választópolgárok **általános és egyenlő** választójog alapján, **közvetlen és titkos** szavazással, a választók akaratának **szabad** kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.

2.4. A VÁLASZTÓKERÜLETEK

Az Országgyűlés **199 képviselőből** áll.

A magyar választási rendszer vegyes rendszer, amely két részből áll:

- az egyéni választókerületi rendszerből:
 - **106 egyéni választókerület:** az ország területe 106 egyéni választókerületre oszlik, mindegyikben egy jelölt szerez mandátumot, a szavazatok relatív többségét megszerző jelölt lesz a képviselő,
- valamint a listás rendszerből:
 - **országos listák:** e listákról (párt- és nemzetiségi listák) **93** képviselő szerezhet **mandátumot**.

2.5. A JELÖLÉS

• Egyéni választókerület:

Az egyéni választókerületben a képviselőjelölt **független jelöltként** vagy **párt jelöltjeként** indulhat. Két vagy több párt **közös** jelöltet is állíthat.

Az egyéni választókerületben a jelöléshez legalább **500 választópolgár ajánlása szükséges**. Egy személy csak egy egyéni választókerületben fogadhat el jelölést. Egy választópolgár több jelöltet is ajánlhat, azonban jelöltenként csak egy ajánlása lesz érvényes, minden további ajánlása érvénytelen.

• Listás választás:

Országos lista pártlistaként vagy nemzetiségi listaként állítható.

Pártlistát az a párt állíthat, amely legalább **71 egyéni választókerületben önállóan jelöltet** állított. A pártlista állításának további feltétele, hogy a párt legalább **14 megyében és a fővárosban is** jelöltet állítson. A Vjt. közös pártlista állítására is lehetőséget ad, azonban a közös pártlistát csak ugyanazon pártok részvételével indított jelöltek alapozhatnak meg. Egy párt csak egy – önálló vagy közös – pártlista állításában vehet részt.

Nemzetiségi listát – nemzetiségenként egyet – az országos nemzetiségi önkormányzat állíthat. A nemzetiségi lista állításához a szavazóköri névjegyzékben nemzetiségi választópolgárként szereplő választópolgárok legalább **1%-ának ajánlása, de legfeljebb 1500 ajánlás** szükséges. A nemzetiségi listán az adott nemzetiség nemzetiségi névjegyzékében szereplő, olyan nemzetiségi választópolgár lehet jelölt, aki szerepel adott nemzetiség önkormányzatának közgyűlési határozatában. Közös nemzetiségi lista állítását a törvény kizárja.

Egy személy csak egy országos listán fogadhat el jelölést. Párt által egyéni választókerületben jelölt személy **csak ugyanazon párt pártlistáján** szerepelhet.

A listán szereplő jelöltek sorrendjét a jelölő szervezet határozza meg, azt a választópolgár a szavazatával nem befolyásolja (**zárt lista**).

2.6. A SZAVAZÁS

- A **magyarországi lakcímmel rendelkező** választópolgár
 - a lakcíme szerinti egyéni választókerületi jelöltre és
 - egy pártlistára szavazhat.
- A magyarországi lakcímmel rendelkező, a szavazóköri névjegyzékben **nemzetiségi** választópolgárként szereplő választópolgár
 - a lakcíme szerinti egyéni választókerületi jelöltre és
 - nemzetiségének listájára, ennek hiányában pártlistára szavazhat.
- A **magyarországi lakcímmel nem rendelkező** választópolgár pártlistára szavazhat.

2.7. AZ EREDMÉNY MEGÁLLAPÍTÁSA

2.7.1. EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLET

Az a jelölt lesz országgyűlési képviselő, **aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.**

Szavazategyenlőség esetén időközi választást kell tartani.

2.7.2. ORSZÁGOS LISTA

A mandátumszerzési küszöb

A magyar választási rendszer **5%-os** küszöböt alkalmaz. Az országos listákra leadott érvényes szavazatok összesítése alapján megállapításra kerül, hogy melyek azok a pártok, amelyeknek az országos listájára leadott érvényes szavazatok száma nem éri el a párt- és a nemzetiségi listákra összesen leadott szavazatszám **5%-át**. Ezek a pártok nem kaphatnak mandátumot az országos listáról. Közös pártlista esetén ez a határ **10%**, kettőnél több párt által állított közös pártlista esetében **15%**.

A töredékszavazatok

Töredékszavazatnak minősül az egyéni választókerületben

- a mandátumot nem szerző jelőltre leadott szavazat,
- a mandátumot szerző jelölt szavazataiból a második legtöbb szavazatot elérő jelölt eggyel növelt szavazatainak kivonása után fennmaradó szavazatszám,
- ha az egyéni választókerületben a legtöbb szavazatot két vagy több jelölt egyenlő szavazatszámmal szerzi meg, az adott egyéni választókerületben minden egyéni választókerületi jelőltre leadott szavazat.

A töredékszavazatok esetében érvényesül a **színre szín elve**: az önálló pártlista töredékszavazatainak a párt önálló egyéni választókerületi jelöltjeinek töredékszavazatai számítanak, míg a közös pártlista töredékszavazatainak a pártlista állításában részt vevő pártok közös – ugyanazon pártok részvételével állított – egyéni választókerületi jelöltjeinek töredékszavazatai számítanak.

A mandátumkiosztás

A mandátumkiosztás a pártok esetében **a pártlistára** közvetlenül leadott szavazatok és a töredékszavazatok alapján, **a nemzetiségi lista** esetén a nemzetiségi listára közvetlenül leadott szavazatok figyelembevételével történik:

1. a mandátumszerzési küszöböt elérő pártlista szavazatainak számához hozzá kell adni az adott párt töredékszavazatait (a továbbiakban: **pártlistára jutó szavazatok száma**),
2. a pártlistákra jutó szavazatok számát össze kell adni (a továbbiakban: **összes pártlistás szavazat**),
3. az összes pártlistás szavazatot és a nemzetiségi listákra leadott szavazatokat össze kell adni (a továbbiakban: **összes országos listás szavazat**),
4. **ki kell számolni a kedvezményes kvótát**: az összes országos listás szavazatot el kell osztani kilencvenhárommal, és az eredményt tovább kell osztani négygyel,
5. **ki kell osztani a kedvezményes mandátumokat**: ha egy adott nemzetiségi listára jutó szavazatok száma nagyobb vagy egyenlő, mint a kedvezményes kvóta, az adott nemzetiségi lista kap egy kedvezményes mandátumot (egy nemzetiségi lista egy kedvezményes mandátumot kaphat),
6. az országos listán megszerezhető **mandátumok számát csökkenteni kell** a kiosztott kedvezményes mandátumok számával,

7. a megmaradt mandátumokat a mandátumszerzési **küszöböt elérő pártlisták**, valamint a mandátumszerzési **küszöböt elérő nemzetiségi listák között** kell kiosztani az ún. d'Hondt módszerrel:

- össze kell állítani egy táblázatot, amelynek **első sorát az egyes listákra leadott szavazatok** számai képezik (nemzetiségi lista esetében a szavazatszámából le kell vonni a kedvezményes kvóta értékét, hiszen a nemzetiségi lista azzal már mandátumot szerzett),
- minden lista szavazatai alatt **képezni kell egy számoszlopot**, amelynek első száma az adott lista szavazatainak a fele, a következő szám a harmada, a negyede stb.,
- **meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot**; amelyik lista számoszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot; ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot; amelyik lista oszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot; ezt az eljárást folytatjuk, míg az összes mandátum kiosztásra nem kerül. Ha az utolsó kiosztandó mandátum – a következő legnagyobb szám azonossága következtében – több listát is megilletne, az NVB által előzetesen elvégzett sorsolásnak megfelelő sorrendben kell kiosztani a mandátumokat.

Az egyéni választókerületben **mandátumot szerző jelöltet az országos listáról törölni kell**, helyébe az országos listán soron következő jelölt lép. Ha az országos listán **kevesebb jelölt** van, mint a lista által megszerzett mandátumok száma, a ki nem osztott mandátum betöltetlen marad.

A nemzetiségi szószóló

A nemzetiségi listát állító, de azon mandátumot nem szerző nemzetiséget nemzetiségi szószóló képviseli az Országgyűlésben. A nemzetiségi szószóló a nemzetiségi listán első helyen szereplő jelölt lesz.

3. VÁLASZTÁSI SZERVEK

3.1. A VÁLASZTÁSI SZERVEKRE VONATKOZÓ JOGANYAG

A Ve. értelmében a választási eljárás lebonyolítói a választási szervek, melyeknek két típusa van: a választási bizottságok és a választási irodák. A Ve. II. fejezete tartalmazza a bizottságokra, míg a III. fejezete a választási irodákra vonatkozó rendelkezéseket.

3.2. A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGOK

A választási bizottságok a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelyeknek elsődleges feladata az országgyűlési választás eredményének megállapítása, a választás tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén az eljárás törvényes rendjének helyreállítása.

Az országgyűlési választáson a következő választási bizottságok működnek:

- azokon a településeken, ahol több szavazókör került kialakításra, minden szavazókörben SZSZB működik,
- minden településen HVB működik, s az egy szavazókörrel rendelkező településeken a HVB látja el az SZSZB feladatait is,
- a 106 országgyűlési egyéni választókerületben OEVB működik,
- a 19 vármegyében, illetve a fővárosban TVB/FVB működik, valamint
- országos illetékességgel működik az NVB.

A választási bizottságok választott és megbízott (delegált) tagokból állnak.

A választott tagok

A választási bizottság választott tagja a központi névjegyzékben szereplő választópolgár lehet, aki az országgyűlési képviselők választásán jelöltként indulhat.

Ezen túl feltétel, hogy az SZSZB és a HVB választott tagja az adott településen (illetve közös önkormányzati hivatalhoz tartozó település SZSZB-jének vagy HVB-jének tagja a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó bármely településen), az OEVB választott tagja az országgyűlési egyéni választókerületben, míg a TVB/FVB választott tagja a vármegyében/fővárosban rendelkezzen magyarországi lakcímmel. A választási bizottságok közül a TVB/FVB, illetve a HVB tagjait az általános önkormányzati választásokat megelőzően már megválasztották, míg az SZSZB és az OEVB tagjainak megválasztására a mostani eljárásban kerül sor, melynek szabályait a későbbiekben részletezzük.

A választási bizottság választott tagja és pótagja nem lehet:

- a köztársasági elnök,
- a háznagy,
- képviselő,
- polgármester, alpolgármester,
- jegyző,
- másik választási bizottság tagja, választási iroda tagja (de a több szavazókörös település HVB-jének tagja lehet egyidejűleg ugyanazon OEVB OEVB-jének tagja)
- a Magyar Honvédséggel szolgálati viszonyban álló hivatásos és szerződéses katona, továbbá a tényleges szolgálatot ellátó önkéntes tartalékos katona, valamint
- jelölt,
- párt tagja,

- a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti központi államigazgatási szervvel vagy a választási bizottság illetékességi területén hatáskörrel rendelkező egyéb közigazgatási szervvel kormányzati szolgálati jogviszonyban, politikai szolgálati jogviszonyban, biztos jogviszonyban, szolgálati vagy más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy a közalkalmazott, a munkavállaló, az egészségügyi szolgálati jogviszonyban, valamint a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló személy kivételével.
- a választókerületben jelöltet állító szervezet tagja,
- a választókerületben induló jelölt hozzátartozója.

Előbb felsorolt összeférhetlenségi okok közül az SZSZB tagjai esetében az utolsó és utolsó előtti pontok (a választókerületben jelöltet állító szervezet tagja, a választókerületben induló jelölt hozzátartozója) szerinti kizáró okok nem eredményezik a tagsági jogviszony megszűnését, az érintett tag csak azon a választáson nem vehet részt a munkában, amelyen az összeférhetlenség bekövetkezik.

Fontos felhívni a figyelmet, hogy az „egyéb közigazgatási szervvel ... más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy” alatt értendők a különböző közfoglalkoztatásban alkalmazottak is, ha a választókerület területére kiterjedő illetékességgel rendelkező szervvel állnak jogviszonyban. Így összeférhetlenséget alapoz meg közfoglalkoztatásban álló személyek esetében az is, ha az önkormányzattal állnak ilyen típusú jogviszonyban.

A Ve. értelmében hozzátartozó a házastárs, a bejegyzett élettárs, az élettárs, az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa vagy bejegyzett élettársa, az örökbefogadó, a mostoha- és nevelőszülő, az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek, a testvér, a házastárs vagy bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa vagy bejegyzett élettársa.

A választási bizottság választott tagjának megbízatása megszűnik:

- ha a megbízatás törvényes feltételei megszűntek,
- ha a választási bizottság megállapította tagjának összeférhetlenségét,
- lemondással,
- a választási bizottság tagjának halálával.

A választott tag megbízatásának összeférhetlenség miatti megszűnését a választási bizottság, az SZSZB választott tagja esetében a HVB határozattal állapítja meg, amit bárki indítványozhat. Az indítványról a bizottság 3 napon belül dönt, a döntésben az érintett tag nem vehet részt, és őt a határozatképesség szempontjából sem kell figyelembe venni.

Egyéb esetekben a megszűnést a bizottság elnöke bejelenti.

A póttag még nem tagja a bizottságnak, a határozatképességbe nem számít be, nem szavazhat stb.

A megbízott tagok

A választási bizottság megbízott (delegált) tagja is csak az lehet, aki az országgyűlési képviselők választásán jelöltként indulhat. A delegált tag lakcímétől függetlenül bármely bizottságba megbízható. Delegált tag magyarországi lakcímmel nem rendelkező, ún. regisztrált választópolgár is lehet.

A választási bizottság megbízott tagja nem lehet:

- a köztársasági elnök,
- a háznagy,
- képviselő,
- polgármester, alpolgármester,
- jegyző,
- másik választási bizottság tagja, választási iroda tagja,

- a Magyar Honvédséggel szolgálati viszonyban álló hivatásos és szerződéses katona, továbbá a tényleges szolgálatot ellátó önkéntes tartalékos katona,
- jelölt.

A választási bizottság megbízott tagjának választási bizottsági tagsága megszűnik:

- a megbízás törvényes feltételeinek megszűnésével,
- összeférhetlenség esetén,
- lemondással,
- a megbízás megbízó részéről történő visszavonása esetén,
- a megbízott tagot megbízó független jelölt vagy a jelölő szervezet által állított, a megbízásra jogosító jelölt vagy lista kiesése esetén,
- a tag halálával, valamint
- a listás vagy az egyéni választókerületi országgyűlési választás eredményének jogerőssé válásával, ahhoz igazodva, hogy melyik jogcímen történt a delegálás.

A megbízott tag megbízásának összeférhetlenség miatti megszűnését a választási bizottság, az SZSZB választott tagja esetében a HVB határozattal állapítja meg, amit bárki indítványozhat. Az indítványról a bizottság 3 napon belül dönt, a döntésben az érintett tag nem vehet részt, és őt a határozatképesség szempontjából sem kell figyelembe venni.

Egyéb esetekben a megszűnést a bizottság elnöke bejelenti.

A megbízott tag megbízásának megszűnése esetén helyébe – a jelölt vagy lista kiesését kivéve – a delegálásra jogosult új tagot bízhat meg.

A választási bizottság adatainak rögzítése a VÁKIR-ban

A választási bizottságok és tagjainak adatait a *VÁKIR Választási szervek* menüjében a *Bizottságok és tagok* fülön kell rögzíteni, a választási iroda feladata gondoskodni a nyilvántartás naprakészen tartásáról.

3.2.1. AZ SZSZB

Az SZSZB legalább 5 tagból áll: legalább 3 választott tagja van, a többi tag megbízással válik a bizottság tagjává.

Az SZSZB elsődleges feladatai:

- ellenőrzi a szavazóhelyiséget, levezeti a szavazást, biztosítja a szavazás törvényes lebonyolítását,
- dönt a szavazás folyamán felmerülő vitás kérdésekben,
- megszámlálja a szavazatokat, és megállapítja a szavazókörben az országgyűlési egyéni választókerületi és az országos listás választás eredményét, amiről jegyzőkönyveket állít ki.

3.2.1.1. VÁLASZTOTT TAGOK

Az SZSZB tagjait a települési önkormányzat képviselő-testülete az országgyűlési képviselők általános választásának kitűzését követően, **legkésőbb a szavazás napja előtti 20. napon, március 23-án választja meg**. Annyi tagot kell megválasztani, hogy

- minden szavazókörre jusson minimum 3 tag
- minden szavazókörre jusson még 2 tag arra az esetre, ha a jogosultak nem bíznak meg delegáltakat,
- plusz a fentiek mellett legyen elég választott tag a következő 4 évben bekövetkező kiesések kompenzálására.

A választott tagok személyére a **HVI vezetője tesz indítványt**. Az indítványról a képviselő-testület szavazással dönt; a HVI vezetőjének indítványához a képviselő-testület kötve van, ahhoz módosító indítvány nem nyújtható be. A képviselő-testület a döntését minősített többséggel, egy szavazással hozza meg.

Az SZSZB-k tagjait **nem adott SZSZB-be választják, hanem települési szinten**. Ez biztosít megfelelő rugalmasságot a HVI vezetője számára, hogy belátása szerint ossza be a tagokat az egyes szavazókörkbe.

A települési szintű lakcímmel rendelkezők és az átjelentkezéssel szavazók szavazását az ún. **kijelölt szavazókör** [Ve. 78. § (1)-(3) bek.] bonyolítja le, ahol fel kell készülni arra, hogy nagyszámú választópolgárt kell majd kiszolgálni: a tagok számának kalkulálásakor erre figyelemmel kell lenni.

Az SZSZB választott tagja csak a településen (illetve közös önkormányzati hivatalhoz tartozó település SZSZB-jének tagja a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó bármely településen) lakcímmel rendelkező, a központi névjegyzékben szereplő, az országgyűlési választáson választható választópolgár lehet, akinek megválasztása előtt nyilatkoznia kell az összeférhetetlenség kérdésében.

A HVI vezetője a szavazást megelőző 8. napot követően (április 4.) legkésőbb a szavazást megelőző 3. napig (április 9.) osztja be a választott tagokat a szavazatszámláló bizottságokba. A beosztás a szavazás napjáig módosítható.

A kiesett tag pótlása a szavazást megelőzően

Amennyiben az SZSZB választott tagjának megbízatása a szavazókörhöz történt beosztását követően megszűnik, a kiesett tag helyébe a HVI vezetője által kijelölt más tag lép.

További tag hiányában a települési önkormányzat képviselő-testülete új tagot választ. Az SZSZB új tagjának megválasztására az általános szabályokat kell alkalmazni. Ha a HVI vezetőjének javaslata ellenére sem kerül sor az SZSZB új tagjának megválasztására, akkor a HVI vezetőjének indítványára az OEVB – jegyzőkönyvi döntéssel – bízza meg az új tagot. A HVI vezetője korábbi javaslatához nincs kötve, sőt újonnan jelölt tag esetében az az előírás is mellőzhető, miszerint a tag a településen (illetve közös önkormányzati hivatalhoz tartozó település SZSZB-jének tagja a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó bármely településen) lakcímmel kell rendelkeznie.

(Az NVB hasonló ügyben rögzítette álláspontját, amely szerint a bizottsági tagok választása elsődlegesen a képviselő-testület hatásköre és kötelezettsége. Ha a képviselő-testület törvényi kötelezettségének valamely – a választási iroda vezetője által nem vizsgálendő – oknál fogva nem tesz eleget, azaz nem választja meg az indítványban nevesített tagokat, ebben az esetben fordulhat a választási iroda vezetője a hatáskörrel rendelkező választási bizottsághoz, kérve, hogy az – jegyzőkönyvben foglalt döntéssel – bízza meg az általa megnevezett tagokat.)

Tag pótlása a szavazás napján

Ha a **szavazás napján** akár a szavazás megkezdését megelőzően, akár később az SZSZB **munkájában részt vevő** választott és megbízott tagok együttes száma (függetlenül attól, hogy egyébként hány tagú az SZSZB) **kevesebb mint 5**, a HVI vezetője a még be nem osztott választott tagok közül a bizottságot **5 főre kiegészíti**. Ha további tag nem áll rendelkezésre, akkor a HVI vezetője haladéktalanul értesíti a TVI vezetőjét, aki gondoskodik a kiegészítésről más település választott SZSZB-tagjának megbízásával.

Lehetőség van az SZSZB kiegészítésére abban az esetben is, amikor a bizottság munkájában részt vevő tagok száma ugyan eléri az 5 főt, viszont a választott tagok száma kevesebb mint 3. Ilyenkor a HVI vezetője a választott tagok közül a bizottságot kiegészítheti úgy, hogy a választott tagok száma elérje a 3 főt.

Amennyiben a mozgóurnát kérő választópolgárok száma az adott – akár kijelölt, akár normál – szavazóköriben több mint 40, a HVI vezetője a szavazatszámláló bizottságot további tagokkal egészítheti ki. Ezt a HVI vezetője már a szavazás napja előtt is megteheti.

3.2.1.2. MEGBÍZOTT (DELEGÁLT) TAGOK

Az SZSZB-be 2-2 tagot bízhat meg

- az egyéni képviselőjelöltet, illetve országos listát állító jelölő szervezet (ideértve a nemzetiségi önkormányzatot is),
- a független jelölt.

Egy párt csak 2 tagot delegálhat, még akkor is, ha egyéni jelöltet és országos listát is állított!

A közösen jelöltet, illetőleg listát állító szervezetek közösen bízhatnak meg az SZSZB-be 2 tagot.

A megbízott tag bejelentése

Az SZSZB megbízott tagjait április 2. 16.00 óráig a HVI vezetőjénél kell bejelenteni. Az SZSZB és az egy szavazóköri HVB megbízott tagjának bejelentését személyesen vagy meghatalmazott útján a HVI fekvése szerint illetékes OEVI vezetőjénél is be lehet nyújtani a fent jelzett határidőben. A bejelentést az OEVI vezetője – legkésőbb a benyújtást követő napon – az érintett SZSZB működési területe szerint illetékes HVI vezetőjének továbbítja.

A megbízott (delegált) tagot a független jelölt vagy meghatalmazottja, illetve a jelölő szervezet 5.1.2. pont szerinti képviselője jelentheti be.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a megbízó jelölő szervezet vagy független jelölt nevét, a megbízott tag nevét és személyi azonosítóját, telefonos vagy elektronikus elérhetőségét, valamint konkrétan meg kell jelölni, hogy melyik SZSZB-be szól a megbízás.

A megbízás megbízottanként külön íven, vagy akár tömbösítve (pl.: táblázatos formában) is megtehető a független jelölt/jelölő szervezet által.

A független jelölt/jelölő szervezet a megbízott tag bejelentésre szolgáló dokumentumot **papír alapon és eredeti példányban** vagy **elektronikus aláírással hitelesítve** e-mailben vagy az elektronikus ügyintézés szabályai szerint a választási iroda (polgármesteri hivatal) hivatali kapujára juttathatja el.

Elektronikus úton való benyújtás esetén a megbízó független jelöltnek a megbízást DÁP aláírással, illetve minősített vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia.

A jelölő szervezet képviselője a megbízást DÁP aláírással nem, kizárólag minősített elektronikus aláírással vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással láthatja el.

Ugyanezek a követelmények vonatkoznak az elektronikus úton benyújtott összeférhetlenségi nyilatkozatra is. (Az NVI a bejelentés megkönnyítése érdekében a megbízott tag bejelentésére szolgáló, nem kötelezően használandó formanyomtatványt készítet, amely elérhető a valasztas.hu oldalon.)

A megbízás ellenőrzése

a) A bejelentés alapján a HVI ellenőrzi a megbízott tag választójogát.

Az SZSZB megbízott tagjának lakóhelyére vonatkozó korlátozás nincs, nem kell a településen lakcímmel rendelkeznie, de a megbízott tagnak a központi névjegyzékben szerepelnie kell.

b) A HVI ellenőrzi, hogy a megbízott taggal szemben nem áll-e fenn összeférhetlenség:

- a képviselők nyilvántartásában található-e aktív polgármesteri vagy képviselői mandátum, illetve a jelöltek nyilvántartásában szerepel-e a delegált (*NVR Központi Névjegyzék – Névjegyzék lekérdezés – Választási bizottsági tag ellenőrzése*),
- a választási szervek tagjainak nyilvántartásában szerepel-e választási bizottság vagy iroda tagjaként (*VÁKIR Választási szervek menü*),
- nem a köztársasági elnök vagy a háznap a delegált.

Az összeférhetetlenség egyéb eseteinek ellenőrzésére nincs lehetősége a HVI-nek.

A megbízott tag legkésőbb az eskütételt megelőzően nyilatkozik az összeférhetetlenség kérdésében. Az összeférhetetlenségi nyilatkozatot a tag vagy a bejelentési dokumentumon, vagy önálló dokumentumban teheti meg.

A megbízott visszautasítása

Ha a megbízás nem felel meg a törvényben foglalt feltételeknek, a HVI vezetője 3 napon belül határozattal visszautasítja a megbízást. A HVI vezetőjének határozatával kapcsolatos, a Ve. 210. §-a szerinti kifogást a HVB-hez lehet benyújtani.

A kiesett delegált pótlása

A delegált tag megbízását a megbízó jelölő szervezet vagy független jelölt bármikor visszavonhatja.

A megbízás visszavonása, vagy a megbízott tag megbízatásának más okból történő megszűnése esetén, helyébe a megbízásra jogosult új tagot bízhat meg. A gyakorlatban így a delegáló szervezet akár a delegálás határideje után (április 2.) is cserélheti SZSZB-megbízottját.

A megbízott tag jogai és kötelezettségei

A megbízott tagok jogai és kötelezettségei a választott tagokéval megegyezők, azzal az eltéréssel, hogy tiszteletdíj nem illeti meg őket.

Az SZSZB megbízott tagja az országgyűlési választáson az SZSZB teljes jogú tagjaként működik közre.

A megbízott tag legfőbb kötelessége – SZSZB esetében a szavazás megkezdésétől a jegyzőkönyvek elkészültéig – felkészülten részt venni a bizottság munkájában, a ráosztott feladatokat ellátni. Ennek maradéktalan teljesítése érdekében a megbízott tag is köteles a HVI-k által szervezett oktatásokon, azok teljes időtartama alatt részt venni.

A kötelezettség mellett természetesen a megbízott tagokat a választott tagokéval azonos jogok is megilletik. Ezekre néhány példa:

- minden iratba betekinthez, megszámlálhatja az üres szavazólapokat,
- kezelheti a névjegyzéket,
- mozgóurnázhat,
- átszámolhatja a szavazatokat.

3.2.1.3. AZ SZSZB TAGOK ESKÜ- VAGY FOGADALOMTÉTELE

A választott és a megbízott tagok legkésőbb a szavazást megelőző 2. napon (április 10.) esküt vagy fogadalmat tesznek a polgármester előtt.

Amennyiben az eskü vagy fogadalom letételére határidőig nem kerül sor, a polgármester helyett a főpolgármester, illetve a vármegyei közgyűlés elnöke előtt kell az esküt vagy fogadalmat letenni, azonban a polgármester a határidőt követően is kiveheti az esküt vagy a fogadalmat. Ha a polgármester, a főpolgármester, illetve a vármegyei közgyűlés elnöke akadályoztatva van az eskü vagy a fogadalom kivételében, a képviselő-testület/közgyűlés tagjai közül választott alpolgármester/főpolgármester-helyettes/alelnök is kiveheti az esküt vagy a fogadalmat. A nem a képviselő-testület tagjai közül megválasztott alpolgármester előtt letett eskü érvénytelen (7/2025. (III. 4.) NVB határozat).

Az eskü vagy fogadalom tétele csak személyesen történhet. (lásd: [Kvk.III.37.799/2020/3.](#) számú végzés)

Az SZSZB tagja az eskü- vagy fogadalomtételt követően gyakorolhatja jogait.

3.2.1.4. AZ SZSZB MŰKÖDÉSE

Az SZSZB minden választás előtt alakuló ülést tart, mégpedig a szavazást megelőző 8 napon belül, a tagjai beosztását követően. Az alakuló ülést a HVI vezetője hívja össze. Az alakuló ülésen az SZSZB megválasztja elnökét és elnökhelyettesét. Az alakuló ülésen és a szavazáson az esküt tett választott és megbízott tagok vehetnek részt, de elnök és elnökhelyettes csak választott tag lehet.

Az SZSZB-t az elnök képviseli. Ha az SZSZB-nek nincs elnöke vagy az elnök a tevékenységében akadályozott, az elnök hatáskörét a helyettese gyakorolja. Ha a szavazás napján sem az elnök, sem az elnökhelyettes nincs jelen a szavazóhelyiségben, az elnöki hatáskört a legidősebb választott tag mint korelnök gyakorolja.

A választási bizottság a működésének tartama alatt hatóságnak, tagjai pedig hivatalos személynek minősülnek.

Az SZSZB testületként működik. Speciális szabályként az SZSZB, illetve az egy szavazókörös településen működő és SZSZB hatáskört gyakorló HVB határozatképességéhez elég, ha legalább három tag jelen van.

Az SZSZB döntéseihez a jelen lévő tagok több mint felének igen szavazata szükséges. Szavazni csak igennel vagy nemmel lehet, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Az SZSZB működése és tevékenysége, valamint a rendelkezésére álló adatok – a törvényben megállapított kivétellel – nyilvánosak. A választási eljárás nyilvánosságának korlátja, hogy az nem sértheti a szavazás titkosságát és a személyes adatok védelméhez fűződő jogokat.

A nemzetközi megfigyelők és a médiatartalom-szolgáltatók képviselői (sajtó) az SZSZB tevékenységénél – ideértve a szavazatok számlálását is – jelen lehetnek, a bizottság munkáját azonban nem zavarhatják.

Fontos! Az országos nemzetiségi önkormányzatoknak az SZSZB/HVB-be delegált tagjai a többi delegálttal azonos jogállással rendelkeznek, őket minden esetben figyelembe kell venni a határozatképesség szempontjából, és szavazati jog illeti meg őket minden, az SZSZB/HVB hatáskörébe tartozó ügyben.

Mentesülnek a jogszabályban előírt munkavégzési kötelezettség alól

- az SZSZB és az egy szavazókörrel rendelkező településen a HVB tagjai a szavazás napján és a szavazást követő napon,
- az átjelentkezéssel és külképviseleten leadott szavazatok megszámlálására kijelölt SZSZB tagjai a szavazatszámolás napján is,

és erre az időre távolléti díj illeti meg őket, amelyet a munkáltató fizet. A munkáltató a választási szerv tagját megillető távolléti díj és járulécai megtérítését 5 napon belül igényelheti a HVI-től.

3.2.1.5. A KIJELÖLT SZAVAZÓKÖR SZSZB-JÉRE VONATKOZÓ SPECIÁLIS SZABÁLYOK

A HVI vezetője az átjelentkezéssel szavazásra kijelölt szavazókör SZSZB-jét – legkésőbb a szavazást megelőző 3. napon (április 9.) – a szükséges számban további tagokkal egészítheti ki, ha a névjegyzékben lévő választópolgárok száma meghaladja az 1500-at.

A HVI vezetője legkésőbb a szavazást megelőző 5. napon (április 7.) dönthet úgy, hogy az átjelentkezéssel szavazásra kijelölt szavazókörben a névjegyzéket több részre osztja, ha a névjegyzékben szereplő választópolgárok száma meghaladja az 1500-at.

A szavazóköri névjegyzék több részre osztásáról szóló döntéssel egyidejűleg a HVI vezetője azt is eldönti, hogy

1. az SZSZB egy szavazóhelyiségben több munkaasztalnál fogadja a választópolgárokat, vagy
2. különböző helyiségekben (alszavazókörökben) szavazatszedő albizottságok fogadják a választópolgárokat.

Ha a névjegyzékben szereplők száma meghaladja a 2000-t, a HVI vezetője köteles a fenti módok egyike szerint megszervezni a szavazás lebonyolítását.

A HVI a szavazóhelyek (munkaasztalok), illetve alszavazókörök számát a szavazást megelőző 3. napig az NVR-ben (*NVR Körzetkezelés rendszerrész Szavazókörök - Szavazókörök kezelése menüpont*) rögzíti.

Az egy helyiségben, de több asztalnál lebonyolított szavazás esetén a HVI vezetője szükség szerint egészíti ki tagokkal az SZSZB-t. Alszavazókörökben szavazatszedő albizottságok működnek, melyekben 3-3 választott tagnak kell lennie.

A HVI vezetője a szavazóköri névjegyzék több részre osztásáról szóló, az NVR-ben rögzített döntést követően haladéktalanul értesíti azokat a delegálásra jogosultakat, amelyek a szavazókörbe már SZSZB-tagot bíztak meg, hogy további tagokat delegálhatnak, valamint tájékoztatást nyújt a delegálható tagok számáról. Az egy jogosult által megbízott SZSZB-tagok száma az 1. pont szerinti megoldásnál legfeljebb annyi lehet, amennyi a munkaasztalok száma, a 2. pont szerinti megoldásnál pedig alszavazókörönként kettő lehet. E pótlólagos delegálás határideje a szavazást megelőző 2. nap (április 10. 16.00 óra), míg az ily módon delegált tagok legkésőbb a szavazást megelőző napon tesznek esküt.

Ha az átjelentkezéssel szavazásra kijelölt szavazókörben alszavazókörök működnek, akkor az SZSZB választott tagjai a HVI vezetője által meghatározott szavazatszedő albizottságban látják el a feladataikat. A megbízott tagok elsődlegesen a delegáló által meghatározott szavazatszedő albizottságban, ennek hiányában a HVI vezetője által meghatározott szavazatszedő albizottságban látják el a feladataikat. A HVI vezetője az SZSZB mellett közreműködő jegyzőkönyvvezetők számát – az általános szabályoknak megfelelően – szükség szerint állapítja meg, de munkaasztalonként, illetve alszavazókörönként legalább egy jegyzőkönyvvezetőnek lennie kell.

3.2.2. A HVB

A HVB feladatai:

- dönt a HVI vezetőjének az SZSZB delegált tag megbízásának visszautasításáról szóló döntésével kapcsolatos kifogásról,
- dönt a HVI tevékenységével kapcsolatos kifogásról,
- dönt az SZSZB, illetve HVB tag megbízásának összeférhetetlenség miatti megszűnéséről,
- elvégzi az újraszámolással kapcsolatos feladatokat,
- egyszavazókörös településen ellátja az SZSZB feladatait.

Az egy szavazókörös településeken SZSZB helyett HVB működik, amely legalább 5 választott tagból áll, a több szavazókörös településeken működő HVB 3 választott tagból áll. A választott tagokat és a szükséges számú, de legalább 2 póttagot a települési önkormányzat képviselő-testülete az előző, 2024. évi általános önkormányzati választást megelőzően választotta meg, és megbízásuk a 2029-es általános önkormányzati választásra megválasztott új HVB alakuló üléséig tart.

Ha a HVB választott tagjainak száma 5, illetve 3 fő alá csökken, és nincs póttag, akkor a települési önkormányzat képviselő-testülete új tagot és póttagokat választ. Ha erre nem kerül sor, akkor a HVI vezetőjének indítványára a TVB/FVB bíz meg új tagot a HVB-be.

Az egy szavazókörös települések HVB-jébe a 3.2.1.2 pont szerint lehet a delegált tagokat megbízni azzal az eltéréssel, hogy a delegáltat a HVB elnökénél kell bejelenteni, és ha a delegálás nem felel meg a törvényi feltételeknek, a HVB elnöke a bizottság elé terjeszti az ügyet, amely 3 napon belül határozattal dönt a megbízás elfogadásáról vagy visszautasításáról.

A több szavazókörös településeken működő HVB-be delegálásra nincs lehetőség. Viszont! Amennyiben újraszámolásra kerül sor (lásd 9.3.1. és 9.3.2. pont), a HVB-be az egyéni jelöltet indító jelölő szervezetek és a független jelöltek egy-egy megfigyelőt bízhatnak meg.

3.2.3. AZ OEVB

Az OEVB legalább 3 tagból áll: **3 választott** tagja van, a többi tag **megbízással** válik a bizottság tagjává.

Az OEVB feladatai

- dönt az egyéni választókerületi jelöltek nyilvántartásba vételéről, illetőleg elutasításáról;
- dönt az ajánlóívek le nem adása miatti bírság kiszabásáról;
- kisorsolja a jelöltek sorszámát;
- jóváhagyja az egyéni választókerület szavazólapjának adattartalmát;
- dönt azokról a kifogásokról, amelyek tárgya csak az illetékességébe tartozó egyéni választókerületi választást érinti;
- dönt a körzeti és helyi, illetve lekérhető médiaszolgáltatással vagy nem országosan terjesztett sajtótermékkel kapcsolatos kifogásról;
- dönt az SZSZB tevékenysége, döntése elleni kifogásról, valamint a szavazóhelyiségben elkövetett egyéb cselekménnyel kapcsolatos, illetve a HVI/OEVI tevékenységével kapcsolatos kifogásról;
- megsemmisíti a szavazás eredményét, ha olyan törvénysértést állapít meg, amely azt érdemben befolyásolta;
- elrendeli a szavazatok újraszámolását az egyéni választókerületi választás szavazatai tekintetében, ha annak törvényi feltételei fennállnak,
- megállapítja és közzéteszi az egyéni választókerületben az országgyűlési egyéni választókerületi választás eredményét;
- kiadja az országgyűlési egyéni választókerületi képviselőnek a megbízólevelet;
- a tudomására jutott törvénysértés esetén kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv döntését.

A bizottság a következő hatásköreinek gyakorlását ruházhatja át az elnökére (célszerű az alakuló ülésen dönteni róla):

- a határozat kijavítása,
- a kifogás áttétele,
- a megbízólevél átadása.

3.2.3.1. AZ OEVB TAGJAINAK MEGVÁLASZTÁSA

Az OEVB 3 tagját és legalább 2 póttagot az OEVK székhelye szerinti település képviselő-testülete az országgyűlési képviselők általános választásának kitűzését követően, **legkésőbb a szavazás napja előtti 42. napon (március 1-én) választja meg**. Tekintettel arra, hogy a szavazást megelőző 50. naptól (február 21-től) már kampánnyal kapcsolatos jogorvoslatok elbírálására vagy jelölt nyilvántartásba vételére kerülhet sor, indokolt az OEVB tagjait a választás kitűzését követően a lehető legkorábban megválasztani.

Különösen indokolt az OEVB tagjainak korai megválasztása a fővárosi és a Pest vármegyei egyéni választókerületek esetében, mert az OEVB-k száma és így illetékességi területe is módosításra került, s azok a korábbiaktól eltérő területi hatállyal járnak el a 2026-os országgyűlési választáson.

A választott tagok személyére az **OEVI vezetője tesz indítványt**. Az indítványról a képviselő-testület egy szavazással dönt. Az OEVI vezetőjének indítványához a képviselő-testület kötve van, ahhoz módosító indítvány nem nyújtható be. A képviselő-testület a döntését minősített többséggel hozza meg.

Az OEVB választott tagja csak az OEVK területén lakcímmel rendelkező, a központi névjegyzékben szereplő, az országgyűlési választáson választható választópolgár lehet, akinek legkésőbb a megválasztása előtt nyilatkoznia kell az összeférhetetlenség kérdésében.

3.2.3.2. AZ OEVB VÁLASZTOTT TAGJAINAK MEGBÍZÁSA AZ NVB ÁLTAL

Ha az OEVK székhelye szerinti település képviselő-testülete határidőben nem választja meg a bizottság tagjait, az OEVI vezetőjének indítványára az NVB – jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel – haladéktalanul megbízza a tagokat.

Az OEVI vezetője korábbi javaslatához nincs kötve, sőt újonnan jelölt tag esetében az az előírás is mellőzhető, miszerint a tagnak az OEVK területén kell lakcímmel rendelkezzen.

3.2.3.3. AZ OEVB MEGBÍZOTT TAGJAI

Az OEVB-be 1-1 tagot bízhat meg

- a választókerületben egyéni képviselőjelöltet állító jelölő szervezet,
- a független jelölt.

A közös jelöltet állító szervezetek közösen bízhatnak meg az OEVB-be 1 tagot.

Az OEVB megbízott tagjait április 2. 16.00 óráig az OEVB elnökénél jelentheti be a független jelölt vagy a megbízottja, illetve a jelölő szervezet 5.1.2. pont szerinti képviselője vagy megbízottja.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a megbízó jelölő szervezet vagy független jelölt nevét, a megbízott tag nevét és személyi azonosítóját, telefonos vagy elektronikus elérhetőségét, a választási bizottság megjelölését. A bejelentést írásban kell megtenni, további formai kötöttség nincs.

A független jelölt/jelölő szervezet a megbízott tag bejelentésre szolgáló dokumentumot **papír alapon és eredetben** vagy **elektronikus aláírással hitelesítve** e-mailben vagy az elektronikus ügyintézés szabályai szerint a választási iroda (polgármesteri hivatal) hivatali kapujára juttathatja el az OEVI-hez.

Elektronikus úton való benyújtás esetén a megbízó független jelöltnek a megbízást DÁP aláírással, illetve minősített vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia.

A jelölő szervezet képviselője a megbízást DÁP aláírással nem, kizárólag minősített elektronikus aláírással vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással láthatja el.

Ugyanezek a követelmények vonatkoznak az elektronikus úton benyújtott összeférhetlenségi nyilatkozatra is. (Az NVI a bejelentés megkönnyítése érdekében a megbízott tag bejelentésére szolgáló, nem kötelezően használandó formanyomtatványt készített, amely elérhető a valasztas.hu oldalon.)

A bejelentés alapján a megbízott tag választójogát az OEVI ellenőrzi a központi névjegyzékben.

Az OEVB megbízott tagjának lakóhelyére vonatkozó korlátozás nincs, a lényeg, hogy a megbízott tagnak a központi névjegyzékben szerepelnie kell.

A megbízott tag legkésőbb az eskütételt megelőzően nyilatkozik az összeférhetlenség kérdésében.

Az OEVI azt is ellenőrzi, hogy a megbízott taggal szemben nem áll-e fenn összeférhetlenség:

- a képviselők nyilvántartásában található-e aktív polgármesteri vagy képviselői mandátum, illetve a jelöltek nyilvántartásában szerepel-e a delegált (*NVR Központi Névjegyzék – Névjegyzék lekérdezése – Választási bizottsági tag ellenőrzése*),
- a választási szervek tagjainak nyilvántartásában szerepel-e választási bizottság vagy iroda tagjaként (*VÁKIR Választási szervek menü*),
- nem a köztársasági elnök vagy a háznapgy a delegált.

Az összeférhetlenség egyéb eseteinek ellenőrzésére nincs lehetősége az OEVI-nek.

Ha a megbízás nem felel meg a törvényben foglalt feltételeknek, az OEVB elnöke az OEVB elé terjeszti az ügyet. Az OEVB a bejelentéstől számított három napon belül határozattal dönt a megbízás elfogadásáról vagy visszautasításáról.

3.2.3.4. AZ OEVB ÜLÉSE

Alakuló ülés

Az újonnan megválasztott OEVB-knek alakuló ülést kell tartani. Az OEVB alakuló ülésén – tekintettel arra, hogy az alakuló ülés időpontjában nagyon kis eséllyel lesz megbízott tag – általában csak a választott tagok vesznek részt.

Az alakuló ülést az illetékes OEVI vezetője hívja össze, a napirenden kötelezően az elnök és az elnökhelyettes – akik csak választott tagok lehetnek – megválasztásának kell szerepelnie, de természetesen más napirendi pont is az alakuló ülés tárgyává tehető.

Milyen napirendi pontok szerepelhetnek még az alakuló ülésen?

Ilyenek lehetnek az OEVB működéséhez kapcsolódó napirendi pontok, így döntés születhet a bizottság ügyrendjének, illetve a bizottság elnökére átruházható hatásköröknek a kérdésében is. (Természetesen ezek a kérdések a bizottság későbbi ülésén is napirendre kerülhetnek, döntést nem kötelező bennük hozni, s így határidő sem köti a bizottságokat.)

Rendes ülés

Az OEVB testületként működik, döntéseit ülésen hozza, döntéséhez a tagok többségének jelenléte és a jelen levő tagok többségének szavazata kell.

Az OEVB ülését az elnök hívja össze. Az ülés időpontját, helyszínét és a napirendi javaslatot a választási iroda honlapján közzé kell tenni. A napirendi javaslatnak – lehetőség szerint – a tárgyalandó ügyek listáját is tartalmazni kell.

Az OEVB tagjai a döntéshozatal során csak igennel vagy nemmel szavazhatnak, tartózkodásra nincs mód. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

A választási bizottság üléséről jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyv tartalmazza a bizottság döntéseit, valamint a kisebbségi véleményt is, amelyet – indokaival együtt – rögzíteni kell. A jegyzőkönyv tartalmazza továbbá az ülés időpontjának és helyszínének megjelölését és a jelen lévő tagok nevét.

A bizottságok működése és tevékenysége, valamint a rendelkezésére álló adatok – törvényben megállapított kivétellel – nyilvánosak. A választási eljárás nyilvánossága azonban nem sértheti a szavazás titkosságát és a személyhez, valamint a személyes adatok védelméhez fűződő jogokat. A nemzetközi megfigyelők és a médiatartalom-szolgáltatók képviselői (sajtó), továbbá bármely érdeklődő jelen lehet a bizottság ülésén.

Az elnök döntése alapján az ülés elektronikus kommunikációs eszköz igénybevételével (online) is megtartható, azonban az ülés nyilvánosságát ekkor is megfelelően biztosítani kell. Az online ülésezés kivételes működési forma, arra különösen akkor van lehetőség, ha a választási bizottság határozatképessége másképp nem biztosítható.

3.2.3.5. AZ OEVB DÖNTÉSE

1. Az OEVB döntéshozatalának első lépése a tényállás megállapítása. A tényállás megállapításához az OEVB a rendelkezésére álló bizonyítékokat használja fel, bizonyítási kötelezettsége az ügyfeleknek / a jogorvoslat benyújtójának van. Az OEVB hivatalból bizonyítást nem folytat le és – kivéve a média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslatokat – bizonyítékot nem szerez be.

Az OEVB eljárásában minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: a nyilatkozat, az irat, az írásbeli tanúvallomás és a tárgyi bizonyíték.

Az OEVB a kérelmező kérésére biztosíthatja a **szóbeli nyilatkozattétel** lehetőségét. Ha az OEVB lehetővé teszi a szóbeli nyilatkozattételt, akkor ugyanezt a jelen lévő ellenérdekű fél számára is lehetővé kell tenni. Az OEVB sem felet, sem tanút nem idézhet az ülésre.

Az OEVB vagy az OEVI által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani.

Az OEVB a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

2. A tényállás megállapítását követi a döntéshozatal. Az OEVB az ügy érdemében határozatot, az eljárás során felmerült minden egyéb kérdésben jegyzőkönyvbe foglalt döntést hoz.

A határozatot – **a meghozatala napján!** – írásba kell foglalni.

A határozatnak tartalmaznia kell:

- az OEVB megnevezését, a határozat számát,
- a kérelmező nevét és lakcímét vagy székhelyét,
- a rendelkező részben az OEVB döntését, a fellebbezés (bíróági felülvizsgálat iránti kérelem) lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a benyújtásának feltételeiről való tájékoztatást,
- az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, a mérlegelési jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelésben szerepet játszó szempontokat és tényeket, valamint azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján az OEVB a határozatot hozta,
- a döntéshozatal idejét, az OEVB elnökének aláírását és az OEVB bélyegzőlenyomatát.

A határozat elektronikus okirati formában is meghozható, ilyenkor a határozat a választási bizottság elnökének minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírását vagy bélyegzőjét, valamint időbélyegzőt tartalmaz.

3. Ha a határozatban név-, szám- vagy más elírás van, a választási bizottság, illetve felhatalmazása alapján az OEVB elnöke a hibát kijavítja, ha az nem hat ki az ügy érdemére. Fontos megemlíteni, hogy a kijavítás lehetőségét a Ve. nemcsak az OEVB, hanem a bizottság felhatalmazása alapján annak elnöke részére is lehetővé teszi. A kijavítást közölni kell azzal, akivel a határozatot közzölték, továbbá nyilvánosságra kell hozni.
4. A határozat kiegészítésére a Ve. nem ad lehetőséget. Amennyiben a határozat valamely kérdésről nem rendelkezik, akkor jogorvoslati eljárás keretében van lehetőség az elmaradt döntés pótlására.

3.2.3.6. AZ OEVB HATÁROZATÁNAK KÖZLÉSE ÉS NYILVÁNOSSÁGA

1. A határozatot közölni kell a kérelmezővel, valamint azzal, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

A közlést haladéktalanul, rövid úton foganatosítani kell a meghozatala napján, ami

- a jelenlévők részére a határozat átadásával,
- elektronikus levélben vagy
- a kézbesítési meghatalmazott részére az előbbi két pontban meghatározott módon történhet.

A határozat rövid úton történő közlésének módját (módjait) a kérelmező jelöli meg.

A határozat rövid úton való közlésének és kézbesítésének tényét és módját az iratra fel kell jegyezni, az azt igazoló dokumentumot pedig az ügyiratban el kell helyezni.

A határozatot – amennyiben sem átadni, sem elektronikusan megküldeni nem sikerült – legkésőbb a meghozatalát követő munkanapon postai szolgáltató útján meg kell küldeni az érintettnek. Belföldre a határozatot hivatalos (tértivevényes) iratként kell kézbesíteni az érintett által megjelölt értesítési címre, ennek hiányában pedig lakcímére.

2. A választási eljárás nyilvánosságát biztosítja az a rendelkezés, hogy a bizottság határozatát – a közérdekből nyilvános adatnak nem minősülő személyes adatok kivételével – nyilvánosságra kell hozni.

Közérdekből nyilvános adat:

- a jelölt neve,
- a jelölő szervezet neve,
- a médiaszolgáltató és a sajtótermék megnevezése.

A nyilvánosságra hozatalra vonatkozóan a Ve. határidőt nem ír elő, azonban a Ve. alapelveiből, különösen a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvéből következően azt haladéktalanul meg kell tenni. A Ve. előírást a nyilvánosságra hozatal módjára nem ír elő, azonban elvárható, hogy az elektronikus formában, az OEVB székhely település önkormányzatának honlapján történjen meg. Emellett más módon is történhet a nyilvánosságra hozatal, például hirdetőtáblán, ügyfélszolgálaton való elhelyezéssel stb.

3. A határozat másolatát kérésére, ingyenesen át kell adni az OEVB megbízott tagja részére.

3.2.3.7. A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGOK HATÁROZATAINAK JOGEREJE

Az OEVB elsőfokú határozata jogerőssé válik, ha ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt.

3.2.4. A TVB (FVB)

A TVB (FVB)

- dönt az OEVB jelölt nyilvántartásba vétele ügyében hozott, valamint az ajánlóívek leadásának elmulasztása miatt bírság kiszabásáról rendelkező határozata ellen benyújtott fellebbezésről,
- megállapítja és közzéteszi az országos listás választás területi részeredményét,
- a tudomására jutott törvénysértés esetén kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv döntését.

3.2.5. AZ NVB

Az NVB a legmagasabb szintű választási bizottság, mely igen széles hatáskörrel rendelkezik. Ennek a széles hatáskörnek egyik fontos eszköze az NVB által kiadott iránymutatás. Az iránymutatás célja a választással kapcsolatos jogszabályok egységes értelmezése és az egységes joggyakorlat kialakítása. Iránymutatás kiadását választási szerv kezdeményezheti. Az iránymutatás kötelező jogi hatással nem rendelkezik, kizárólag iránymutató jellegű, ellene jogorvoslatnak helye nincs. Az iránymutatást a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni.

Az NVB

- dönt a jelölő szervezetek, valamint az országos listák és az azokon szereplő jelöltek nyilvántartásba vételéről, illetőleg visszautasításáról,
- dönt a kampányidőszakban az országos listát állító jelölő szervezetek rendelkezésére álló műsoridőnek a médiaszolgáltatóként való felosztásáról,
- dönt a médiaszolgáltatók, a sajtó, illetve a filmszínházak választási kampányban való részvételével kapcsolatos kifogásról,
- kisorsolja az országos listák sorszámát,
- jóváhagyja a pártlistás és a nemzetiségi listás szavazólap adattartalmát,
- dönt a nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzatokat megillető állami támogatás összegéről,
- megállapítja a központi névjegyzékben nemzetiségi választópolgárként szereplő választópolgárok számát,

- dönt a KÜVI tevékenységével kapcsolatos kifogásról, továbbá minden olyan kifogásról, amely nem tartozik az OEVB hatáskörébe,
- dönt az OEVB határozata elleni fellebbezésről, ha az nem tartozik a TVB (FVB) hatáskörébe,
- megsemmisíti a szavazás eredményét, ha olyan törvénysértést állapít meg, amely azt érdemben befolyásolta,
- dönt a külképviselteken leadott szavazatok tartalmazó urnák lezárásának szabályosságáról,
- felügyeli a levélben leadott szavazatok megszámlálását és megállapítja annak eredményét,
- megállapítja, hogy mely jelölő szervezetek érték el a törvényben meghatározott 5-10-15%-os szavazathatárt,
- megállapítja, hogy mely nemzetiségi listák jogosultak kedvezményes mandátumra,
- megállapítja, hogy az országos listák jelöltjei közül kik szereztek mandátumot,
- megállapítja, hogy kik lettek a nemzetiségi szószólók,
- megállapítja és közzéteszi a választás országosan összesített eredményét,
- kiadja az országos listákon mandátumot szerzett képviselőknek és a nemzetiségi szószólóknak a megbízólevelet,
- a tudomására jutott törvénysértés esetén kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv döntését.

3.3. MEGFIGYELŐK A VÁLASZTÁSI ELJÁRÁSBAN

3.3.1. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

A Ve. az eljárási alapelvek között is rögzíti a választási eljárás nyilvánosságát. Ezzel összhangban a törvény számos, konkrét rendelkezést tartalmaz, mely az alapelv hatékony érvényesülését szolgálja, illetve számos esetben biztosítja azt, hogy megfigyelői minőségben eljáró személyek nyomon kövessék a választási szervek munkáját.

A Ve. a megfigyelők alábbi típusait szabályozza az országgyűlési választáson:

- nemzetközi megfigyelő,
- külképviseleti megfigyelő,
- a szavazási iratok ellenőrzését és a szavazatok megszámlálása törvényességét ellenőrző megfigyelő,
- az OEVB székhelyeken, a levélszavazatok leadására szolgáló urnák felügyeletét biztosító megfigyelő, valamint
- a HVB-ben az újraszámlálást ellenőrző megfigyelő.

3.3.2. A NEMZETKÖZI MEGFIGYELŐ

Nemzetközi megfigyelő lehet más állam, kormányközi szervezet, nemzetközi nem kormányzati szervezet vagy egyesület képviselője, akit az NVI – a választások megfigyelése céljából – vesz nyilvántartásba. A nemzetközi megfigyelőre vonatkozóan a Ve. a következő szabályokat tartalmazza:

- a választási eljárás teljes menetét figyelemmel kísérheti, a választási szervek munkájánál jelen lehet,
- a választási bizottságok irataiba betekinthez, azokból – a személyes adatokat nem tartalmazó – másolatot kérhet,
- kérdést intézhet a választási szervek tagjaihoz, és felhívhatja azok figyelmét az általa tapasztalt rendellenességekre,
- a választási eljárást és a választási szervek tevékenységét nem zavarhatja és nem befolyásolhatja,
- tevékenysége végzése alatt köteles a Nemzeti Választási Iroda által rendelkezésére bocsátott regisztrációs kártyát jól látható helyen és módon viselni,

- köteles pártatlanul végezni tevékenységét.

Az NVI a nemzetközi megfigyelőkről nyilvántartást vezet, illetve a megfigyelők, valamint a megbízók nevét a választások hivatalos honlapján, a www.valasztas.hu internetes oldalon közzéteszi.

A nemzetközi megfigyelőt a választás kitűzését követően, 2026. április 2. 16.00 óráig lehet bejelenteni az NVI-nél.

A nemzetközi megfigyelő tevékenységét a választási eljárás egész ideje alatt végezheti, s ennek során bármely választási szerv munkájánál jelen lehet. A választási szerveknek a választás kitűzését követően fel kell készülniük arra, hogy a nemzetközi megfigyelők akár személyesen, akár írásban bármikor megkereshetik őket, tevékenységüket ellenőrizhetik.

3.4. A VÁLASZTÁSI IRODÁK

A választási irodák a választások előkészítésével, szervezésével, lebonyolításával, a választópolgárok tájékoztatásával, a választási adatok kezelésével és a választások technikai feltételeinek biztosításával összefüggő feladatokat ellátó választási szervek.

Az országgyűlési képviselők választásán a következő választási irodák működnek:

- HVI,
- OEVI,
- TVI/FVI,
- NVI,
- KÜVI.

3.4.1. A VÁLASZTÁSI IRODÁKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Valamennyi választási bizottság munkáját választási iroda segíti, az SZSZB mellett jegyzőkönyvvezető működik, aki a HVI tagja.

A választási iroda tagjait a választási iroda vezetője a választási iroda feladatainak végrehajtásához szükséges számban, határozatlan időre bízta meg, mely megbízás indokolás nélkül visszavonható.

A választási iroda tagjairól az iroda vezetője naprakész nyilvántartást vezet.

A választási iroda tagjainak adatait a **VÁKIR Szervnyilvántartás** menüjében az **Irodatagok** fülön kell rögzíteni, a választási iroda feladata gondoskodni a nyilvántartás naprakészen tartásáról.

A választási iroda tagjává közszolgálati tisztviselő, kormánytisztviselő és közalkalmazott, köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló, illetve HVI/OEVI/TVI tagjává a székhely szerinti polgármesteri vagy közös önkormányzati hivatal, illetve vármegyei önkormányzati hivatal munkavállalója bízható meg.

A választási iroda vezetője a felettes választási iroda vezetője előtt, a választási iroda tagja a megbízó választási iroda vezetője előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz.

A választási irodának nem lehet tagja országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati vagy nemzetiségi önkormányzati képviselő, nemzetiségi szószóló, polgármester, alpolgármester, választási bizottság tagja, jelölt, a választókerületben jelöltet állító jelölt szervezet tagja, valamint a választókerületben induló jelölt hozzátartozója. Ugyanakkor nem összeférhetetlen a választási irodai tagsággal, ha az iroda tagja kizárólag jegyzőkönyvvezetői feladatokat lát el olyan szavazóköri szavazatszámoló bizottsága mellett, amely nem tartozik abba a választókerületbe, amelyben a hozzátartozója jelöltként indul.

A választási iroda vezetője a felettes választási iroda vezetőjével, a választási iroda tagja a választási iroda vezetőjével a vele szemben felmerült kizárási okot köteles haladéktalanul közölni.

A választási iroda tagja számára a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására csak a választási iroda vezetője adhat utasítást.

A választási iroda vezetőjének csak a felettes választási iroda vezetője adhat utasítást. Másképpen! A felettes választási iroda vezetőjén kívül más személy vagy testület a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására a választási iroda vezetőjének nem adhat utasítást.

A választási bizottság elnöke a bizottság mellett működő választási iroda vezetőjének a bizottság titkársági feladatainak ellátása körében utasítást adhat. Az utasítás a szakmai tevékenység irányítására terjed ki.

A választási iroda tagjait a Pvr.-ben megállapított mértékű díjazás illeti meg.

3.4.2. A VÁLASZTÁSI IRODÁK FELADATAI

A választási irodák főbb feladatai

- ellátják a választás előkészítésével, lebonyolításával kapcsolatos szervezési feladatokat,
- gondoskodnak a választópolgárok, jelöltek és jelölő szervezetek tájékoztatásáról, választási információs szolgálatot működtetnek,
- a választás kitűzése és a választás eredményének jogerőre emelkedése közötti időszakban a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti igénynek az általános 15 napos határidővel szemben haladéktalanul, de legfeljebb 5 munkanapon belül tesznek eleget,
- ellátják a választási bizottságok titkársági feladatait, döntésre előkészítik a választási bizottságok hatáskörébe tartozó ügyeket,
- biztosítják a választási bizottságok működésének és a szavazás lebonyolításának tárgyi és technikai feltételeit,
- megszervezik a választási szervek tagjainak oktatását,
- gondoskodnak a választási iratok kezeléséről, biztonságos őrzéséről, illetőleg megsemmisítéséről,
- ellátják az igazgatási és informatikai próbákkal kapcsolatos feladatokat,
- feladatkörükben adatkezelést végeznek a választási informatikai rendszerben,
- technikai háttér biztosításával segítséget nyújtanak a szavazatok összesítéséhez, a választás eredményének megállapításához,
- ellátják a jogszabályokban meghatározott egyéb feladatokat.

3.4.3. A HELYI VÁLASZTÁSI IRODA

Minden településen (így minden fővárosi kerületben is) önálló HVI működik, kivéve a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó településeket, ahol a HVI feladatait közös HVI látja el. A HVI vezetője a polgármesteri, illetve közös önkormányzati hivatal jegyzője.

A HVI vezetője:

- a választási iroda tagjai közül kinevezi a helyettesét,
- megbízza a választási iroda további tagjait,
- a TVI vezetője előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz,
- kiveszi az esküt/fogadalmat a helyi választási iroda tagjaitól,
- kizáró ok felmerülése esetén felmenti a választási iroda tagját.

A jegyzőkönyvvezető a szavazást megelőző 3. nap (április 9.) 16.00 óráig kérheti, hogy a HVI tegye át annak a szavazókörnek a névjegyzékébe, amely SZSZB-je munkájában a szavazás napján részt vesz. Az áttételre csak OEVK-n belül van lehetőség.

3.4.4. AZ ORSZÁGGYŰLÉSI EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLETI VÁLASZTÁSI IRODA

Minden országgyűlési egyéni választókerületi székhelyen egy-egy OEVI működik.

Az OEVI vezetője:

- az OEVI vonatkozásában ellátja a HVI vezetőjének fenti feladatait,
- az illetékességi területén működő HVI vezetője részére a Ve.-ben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat,
- közreműködik az illetékességi területén működő HVI-k szakmai tevékenységének irányításában.

3.4.5. A TERÜLETI VÁLASZTÁSI IRODA

Minden vármegyében és a fővárosban TVI működik.

A TVI vezetője a vármegyei önkormányzat jegyzője, az FVI vezetője a fővárosi önkormányzat főjegyzője.

A TVI vezetője:

- a TVI vonatkozásában ellátja a HVI vezetőjének fenti feladatait,
- kinevezi az OEVI és a HVI vezetőjét, amennyiben a települési jegyzői tisztség betöltetlen,
- kiveszi az esküt/fogadalmat az OEVI és a HVI vezetőjétől,
- az OEVI és a HVI vezetője részére a Ve.-ben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat,
- közreműködik a vármegyében/fővárosban működő választási irodák szakmai tevékenységének irányításában,
- felmenti az OEVI/HVI vezetőjét összeférhetlenségi ok felmerülése esetén, és más település, illetve országgyűlési egyéni választókerület választási irodáját bízta meg a választási iroda feladatainak vagy azok egy részének ellátásával, mely döntését a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni,
- a jogszabályból fakadó hivatali kötelezettségének eleget nem tevő, és ezzel a választások törvényes lebonyolítását veszélyeztető HVI, illetve OEVI vezetője helyett – az NVI elnökével egyetértésben – más választási irodát bíz meg a választási feladatok vagy azok egy részének ellátásával, s ezt a döntését a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni.

3.4.6. A NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

Az NVI autonóm államigazgatási szerv, független, csak a törvénynek van alárendelve, feladatkörében nem utasítható, a feladatát más szervektől elkülönülten, befolyásolástól mentesen látja el.

Az NVI elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki.

Az NVI elnöke:

- kinevezi a TVI vezetőjét, amennyiben a vármegyei/fővárosi önkormányzat jegyzői munkaköre betöltetlen, s ezt a döntését a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni,
- felmenti a területi választási iroda vezetőjét összeférhetlenségi ok felmerülése esetén, egyben kinevezi az iroda új vezetőjét, a döntést a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni,
- kiveszi az esküt/fogadalmat a TVI vezetőjétől,
- megbízza a KÜVI vezetőjét és többi tagját,
- irányítja a választási irodák szakmai tevékenységét, ennek keretében közvetlen utasítást adhat a törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban valamennyi választási iroda vezetője részére,
- a választási feladatok végrehajtása körében – a választási bizottság titkársági feladatainak ellátása kivételével – utasítást adhat a választások lebonyolításában részt vevő egyéb szervek vezetői részére is,

- a feladatai nem vagy nem megfelelő módon történő végrehajtása esetén a választási iroda vezetőjét megillető díj mértékét csökkentheti, végső esetben annak kifizetésétől eltekinthet,
- beszámol az Országgyűlésnek az országgyűlési választással kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról.

3.4.7. A KÜLKÉPVISELETI VÁLASZTÁSI IRODA

KÜVI működik a külképviseleteken.

A KÜVI a szavazatszámlálás kivételével ellátja az SZSZB számára megállapított, valamint a levélszavazással kapcsolatos feladatokat.

A névjegyzék vezetésével kapcsolatos feladatokat az NVI az NVR-ben látja el. Az NVI feladatellátását egyes esetekben a HVI segítségével végzi.

4.1. A KÖZPONTI NÉVJEGYZÉK

A központi névjegyzékbe felvett, magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár **folyamatosan** kérheti az NVI-től (azzal, hogy a kérelem benyújtás időpontjának jelentősége van az aktuális választáson való hatályosulás szempontjából), hogy a központi névjegyzékben kerüljön rögzítésre, hogy

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szerinti valamely nemzetiséghez tartozik,
- fogyatékoságára tekintettel segítséget igényel annak érdekében, hogy önállóan adhassa le szavazatát,
- a központi névjegyzékben szereplő személyes adatainak választási kampánycélú kiadását megtiltja,
- az Európai Unió más tagállamának állampolgára az előző két pontban foglaltakon kívül azt is kérheti, hogy az EP-választásokra is kiterjedjen a névjegyzékbe vétele.

A fenti névjegyzéki bejegyzések **törlését** a választópolgár ugyancsak bármikor kérheti az NVI-től (szintén azzal, hogy a kérelem benyújtás időpontjának jelentősége van az aktuális választáson való hatályosulás szempontjából).

(Ha a polgárt a választójogának elvesztése vagy a magyarországi lakcímének megszűnése miatt törlik a központi névjegyzékből, és később – a választójogának visszanyerésekor vagy lakcím létesítésekor – ismét felvételre kerül, a központi névjegyzék a korábbi kérelem alapján bejegyzett adatokat nem tartalmazza, ilyen esetben új kérelem benyújtása szükséges.)

A központi névjegyzékbe felvett, magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár fenti, bejegyzésre irányuló kérelmeken túl **folyamatosan** kérheti azt is, hogy az NVI hatósági bizonyítvány kiadásával

- igazolja, hogy a választójogból való kizáró ok nem áll fenn (igazolás választójogról),
- adjon tájékoztatást a választási informatikai rendszerben nyilvántartott adatokról.

4.1.1. A NEMZETISÉGI NÉVJEGYZÉKI KÉRELEM (NEMZETISÉGI REGISZTRÁCIÓ)

Ha a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 1. mellékletében felsorolt valamely nemzetiséghez (bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén és ukrán) tartozik, kérheti, hogy a központi névjegyzéken kerüljön feltüntetésre

- a **nemzetiségének** a megnevezése, továbbá az, hogy
- az **országgyűlési választáson** is nemzetiségi választópolgárként kíván-e szavazni.

A kérelemben a konkrét nemzetiség megjelölése és az országgyűlési választásra is kiterjedő hatály mellett arról is nyilatkoznia kell a polgárnak, hogy az adott nemzetiséghez tartozik.

A kérelem alapján a központi névjegyzékbe tett bejegyzés szerint a választópolgár:

- az adott nemzetiség önkormányzati választásán részt vehet, de az országgyűlési választáson nem nemzetiségi választópolgárként vesz részt, hanem a pártlistákra szavazhat (ha nem kérte nemzetiségi regisztrációjának az országgyűlési választásra való kiterjesztését),

vagy

- részt vehet az adott nemzetiség önkormányzati választásán, továbbá az országgyűlési választáson is ugyanazon nemzetiség választópolgáraként vesz részt, és – az egyéni választókerületi jelölt mellett, a pártlista helyett – az adott nemzetiség országos önkormányzata által állított listára szavaz (ha kérte nemzetiségi regisztrációjának az országgyűlési választásra való kiterjesztését).

A választópolgár **csak egy nemzetiség** tagjaként szerepelhet a központi névjegyzékben, a többes kötődés feltüntetésére nincs lehetőség. Ha a már nemzetiségi választópolgárként nyilvántartott polgár más nemzetiség tagjaként is kéri regisztrálását (vagy ha ugyanazon nemzetiség tagjaként ismételt bejegyzését kéri), a kérelmét el kell utasítani.

Lehetősége van a polgárnak arra, hogy bármikor töröltesse a nemzetiségi hovatartozását a központi névjegyzékből, valamint az országgyűlési választásra kiterjedő hatály ügyében tett nyilatkozatát is bármikor módosíthatja.

A választópolgár azt követően, hogy kérelmére a nemzetiségi hovatartozását törlik a központi névjegyzékből, korlátozás nélkül kérheti másik (vagy ugyanazon) nemzetiség tagjaként való nyilvántartásba vételét.

4.1.2. A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ VÁLASZTÓPOLGÁR ÁLTAL IGÉNYELT SEGÍTSÉG

A Ve. 2. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt „a fogyatékossgal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése” alapelv érvényesítése érdekében a Ve. a fogyatékossgal élő választópolgár részére lehetővé teszi, hogy a választójogának gyakorlásához szükséges speciális segítséget igényeljen.

A vak és gyengénlátó választópolgárok hatékony tájékoztatását szolgálja, hogy a szavazás helyét és idejét is tartalmazó **értesítőt** számukra – legkésőbb a szavazást megelőző 68. napon (február 3.) benyújtott kérelmükre – **Braille-írással** kell elkészíteni. A Braille-írással ellátott **szavazószablon** alkalmazása lehetővé teszi, hogy önállóan, mások segítsége nélkül töltsék ki a szavazólapot a vak és gyengénlátó választópolgárok. Szavazószablont azokban a szavazóhelyiségekben kell biztosítani, ahol legalább egy olyan választópolgár szerepel a névjegyzékben, aki legkésőbb április 2-ig kérte annak használatát.

A választójog gyakorlásával kapcsolatos tudnivalókat egyszerű, **könnyen értelmezhető** megfogalmazásban tartalmazó **tájékoztató** szórólap az írott szöveget nehezen értelmező választópolgárok eligazodását segíti. Ilyen tájékoztatót az a választópolgár kap az országgyűlési választáson, aki legkésőbb a szavazást megelőző 68. napig (február 3.) kéri.

Addig, ameddig nem sikerül megvalósítani, hogy valamennyi szavazóhelyiség akadálymentesen elérhető legyen, a választópolgárnak szükséges előre jeleznie (kérelmet kell benyújtania a szavazást megelőző 3. napig (április 9.) ha **akadálymentes szavazóhelyiségben** kíván szavazni. (lásd 4.3.3.2)

4.1.3. A KÖZPONTI NÉVJEGYZÉKI ADATOK KIADÁSÁNAK MEGTILTÁSA

A választási iroda a Ve. 153. §-a alapján a jelölő szervezet, jelölt kérésére köteles átadni a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok meghatározott adatait annak érdekében, hogy a választási kampány keretében a választópolgárokat közvetlenül, névre szólóan megcímzett küldemények útján vagy személyesen felkereshessék. A választópolgár az adatai ilyen célú kiadását megtilthatja.

4.1.4. AZ EURÓPAI UNIÓ MÁS TAGÁLLAMA ÁLLAMPOLGÁRÁNAK NÉVJEGYZÉKBE VÉTELE

Az Európai Unió más tagállamának Magyarországon élő állampolgára automatikusan kerül felvételre a központi névjegyzékbe, amikor lakóhelyet létesít Magyarországon, feltéve, hogy a magyar jog szerint nagykorú és a magyar bíróság nem zárta ki a választójogból. Az uniós választópolgár automatikus névjegyzékbe vétele azonban csak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választására, valamint a helyi népszavazásra terjed ki.

Az Európai Parlament tagjainak választásán az uniós választópolgárok akkor szavazhatnak magyarországi listára, ha kéri, hogy az EP-választásokra is kiterjedjen a névjegyzékbe vételük.

Az uniós választópolgárok választójoga ezt követően sem terjed ki az országgyűlési képviselők választására és az országos népszavazásra.

4.1.5. IGAZOLÁS VÁLASZTÓJOGRÓL

Az NVI-től bármely nagykorú polgár kérheti annak igazolását, hogy a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása alapján vele szemben nem áll fenn a választójogból való kizáró ok.

A kérelem alapján az NVI hatósági bizonyítványt állít ki.

A kérelem az általános szabályok szerint nyújtható be (ld. 4.4.1.), így az bármely HVI-nél személyesen és kézbesítési meghatalmazott útján is előterjeszthető. Ilyen esetben a HVI-nek ezt a kérelmet is rögzítenie kell az NVR-ben (*NVR Központi névjegyzék - Névjegyzék lekérdezés - Hatósági bizonyítvány kiállítás*).

4.1.6. TÁJÉKOZTATÁS NYILVÁNTARTOTT ADATOKRÓL

A választópolgár a GDPR szabályok alapján kérelmet nyújthat be, hogy az NVI tájékoztassa a választási informatikai rendszerben nyilvántartott adatairól.

A tájékoztatást az NVI hatósági bizonyítvány kiállításával teljesíti.

A kérelem benyújtására az előző és a 4.4.1. pontban leírtak az irányadók.

4.2. A VÁLASZTÓJOGGAL NEM RENDELKEZŐ POLGÁROK JEGYZÉKE (NESZA)

4.2.1. A NESZA ADATTARTALMA

A NESZA azoknak a polgároknak az adatait tartalmazza, akiknek egyedi bírói döntés értelmében nincs, vagy korlátozott a választójoga.

Sem aktív, sem passzív választójoggal nem rendelkezik az, akit a bíróság gondnoksági perben a választójogból kizárt vagy büntető ügyben hozott ítéletében a közügyektől eltiltott.

Szavazhat, de nem lehet jelölt az, aki szabadságvesztés büntetését tölti (feltéve, hogy nincs eltiltva a közügyektől) vagy intézeti kényszergyógykezelés alatt áll.

4.2.2. A NESZA ADATAINAK FELHASZNÁLÁSA

A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásának adatait kizárólag a választási eljárásban, a választási szervek vagy – jogorvoslati eljárásban – a bíróságok kezelhetik. Az adatkezelés kizárólagos célja annak megállapítása lehet, hogy valaki rendelkezik-e választójoggal.

4.2.3. A NESZA NYILVÁNOSSÁGA

A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása az abban szereplő polgárok különleges adatait tartalmazza. Ezért a nyilvántartás nem nyilvános, abba csak az érintett személy a saját adatai tekintetében, továbbá a választási szervek és a bíróság tekinthetnek be. A betekintésről az NVI nyilvántartást vezet.

Bármely nagykorú polgár kérheti az NVI-től annak igazolását, hogy nem szerepel a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásában, azaz vele szemben nem áll fenn a választójogból való kizáró ok.

A NESZA nyilvántartás a HVI-k, OEVI-k számára nem elérhető, a felmerülő kérdéseket a HVI-k, OEVI-k az NVI-vel egyeztetethetik.

4.3. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK

4.3.1. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK LÉTREHOZÁSA

Az országgyűlési választás **kitűzését követően** a központi névjegyzék alapján az NVI elkészíti az elektronikus szavazóköri névjegyzéket, s azt a szavazás napját megelőző 69. naptól (február 2.) a választás eredményének jogerőre emelkedését követő 15. napig szavazóköri bontásban, szavazóköri névjegyzék elnevezéssel teszi hozzáférhetővé az NVR-ben a helyi választási irodák számára.

Már a szavazóköri névjegyzék összeállításától kezdve szerepelnek a szavazóköri névjegyzékben azok a kiskorú polgárok is, akik legkésőbb a szavazás napján a 18. életévük betöltésével választójogosulttá válnak.

Egy választópolgár **csak egy** szavazóköri névjegyzékben szerepelhet.

Az elektronikus szavazóköri névjegyzék elérését az NVI az országgyűlési választás eredményének jogerőre emelkedését követő 15 nap elteltével megszünteti, a szavazókörben használt kinyomtatott példányt pedig a HVI-nek kell a szavazást követő 90. nap utáni munkanapon (július 13.) **megsemmisíteni**.

4.3.2. AZ ÉRTESÍTŐ

4.3.2.1. AZ ÉRTESÍTŐ TARTALMA

Az országgyűlési választás kitűzéséről, valamint a szavazás napjáról és helyéről értesítővel kell tájékoztatni a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárokat.

Az értesítő a választópolgár szavazati jogának gyakorlásával kapcsolatos alapvető információkat tartalmazza.

4.3.2.2. AZ ÉRTESÍTŐ MEGKÜLDÉSE

Azoknak a választópolgároknak, akik a szavazást megelőző 67. napon (február 4.) a szavazóköri névjegyzékben szerepelnek, az NVI küldi meg az értesítőt, úgy, hogy az legkésőbb a szavazást megelőző 51. napig (február 20-ig) megérkezzen a választópolgárhoz.

Azt, aki a szavazást megelőző **67. napot (február 4.) követően** kerül felvételre a település valamely szavazókörének névjegyzékébe, azt – ha jelen van, a HVI az értesítő kinyomtatásával és átadásával, egyébként az értesítő NVI általi megküldésével – tájékoztatják a névjegyzékbe vételéről. Ez alól egy kivétel van, ha a választópolgár a központi névjegyzék adatai szerint Braille-írással készült értesítő megküldését kérte, ebben az esetben mindig az NVI küldi meg számára papíralapon a speciális értesítőt.

Az értesítő kinyomtatására és megküldésére a szavazást megelőző 50. naptól (február 21-től) van lehetőség. *(NVR Országgyűlési választás – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Értesítő / Határozat nyomtatás).*

Az a választópolgár, aki – annak ellenére, hogy szerepel a szavazóköri névjegyzékben – nem kapja meg az értesítőt, vagy azt elveszíti, a HVI-től új értesítőt igényelhet. *(NVR Országgyűlési választás – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Értesítő / Határozat nyomtatás)* Új értesítő kinyomtatására és megküldésére a szavazást megelőző 50. naptól, február 21-től van lehetőség.

4.3.2.3. ÉRTESÍTÉS A SZAVAZÁS HELYÉNEK MEGVÁLTOZTATÁSÁRÓL

Amennyiben a szavazókör szavazóhelyiségének címét az országgyűlési választás kitűzését követően vis major miatt meg kell változtatni, a változtatáshoz a HVI vezetőjének – a VÁKIR-on keresztül – engedélyt kell kérnie az NVI elnökétől. A szavazókör címét az NVI javítja.

Ezt követően a szavazás helyéről értesítő útján már tájékoztatott választópolgárok számára az NVI-nek új értesítőt kell kiküldenie.

4.3.3. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK TOVÁBBVEZETÉSE

A szavazóköri névjegyzék továbbvezetésére részben automatikusan, részben hivatalból vagy kérelmek alapján kerül sor.

4.3.3.1. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK AUTOMATIKUS TOVÁBBVEZETÉSE

Annak érdekében, hogy a szavazóköri névjegyzék mindig naprakész legyen, az **NVR-ben** a központi névjegyzékben bekövetkezett minden változás (pl. SZL jogállás változás, lakcímváltozás, névváltozás, választójog elvesztése vagy megszerzése) automatikusan átvezetődik a szavazóköri névjegyzéken.

4.3.3.2. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK MÓDOSÍTÁSA HIVATALBÓL

A Ve. 166. §-a szerint „minden településen minden választókerületben legalább egy szavazóhelyiséget akadálymentesíteni kell”.

Azt a választópolgárt, aki kérte, hogy akadálymentes szavazóhelyiségben szavazhasson, viszont a lakcíme szerint kijelölt szavazóhelyiség nem akadálymentes, a szavazást megelőző 69. napon (február 2.) a HVI egy másik, akadálymentes szavazóhelyiséggel rendelkező szavazókör névjegyzékébe teszi át. Akinek az akadálymentes szavazóhelyiség iránti igényét később jegyzi be az NVI a központi névjegyzékbe, azt a HVI ezt követően teszi át a másik szavazókör névjegyzékébe. *(NVR Országgyűlési választás – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Körzetbe sorolás/Akadálymentes áttétel)*

Előfordulhat, hogy az akadálymentes szavazóhelyiséget igénylő, és emiatt a lakcímétől eltérő szavazókör névjegyzékébe áttett választópolgár a lakcíme mozgóúrnát igényel. Ilyenkor – ha a kérelem a szavazást megelőző 3. nap (április 9. 16.00 óráig) beérkezett – az NVI a választópolgárt visszateszi az eredeti, lakcíme szerinti szavazókörbe, és felveszi a mozgóúrnát igénylő választópolgárok jegyzékébe; a később beérkező kérelmet pedig az SZSZB bírálja el, és pozitív döntés esetén kiviszi a mozgóúrnát a választópolgár – szavazókör területén kívüli – lakcíme.

4.3.3.3. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK MÓDOSÍTÁSA KÉRELEMRE

1. Mozgóurna igénylése

Az a választópolgár, aki a szavazóköri névjegyzékben szerepel, de **egészségi állapota** vagy **fogyatékosága**, illetve **fogva tartása** (ideértve a házi vagy reintegrációs őrizetben lévő személyeket is) miatt nem tud elmenni a szavazóhelyiségbe, hogy ott adja le a szavazatát, mozgóúrnát kérhet.

Egyéb indokok alapján nincs lehetőség mozgóurna igénylésére. Így például munkavégzési kötelezettség teljesítésére hivatkozva sem lehetséges mozgóúrnát kérni, sőt ilyen esetben a munkáltatónak kell biztosítania, hogy a munkavállaló leadhassa szavazatát.

A mozgóúrnát a választópolgár

- kérheti a lakcíme, vagy a lakcíme szerinti szavazókörben lévő bármely címre,
- ha előzőleg átjelentkezett, akkor kérheti a település területén található bármely címre,
- ha előzőleg nem jelentkezett át, **április 2. 16.00 óráig** akkor is kérheti bármely település területén található bármely címre. Ebben az esetben a mozgóurna iránti igényt egyben átjelentkezési kérelemnek is kell tekinteni. A két kérelemről egyidejűleg dönt az NVI.

A mozgóurna iránti kérelmet

- az **NVI**-hez elektronikus azonosítással elektronikus úton, vagy elektronikus azonosítás nélkül elektronikus úton **a szavazást megelőző 3. nap (április 9.) 16.00 óráig**,
- a **HVI**-hez
 - levélben **a szavazást megelőző 3. nap (április 9.) 16.00 óráig**,
 - személyesen vagy kézbesítési meghatalmazott útján **a szavazást megelőző 2. nap (április 10.) 16.00 óráig**, vagy
 - elektronikus azonosítással elektronikus úton **a szavazás napját megelőző 3. nap (április 9.) 16.00 órát követően, a szavazás napján 12.00 óráig**,
- az illetékes **SZSZB**-hez kézbesítési meghatalmazott útján vagy meghatalmazással nem rendelkező személy általi kézbesítéssel a szavazás napján **legkésőbb 12.00 óráig**

kell benyújtani.

A szavazást megelőző 3. nap (április 9.) 16.00 órát követően beérkezett kérelmeket az SZSZB számára kell átadni, amely a szavazás napján elbírálja azokat.

A választópolgár – **a szavazást megelőző 3. nap (április 9.) 16.00 óráig** – kérheti, hogy

- a korábbi kérelmében megjelölt cím helyett másik címre kapjon mozgóurnát, vagy
- a korábban igényelt mozgóurna helyett mégis a szavazóhelyiségben szavazhasson.

2. Átjelentkezés

Átjelentkezéssel az a választópolgár szavazhat, aki a szavazás napján Magyarország területén, de a magyarországi lakcíme szerinti szavazókörtől eltérő helyen tartózkodik. Tipikus esetben ez azt jelenti, hogy egy másik településen tartózkodó választópolgárnak nem kell hazautaznia a választójoga gyakorlásának érdekében. Emellett annak lehetőségét is biztosítja az átjelentkezés, hogy egy mozgásában gátolt választópolgár akkor is szavazhasson, ha nem otthon, hanem például kórházban, börtönben tartózkodik, amely akár ugyanazon településen, de a lakcímétől eltérő szavazókör területén fekszik.

Az NVI – a választópolgárnak **április 2. 16.00 óráig** benyújtott átjelentkezési vagy olyan mozgóurna iránti kérelme alapján, melyben a kérelmező a lakcímétől eltérő szavazókörbe kér mozgóurnát – amelyet egyúttal átjelentkezési kérelemként is kell kezelni –, a választópolgárt **felveszi** azon településnek (budapesti kerületnek) a Ve. 78. § (1) vagy (3) bekezdése alapján **kijelölt szavazókörének névjegyzékébe**, ahol a választópolgár szavazni kíván (ezzel egyidejűleg törlésre kerül a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékéből). Az egy szavazókörös településen értelemszerűen nincs kijelölt szavazókör, ott az egyetlen szavazókör névjegyzékébe kell felvenni az átjelentkező választópolgárt.

A választópolgár

- **április 2. 16.00 óráig módosíthatja** eredeti kérelmét,
- **a szavazást megelőző 3. nap (április 9.) 16.00 óráig kérheti visszavételét** a lakcíme szerinti szavazóköri névjegyzékbe.

3. A külképviseleti névjegyzék

Az a választópolgár, aki a szavazóköri névjegyzékben szerepel, de a szavazás napján külföldön tartózkodik, Magyarország nagykövetségén vagy főkonzulátusán szavazhat. A szavazás feltétele, hogy kérelme alapján a választópolgárt az NVI felvegye a külképviseleti névjegyzékbe.

Az NVI – **április 2. 16.00 óráig** benyújtott kérelme alapján – a választópolgárt felveszi azon külképviselet névjegyzékébe, ahol a választópolgár szavazni kíván, egyidejűleg feltünteti a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékén, hogy a választópolgár a külképviseleti névjegyzékben szerepel. A szavazóköri névjegyzék kinyomtatott példányán a külképviseleti névjegyzékbe felvett választópolgárok nem jelennek meg, így biztosítható, hogy egy választópolgár ne szavazhasson a külképviseleten és a lakóhelye szerinti szavazókörben is.

A választópolgár – **április 2. 16.00 óráig** – módosíthatja, hogy melyik külképviseleten kíván szavazni.

Aki mégis Magyarországon kíván szavazni, **a szavazást megelőző 4. nap (április 8.) 16.00 óráig** kérheti törlését a külképviseleti névjegyzékből, így visszakerül a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékébe.

4. SZSZB-tag, jegyzőkönyvvezető áttétele

Az SZSZB választott és megbízott tagja, míg egy szavazókörös településen a HVB megbízott tagja, valamint a jegyzőkönyvvezető **a szavazást megelőző 3. nap (április 9.) 16.00 óráig** kérheti, hogy az NVI tegye át annak a szavazókörnek a névjegyzékébe, amely SZSZB-je munkájában a szavazás napján részt vesz.

Az áttétel csak OEVK-n belül lehetséges.

Ha az SZSZB megbízott tagja vagy a jegyzőkönyvvezető az OEVK-n belül, de lakcímétől eltérő településen látja el szavazás napi feladatait, akkor az NVI – a szavazóköri névjegyzék lezárásáig – teheti át a másik település megfelelő szavazókörének névjegyzékébe. Az NVI döntése előtt a HVI hagyja jóvá, hogy az SZSZB-tag, jegyzőkönyvvezető valóban abba a szavazókörbe van beosztva, ahova az áttételét kéri. Ez az áttétel nem minősül átjelentkezésnek.

Abban az esetben, ha a TVI vezetője a szavazás napján az SZSZB-t más település tagjával egészíti ki (Ve. 171. § (1) bek.), a tag áttételére már nincs lehetőség.

4.4. A NÉVJEGYZÉKKEL KAPCSOLATOS KÉRELMEK

4.4.1. A NÉVJEGYZÉKKEL KAPCSOLATOS KÉRELEM BENYÚJTÁSA

4.4.1.1. A KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK IDEJE

- A **központi** névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket (regisztráció, nemzetiségi regisztráció, fogyatékos segítése, adatletiltás, uniós regisztráció, hatósági bizonyítványok iránti kérelmek) folyamatosan be lehet nyújtani, azzal, hogy a kérelembenyújtás időpontjának jelentősége van az aktuális választáson való hatályosulás szempontjából.
- A **szavazóköri** névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket (mozgóurna igénylése, átjelentkezés, külképviselési szavazás) legkorábban **a szavazást megelőző 66. napon (február 5.) lehet benyújtani.** Ha ilyen kérelem levélben korábban érkezik a HVI-hez, azt **a szavazást megelőző 66. napon (február 5.) kell** a HVI-nek rögzítenie, majd automatikus döntéshozattal az NVI-nek elbírálnia, a korai benyújtás nem minősül elutasítási oknak.

4.4.1.2. A KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK MÓDJA ÉS HELYE

a) A központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket

- elektronikus azonosítást követően, elektronikus úrlapon az NVI-hez, vagy
- személyesen, illetve kézbesítési meghatalmazott útján bármely HVI-ben,
- továbbá a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok
 - az NVI-hez vagy a külképviselési választási irodához levélben,
 - a külképviselési választási irodához személyesen vagy kézbesítési meghatalmazott útján, vagy
 - az NVI-hez elektronikus azonosítás nélkül elektronikusan

lehet benyújtani.

b) A szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet csak magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár nyújthat be, és főszabályként a kérelmet

- elektronikus azonosítást követően elektronikus úrlapon, vagy
- személyesen, illetve
- kézbesítési meghatalmazott útján

lehet benyújtani.

A választópolgár, illetve a kézbesítési meghatalmazott bármely HVI-hez, vagy a külképviselési névjegyzékbe történő felvételre irányuló kérelmet bármely KÜVI-hez benyújthatja.

A fenti rendelkezések arra a hajléktalanra is vonatkoznak, aki települési szinten jelentette be lakóhelyét. Azok a Magyarországon élő hajléktalan választópolgárok azonban, akik nem rendelkeznek települési szintű bejelentett lakóhellyel sem, szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet nem nyújthatnak be, mivel abban nem szerepelnek, viszont regisztráció alapján a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárokra vonatkozó előírások alapján jogosultak kérelmet benyújtani.

Tekintettel arra, hogy a választópolgár személyesen vagy kézbesítési meghatalmazottja útján a HVI-nél (és a KÜVI-nél) is nyújthat be kérelmet, fontos az így benyújtott kérelmek rögzítése, mégpedig a választópolgár, illetve a kézbesítési meghatalmazott jelenlétében. Ha a választópolgár személyesen jelenik meg a HVI-ben, a szóban előadott kérelmet a HVI rögzíti, s azt kinyomtatás után a választópolgár aláírja.

A mozgóurna iránti igény

A mozgóurna iránti igény benyújtása tekintetében az előzőekben leírtakhoz képest az alábbi eltérések vannak:

A választópolgár a szavazást megelőző 3. napig levélben is benyújthatja a mozgóurna iránti igényt.

Annak a kérelmét, aki a szavazást megelőző 3. nap 16.00 óráig követően

- a HVI-hez elektronikus azonosítással elektronikus úton, vagy
- a szavazást megelőző 2. nap 16.00 óráig személyesen vagy kézbesítési meghatalmazott útján kér mozgóurnát,

a kérelmét ahhoz az SZSZB-hez kell eljuttatni, amelynek névjegyzékén szerepel. A kérelem SZSZB-hez történő továbbításáról a HVI-nek kell gondoskodni.

A kérelem az illetékes SZSZB-hez a szavazás napján, legkésőbb 12.00 óráig kézbesítési meghatalmazott útján vagy meghatalmazással nem rendelkező személy általi kézbesítéssel is eljuttatható.

Levélben, postai szolgáltató útján a kérelem szintén bármely HVI-hez benyújtható.

Ha az átjelentkezett választópolgár a mozgóurna iránti igényét visszavonja, akkor a választópolgár nyilatkozata az irányadó abban a kérdésben, hogy az NVI a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékébe teszi vissza, vagy az átjelentkezését megtartva a kijelölt szavazókör névjegyzékében hagyva csak a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékéből törli. Ha a választópolgár kérelme nem tartalmazza a fenti nyilatkozatot, akkor

- ha a választópolgár korábban benyújtott átjelentkezési- és mozgóurna iránti kérelmet is, akkor az átjelentkezését megtartva a kijelölt szavazókör névjegyzékébe kell visszatenni,
- ha a választópolgár korábban nem nyújtott be átjelentkezési kérelmet, hanem csak a lakóhelye szerinti szavazókörtől eltérő szavazókör területére kért mozgóurnát, akkor a lakóhelye szerinti szavazókör szavazóköri névjegyzékébe kell visszatenni.

4.4.2. A NÉVJEGYZÉKKEL KAPCSOLATOS KÉRELEM ADATTARTALMA

4.4.2.1. KÖTELEZŐ ADATTARTALOM

A névjegyzékkel kapcsolatos kérelemnek tartalmaznia kell azokat a személyes adatokat, amelyek alapján az NVI meggyőződhet arról, hogy a kérelem valóban a kérelmezőtől származik. E személyes adatok a következők:

- a választópolgár **neve**,
- a választópolgár **születési neve**,
- a választópolgár **születési helye, ideje**
- a választópolgár **személyi azonosítója** vagy személyazonosságának igazolására alkalmas hatósági igazolványának (érvényes magyar személyazonosító igazolvány, útlevél vagy vezetői engedély) okmányszáma,
- a választópolgár **aláírása** a személyesen vagy kézbesítési meghatalmazott útján benyújtott kérelem esetén.

Elektronikus azonosítást követően, elektronikus úrlapon a fenti adatokat nem kell feltüntetni.

A fentiekén kívül

- a **nemzetiségi** névjegyzékbe vételi kérelemnek **tartalmaznia kell a nemzetiség megnevezését**, valamint a választópolgár nyilatkozatát, amelyben nemzetiséghez tartozását **megvallja**. A választópolgár kérheti még, hogy – az önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati választáson túl – az **országgyűlési választásra is** kiterjedjen a nemzetiségi regisztrációjának a hatálya.
- a **fogyatékossgal** élő választópolgár a segítség iránti igényben megjelöli, hogy milyen **segítséget** kér.

- az **uniós** választópolgár EP választásra szóló regisztrációjának tartalmaznia kell
 - a választópolgár **nyilatkozatát**, hogy szavazati jogát az EP-választáson csak Magyarországon gyakorolja,
 - annak a **településnek vagy választókerületnek** a megjelölését, amelynek névjegyzékébe az állampolgársága szerinti tagállamban legutóbb felvették – ha az európai uniós választópolgár az állampolgársága szerinti tagállamban még sohasem szerepelt a névjegyzékben (például még választójogosultságának megszerzése előtt elhagyta az országot), ilyen adatot nem kell megadnia a kérelemben,
- a **mozgóurna** igénylésének tartalmaznia kell az igénylés **okát**, valamint azt a **címet**, ahova a mozgóurna kivitelét kéri a választópolgár, ha nem a lakcímén tartózkodik,
- az **átjelentkezés** iránti kérelemnek tartalmaznia kell annak a településnek (fővárosi kerületnek) a megnevezését, ahol szavazni kíván,
- a **külképviseleti névjegyzékbe vétel** iránti kérelemnek tartalmaznia kell annak a külképviseletnek a megnevezését, ahol szavazni kíván,
- magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár **névjegyzékbe vételi** kérelmének tartalmazni kell azt a postacímet, ahova a szavazási levélsomag eljuttatását kéri, vagy annak a jogszabályban kijelölt településnek, illetve külképviseletnek a megjelölését, ahol a szavazási levélsomagot át kívánja venni,
- tárhellyel, illetve magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár névjegyzékbe vételi kérelmében köteles megadni azt az elektronikus levélcímet vagy azt a postacímet, ahova a választási iroda döntésének megküldését kéri.

4.4.3. A NÉVJEGYZÉKKEL KAPCSOLATOS KÉRELEM ELBÍRÁLÁSA

4.4.3.1. A KÉRELMEZŐ AZONOSÍTÁSA, A KÉRELEM RÖGZÍTÉSE

A kérelem **személyes** benyújtása esetén a HVI ügyintézője a kérelmező választópolgár iratai alapján ellenőrzi a személyazonosságát, és rögzíti a személyes adatokat az NVR-ben. A kérelem további adatait a választópolgár szóbeli előadása alapján kell rögzíteni, majd a kérelem adatait ki kell nyomtatni és alá kell íratni a választópolgárral.

A **kézbesítési meghatalmazott** által bevitt kérelem esetén ellenőrizni kell a meghatalmazott személyazonosságát, valamint a meghatalmazás szabályszerűségét. Ezt követően a választópolgár által aláírt kérelemnyomtatványról rögzíteni kell az adatokat az NVR-be.

A levélben benyújtott kérelmek mindegyikét – köztük azokat is, ahol a Ve. ilyen benyújtási módot nem tesz lehetővé vagy elkészt – rögzíteni kell.

A kérelmeket az NVI elektronikusan, automatikus döntéshozatal keretében bírálja el.

4.4.3.2. A KÉRELEM ELBÍRÁLÁSÁNAK HATÁRIDEJE

A **központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet** (nemzetiségi regisztráció, fogyatékos segítése, adatletiltás, uniós regisztráció, hatósági bizonyítványok) a választás kitűzését megelőző időszakban a beérkezésétől számított **3 munkanapon belül** kell elbírálni.

A **szavazóköri névjegyzéki kérelmeket** azonnal, de legkésőbb 24 órán belül kell elbírálni. A szavazást megelőző 3. napon (április 9.) 16 óráig benyújtott mozgóurna iránti, illetve annak visszavonására irányuló kérelmeket 1 órán belül kell elbírálni.

Ha a kérelem elbírálásához ügyintézői közreműködésre van szükség, a kérelmet a benyújtásától, illetve az eljárás megindításától számított 3 munkanapon belül, de legkésőbb a szavazást megelőző 2. napon 9 óráig kell elbírálni.

4.4.3.3. AZ NVI ÉS AZ SZSZB DÖNTÉSE

Az NVI a névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket elektronikusan, automatikus döntéshozatal keretében az **NVR-ben bírálja el**.

Az **SZSZB** a mozgóurna iránti kérelem elutasításáról **jegyzőkönyvbe foglalt döntést hoz**.

Az NVI döntéséhez néhány esetben ügyintézői közreműködésre van szükség, ezek esetei a következők lehetnek:

- amennyiben a választópolgár kérelemben feltüntetett személyes adatai eltérnek a nyilvántartás adataitól, a HVI-nek kell eldöntenie, hogy az eltérés elutasításhoz vezet vagy csak kisebb mértékű eltérés. Elfogadható pl.:
 - ékezeteltérés bármelyik adatban (pl. Sándor helyett Sandor),
 - írásmódbeli eltérés (pl. Betti helyett Betty),
 - a születési hely idegen írásmódú megjelölése (pl. Bécs helyett Wien),
 - több utónév közül az egyik elhagyása (pl. András Miklós helyett András),
 - név más nyelven történő megadása (pl. Erzsébet helyett Elisabeth),
 - dr. megjelölés elhagyása vagy feltüntetése,
 - ifjabb, idősebb, özvegy vagy más előtag, illetve ezen előtagok rövidítésének feltüntetése,
- mozgóurna iránti kérelemben a választópolgár olyan címet jelöl meg, melyet a körzetállomány nem, vagy nem a kérelemben szereplő formában tartalmazza,
- az SZSZB tagjának vagy jegyzőkönyvvezetőjének áttétele esetén a jogalap igazolása.

Az ügyintézői közreműködést igénylő ügyekről a HVI elektronikus úton értesül, mégpedig az NVR megnyitásakor, illetve azt követően folyamatosan látható munkakosárba kerülnek bele az ilyen ügyek, melyből csak akkor törölődnek, ha azok elintézésre kerültek.

Végül meg kell említeni a fogyatékkal élő személy részére biztosított akadálymentes szavazóhelyiségben történő szavazást, ahol az NVI a jogosultságról hoz döntést, míg a HVI a konkrét, akadálymentes szavazóhelyiséggel rendelkező szavazókörbe átteszi a választópolgárt.

4.4.3.4. A KÉRELMEZŐ ÉRTESTÉSE

Az NVI döntéséről (legyen az elutasító vagy a kérelemnek helyt adó) értesíteni kell a kérelmezőt.

Az NVI megküldi a döntést a kérelmező elektronikus tárhelyére.

Amennyiben a döntés kézbesítése tárhelyre való megküldéssel nem lehetséges, vagy a kérelmező kéri, a döntést

- az NVI megküldi
 - elektronikus értesítési címére, vagy
 - postai értesítési címére belföldi hivatalos iratként, vagy
 - a kérelmező magyarországi lakcímére hivatalos iratként, vagy
- a személyesen jelenlévő kérelmező vagy kézbesítési meghatalmazottja számára a HVI/KÜVI átadja.

Amennyiben a tárhelyre való megküldéssel a döntés nem kézbesíthető, és a kérelmező nem nyilatkozott a közlési módról, a döntést a kérelmező magyarországi lakcímére hivatalos iratként való megküldéssel kell közölni.

A kérelmet elutasító vagy visszautasító, valamint hivatalból hozott döntés közlését – a magyarországi lakcímmel nem rendelkező polgár ügyében hozott, névjegyzéket érintő döntés kivételével – a döntés meghozatalának napján közzétett hirdetmény útján kell teljesítenie az NVI-nek, ha a döntés fentiek szerinti közlésére nincs lehetőség.

Magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár esetében a döntést elektronikus értesítési címére

vagy a központi névjegyzékben szereplő postai értesítési címére kell megküldeni.

Ha a kérelmező/kézbesítési megbízott jelen van és a kérelmező kéri, a HVI/KÜVI az NVI döntését kinyomtatja és a kérelmező/kézbesítési megbízott részére átadja.

4.4.3.5. A DÖNTÉS MÓDOSÍTÁSA VAGY VISSZAVONÁSA

Ha az NVI a névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően bírálta el, azaz az automatikus döntéshozatal során jogszabálysértő döntés született, az NVI elnökének lehetősége van a döntés módosítására vagy visszavonására.

A módosításra, illetve a visszavonásra a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül, legfeljebb egy ízben van lehetőség.

4.5. A NÉVJEGYZÉK NYILVÁNOSSÁGA

4.5.1. A VÁLASZTÓPOLGÁROK ADATAINAK MEGISMERÉSE

Az információs önrendelkezési jog keretében bárki jogosult a nyilvántartott adatairól tájékoztatást kérni, illetve elektronikus azonosítással benyújtott kérelemmel igényelheti a nyilvántartott adatairól hatósági bizonyítvány kiállítását. A többi választópolgár központi névjegyzéki adataiba történő betekintésre nincs lehetőség.

A betekintés jogát a magyarországi lakcímmel rendelkező polgár a magyarorszag.hu oldalon, bármely HVI-ben (*Központi névjegyzék modul – Névjegyzék lekérdezés – Magyarországi lakcímmel rendelkezők menüpont*) gyakorolhatja. A hatósági bizonyítvány azonban a kézbesítési meghatalmazottnak nem adható át.

4.5.2. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK NYILVÁNOSSÁGA

A választás törvényességének egyik alapvető garanciája, hogy bárki meggyőződhet arról, hogy kik azok, akik a szavazáson részvételre jogosultak. Ennek módja, hogy a választás kitűzését követően a névjegyzék lezárásáig a **HVI-ben bárki** megtekintheti a település szavazóköri névjegyzékeinek adatait. A választópolgárok személyes adatainak védelme érdekében a megtekintés lehetősége csak a választópolgárok nevére és lakcímére terjed ki, a többi személyes adat megismerésére – így arra sem, hogy ki igényelt mozgóurnát – nincs mód.

A megtekintés az NVR-ben, monitoron keresztül történik (*Szavazóköri névjegyzék modul – Lekérdezés – Szavazóköri névjegyzék megtekintés menüpont*).

A szavazóköri névjegyzék adatainak megtekintése nem terjed ki arra, hogy a személyes adatokról a betekintő másolatot vagy feljegyzést készítsen.

5. A JELÖLTÁLLÍTÁS

5.1. JELÖLŐ SZERVEZET

5.1.1. A JELÖLŐ SZERVEZET

Az országgyűlési választáson jelölő szervezet csak párt és országos nemzetiségi önkormányzat lehet.

A jelölő szervezet nyilvántartásba vételéről az NVB dönt. A jelölő szervezeti státusz elnyerésének feltétele, hogy az NVB határozata a nyilvántartásba vételről jogerőssé váljon. Ettől az időponttól kezdődően van lehetőség jelölő szervezetként részt venni a választási eljárásban. Ezzel összhangban foglalt állást az NVB pl.: a 12/2016., 79/2024. számú határozataiban is.

A jogerős nyilvántartásba vételét követően a jelölő szervezet

- az OEVI-től ajánlóívet igényelhet, ajánlást gyűjthet (Ve. 120-127. §),
- jelöltet, listát állíthat,
- jelöltjének jogerős nyilvántartásba vételét követően az SZSZB/HVB-be és az OEVB-be, listájának jogerős nyilvántartásba vételét követően a TVB-be/NVB-be megbízott tagot delegálhat (Ve. 27-32. §),
- választási kampányt folytathat (Ve. 139-152. §), továbbá
- jogorvoslattal élhet (Ve. 208-242. §).

5.1.2. A PÁRT KÉPVISELETE

Az NVR tartalmazza

- a párt bírósági nyilvántartás szerinti képviselője (képviselői),
- a képviselőre jogosult egyéb meghatalmazottak

adatait.

A képviselők, meghatalmazottak megtalálhatók a *Választás előkészítés modul Listák, statisztikák/Listák* menü *Szervezet – képviselőre jogosult személyek (L77)* menüpontban. A meghatalmazottak esetén a képviseleti jog esetleges területi (országos szintű, egy vagy több megyére, illetve egy vagy több OEVK-ra kiterjedő) korlátozását is tartalmazza az NVR, erre minden esetben tekintettel kell lenni.

A képviselők, meghatalmazottak adatai továbbá lekérdezhetők a „Karbantartás” főmenü „*Szervezetek képviselőire jogosultak*” menüjében is.

A párt nevében tehát az járhat el, aki

- a párt NVR-ben rögzített képviselője vagy meghatalmazottja – ebben az esetben további meghatalmazás nem kérhető,
- az NVR-ben rögzített képviselőtől vagy meghatalmazottól származó, írásbeli meghatalmazással rendelkezik (tehát a meghatalmazás továbbadható – a Ptk. és a Pp. szabályainak megfelelő – teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással).

A párt képviselője aláírásának hitelességét az OEVI nem ellenőrzi, további okiratok (aláírási címpéldány stb.) becsatolását nem kérheti.

5.2. EGYÉNI JELÖLT

Az OEVK-ban egyéni képviselőjelölt párt jelöltjeként vagy független jelöltként indulhat. Országos nemzetiségi önkormányzat egyéni jelöltet nem állíthat.

Két vagy több párt közös jelöltet állíthat.

Egy személy csak egy OEVK-ban fogadhat el jelölést. Ebből az is következik, hogy – mivel a jelölés elfogadása az A1-es nyomtatványon, az ajánlóív igénylésekor történik – egy személy csak egy OEVK-ban kaphat ajánlóívet.

Másik OEVK-ban csak azt követően igényelhet ajánlóívet, ha az első OEVK-ban nyilatkozik arról, hogy abban az OEVK-ban nem kíván jelöltként indulni, vagy az OEVB jogerősen elutasítja a nyilvántartásba vételét.

Fontos felhívni azonban a figyelmet arra, hogy a jelölt azon tartalmú nyilatkozata, hogy nem kíván jelöltként egy bizonyos OEVK-ban indulni, nem mentesíti őt az átvett ajánlóívek visszaszolgáltatása alól, így az esetleges bírságfizetési kötelezettség alól sem mentesül. A jelölt a jelöltséghez kapcsolódó jognyilatkozatokat kizárólag személyesen teheti meg (pl. jelölés elfogadása, lemondás), egyébként azonban meghatalmazott is eljárhat a nevében.

5.2.1. AZ AJÁNLOÍV IGÉNYLÉSE

Jelöltet ajánlani ajánlóíven lehet.

A független jelölt a szavazást megelőző 68. naptól (február 3.) kezdődően nyújthatja be az A1-es formanyomtatványt.

Bár a Ve. szerint szintén ettől az időponttól nyújthatja be valamely jelölő szervezet jelöltjeként induló választópolgár is az A1-es formanyomtatványt, azonban gyakorlatilag – mivel a jelölő szervezatként történő nyilvántartásba vétel is csak ekkor, a szavazást megelőző 68. naptól (február 3.) kezdeményezhető, így az legkorábban a szavazást napját megelőző 65. nap (február 6.) 16.00 órakor lesz jogerős – csak a szavazást megelőző 65. nap (február 6.) 16.00 óra után lehetséges a nyomtatvány benyújtása.

Több jelölő szervezet által közösen állított egyéni választókerületi jelölt vonatkozásában további feltétel, hogy minden szervezet nyilvántartásba vétele jogerőre emelkedett.

Az ajánlóív igénylése az A1-es nyomtatványon történik. A nyomtatványt:

- a jelöltként indulni kívánó személynek saját kezűleg kell aláírnia, helyette meghatalmazott nem írhat alá,
- ha a jelölt párt(ok) jelöltjeként indul, a párt(ok) törvényes vagy meghatalmazott képviselőjére jogosult személy(ek)nek is el kell látnia aláírásával.

Az A1-es nyomtatványt bárki leadhatja az OEVI-ben, megküldhető elektronikusan vagy postai úton is. Az átadónak nem kell meghatalmazással rendelkeznie, ugyanakkor átvételkor az átadás-átvételi elismervényen – személyazonosságának ellenőrzését követően – fel kell tüntetnie a személyes adatait.

Az A1 nyomtatvány NVR-ben történő pontos rögzítése azért is kiemelkedően fontos, mert az egyéni jelölt itt teheti meg a névviselésre vonatkozó jognyilatkozatait, azaz, hogy több utóneve, illetve doktori címe esetében az **ajánlóíven, a szavazólapon** és az interneten milyen módon szerepeljen. Ezek a nyilatkozatok az ajánlóívek első alkalommal való kiadását követően már nem módosíthatók!

Az OEVI a benyújtott A1 nyomtatványt annak átvételét követően haladéktalanul az NVR-ben (*Országgyűlési választás – Választáselőkészítés – Karbantartás – Egyéni jelöltek – Ajánlóív igénylése (A1), jelöltek bejelentése, karbantartása – Keresés – Felvitel*) rögzíti.

Fontos, hogy közös jelölt esetén a jelölő szervezeteket az A1 nyomtatvány 2. oldalán megadott sorrendben rögzítse az OEVI, mert ebben a sorrendben szerepelnek majd az ajánlóíven és a szavazólapon.

Az OEVI az A1-es nyomtatvány rögzítése előtt ellenőrzi, hogy:

- az ajánlóív igénylője (párt jelöltje esetén) szerepel-e az NVR-ben, mint a jelölő szervezet képviselője, vagy ennek hiányában rendelkezik-e meghatalmazással az NVR-ben szereplő képviselőtől (meghatalmazási lánc),
- közös jelölés esetén valamennyi jelölő szervezet részéről képviseleti jogosultsággal rendelkezik-e az ajánlóív igénylője.

Az NVR az A1-es nyomtatvány rögzítésekor ellenőrzi, hogy:

- a jelöltként indulni szándékozó személynek van-e választójoga (a jelöltként indulni szándékozó személynek választójoggal kell rendelkeznie, de nem szükséges, hogy az adott OEVK-ban lakcíme legyen),
- más OEVK-ban nem nyújtott-e be korábban A1-es nyomtatványt,
- a jelölő szervezet (közös jelölt esetén jelölő szervezetek) szerepel(nek)-e az NVR-ben, mint jogerősen nyilvántartásba vett jelölő szervezet.

5.2.2. AZ AJÁNLÓÍV KIADÁSA

Ha az ajánlóív igénylése nem felel meg a törvényes feltételeknek, erről az OEVI határozatot nyomtat az NVR-ből (*Országgyűlési választás – Választáselőkészítés – Karbantartás – Egyéni jelöltek A1 - Egyéni választókerületi jelölt megtekintése – Visszautasítási határozat nyomtatása*), és az igénylést követően **haladéktalanul** – azaz a 16.00 óra előtt benyújtott igénylések esetében aznap, a 16.00 óra után vagy nem munkanapon benyújtott igénylések esetében a következő munkanapon – rövid úton és írásban is, az NVR-ből kinyomtatott határozattal tájékoztatja az igénylőt arról, hogy az ajánlóív iránti igénylése nem felel meg a törvényes feltételeknek, azok kiadását az OEVI vezetője megtagadja. Az OEVI határozatának az elutasítás konkrét okát is tartalmaznia kell, amely ellen jogorvoslattal lehet fordulni az OEVB-hez. Az OEVI elutasító határozatának tervezete az NVR-ből Word formátumban állítható elő.

Az OEVI – ha az igénylés megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek – az alábbi határidőkre figyelemmel kinyomtatja a kérelmező által az A1-es nyomtatványon meghatározott számú ajánlóívet az NVR-ből (*Országgyűlési választás – Választáselőkészítés – Karbantartás – Egyéni jelöltek – A1 – Egyéni választókerületi jelölt megtekintése – Ajánlóívek kezelése – Ív nyomtatás*):

- ha az A1-es nyomtatvány a szavazást megelőző 50. nap (február 21.) előtt érkezik be, az OEVI az ajánlóíveket legkésőbb a szavazást megelőző 50. nap (február 21.) 8.00 óráig nyomtatja ki, egyben gondoskodik a kinyomtatott ajánlóívek őrzéséről a szavazást megelőző 50. napon, vagy azt követő átadásukig,
- ha az A1-es nyomtatvány a szavazást megelőző 50. napon, azaz február 21-én érkezik be, akkor az igény beérkezését követően haladéktalanul nyomtatja ki az ajánlóíveket,
- ha az A1-es nyomtatvány a szavazást megelőző 49. nap és 37. nap, azaz február 22. és március 6. között érkezik be, akkor az igény beérkezését követően haladéktalanul, nem munkanapon történt érkezés esetén a következő munkanapon, haladéktalanul kinyomtatja az ajánlóíveket.

Nem szabad az ajánlóívet bélyegzőlenyomattal ellátni.

Az ajánlóíveket az NVR-ből kinyomtatott átadás-átvételi jegyzőkönyvvel (*Országgyűlési választás – Választáselőkészítés – Karbantartás – Egyéni jelöltek – A1 – Egyéni választókerületi jelölt megtekintése – Ajánlóívek kezelése – Ív kiadási jegyzőkönyv*) kell átadni, amely tartalmazza:

- az átadás időpontját,
- ajánlási küszöbszámot (egyéni választókerületben a jelöléshez legalább 500 ajánlás)
- a jelölt nevét,
- a jelölő szervezet(ek) nevét vagy a független jelölés tényét,
- az átadott ajánlóívek darabszámát és sorszámát,
- az átvevő nevét (ezt az OEVI külön vezeti rá az átadás-átvételi jegyzőkönyvre) és aláírását,
- azt a tájékoztatást, hogy a jelöltbejelentéssel egyidejűleg, de legkésőbb
 - a jelölt bejelentési határidő utolsó napján, azaz március 6-án 16.00 óráig, amennyiben az ajánlóív adatot tartalmaz,

- a jelölt bejelentési határidő utolsó napját követő napon, azaz március 7-én 16.00 óráig, amennyiben az ajánlóív adatot nem tartalmaz (üres ív).

valamennyi átvett ajánlóívet át kell adni az OEVI részére. Ennek elmulasztása esetén az OEVB hivatalból eljárva bírságot szab ki.

Az ajánlóíveket és az átadás-átvételi jegyzőkönyv egy példányát

- ha az A1-es nyomtatvány a szavazást megelőző 50. nap, február 21-e előtt érkezett be, akkor a szavazást megelőző 50. napon, legkorábban reggel 8.00 órakor,
- ha az A1-es nyomtatvány a szavazást megelőző 50. napon, február 21-én 16.00 óráig érkezik be, akkor az igény beérkezését követően haladéktalanul,
- ha az A1-es nyomtatvány a szavazást megelőző 50. nap, azaz február 21. 16.00 órát követően érkezik be, akkor az igény beérkezését követően haladéktalanul (16.00 óra után vagy nem munkanapon beérkező igény esetén a következő munkanapon)

kell átadni.

Az átadás-átvételi jegyzőkönyveket nem szabad előre kinyomtatni az NVR-ből, azokat csak akkor szabad előállítani, amikor az ajánlóívek tényleges átadás-átvételére sor kerül.

Több igénylő esetén érkezési sorrendben (ha egyszerre érkeznek, akkor az A1-es nyomtatványok beérkezésének sorrendjében) kell kiadni az ajánlóíveket.

Az ajánlóíveket az alábbi személyek számára lehet kiadni:

- az 5.1.2. pont szerint a párt képviseletére jogosult személy – közös jelölt esetén valamennyi jelölő szervezet részéről képviseleti jogosultsággal kell rendelkeznie,
- a párt jelöltjeként indulni szándékozó választópolgár (meghatalmazás nélkül),
- a független jelöltként indulni szándékozó választópolgár vagy az általa meghatalmazott személy.

Az ajánlóívek kiadását megelőzően személyazonossága igazolására alkalmas igazolvánnyal kell igazolnia a személyazonosságát az átvevőnek. Adatait az átadás-átvételi jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

A jelölő szervezet(ek), illetve a független jelölt a szavazást megelőző 37. napig, azaz március 6-ig újabb A1-es nyomtatvány benyújtásával pótlólag újabb ajánlóíveket is igényelhetnek. Ajánlóívek pótlólagos igénylése esetén az A1 nyomtatvány (5) és a (9)-(12) pontjait nem kell ismételtén kitölteni.

Ha a független jelölt vagy a jelölő szervezet jelöltjeként indulni szándékozó választópolgár az ajánlás gyűjtése alatt elhalálozik, vagy a jelölést elfogadó nyilatkozatát visszavonja, valamennyi korábban megigényelt és átvett ajánlóívet vissza kell adni az OEVI-nek. A jelölő szervezet másik jelölt számára (a szavazást megelőző 37. napig, azaz március 6-ig) új igényt nyújthat be új ajánlóív kiadására.

5.2.3. AZ AJÁNLÁS

A választópolgár a fenti módon átadott ajánlóíven teszi meg ajánlását. Jelölt ajánlására az a választópolgár jogosult, aki a választáson a választókerületben választójoggal rendelkezik. Az ajánlóívre rá kell vezetni az ajánlást adó választópolgár

- családi és utónevét,
- személyi azonosítóját,
- magyarországi lakcímét (csak település, közterület és házszám).

Az ajánlóívet az ajánló választópolgár saját kezűleg írja alá, egyéb adatait azonban más is rávezetheti az ajánlóívre.

Egy választópolgár több jelöltet is ajánlhat, de egy jelöltet csak egy ajánlással támogathat, az összes többi ajánlása érvénytelen. Az ajánlás nem vonható vissza.

Az ajánlóíven az ajánlást gyűjtő személy feltünteteti nevét, továbbá személyi azonosítóját, illetve a személyazonosító igazolványa, az útlevele vagy a vezetői engedélye számát, valamint aláírását.

A Ve. 123. § (2) bekezdése sorolja fel azokat a helyszíneket, ahol nem vagy engedéllyel gyűjthető aláírás. E kivételektől eltekintve a polgárok zaklatása nélkül ajánlás bárhol, így közterületen – a Ve. 143/B. §-ában előírt 4 m²-es korlátozásra figyelemmel – külön engedély nélkül is gyűjthető. (A közterülethasználati engedély kapcsán lásd: Kúria Kvk.IV.37.184/2014/3. számú végzés.)

Nem lehet ajánlást gyűjteni:

- az ajánlást gyűjtő munkahelyén munkaidejében,
- az ajánló munkahelyén munkaidejében,
- az ajánlást gyűjtő munkaviszonyból, illetve munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettsége teljesítése közben,
- az ajánló munkaviszonyból, illetve munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettsége teljesítése közben,
- a Magyar Honvédségnél és a központi államigazgatási szerveknél szolgálati viszonyban lévő személytől a szolgálati helyén vagy szolgálati feladatainak teljesítése közben,
- tömegközlekedési eszközön (helyi, távolsági vonat/autóbusz, hajó stb.),
- állami, helyi és nemzetiségi önkormányzati szervek hivatali helyiségében,
- felsőoktatási és köznevelési intézményben,
- egészségügyi szolgáltató helyiségében,
- közforgalom számára nyitva álló magánterületen, kivéve, ha a tulajdonos előzetesen, írásban hozzájárult az aláírásgyűjtéshez.

További fontos szabály, hogy az ajánlásért az ajánlást adó választópolgár részére előnyt adni vagy ígérni tilos. Az ajánlást adó választópolgár az ajánlásáért nem kérhet előnyt, illetve nem fogadhat el előnyt vagy annak ígéretét.

A fenti szabályok megsértésével gyűjtött ajánlás érvénytelen.

Kapcsolódó NVB iránymutatás: 1/2014. NVB iránymutatás.

5.2.4. A JELÖLT BEJELENTÉSE

Az egyéni választókerületi jelöltet legkésőbb a szavazást megelőző 37. napon 16.00 óráig kell bejelenteni az OEVB-nél az ajánlóívek átadásával.

Amennyiben az ajánlóívek leadása ellenére a jelölt nem kíván elindulni a választáson, akkor erről az ajánlóívek leadásáról szóló átadás-átvételi jegyzőkönyvben, vagy külön okiratban tesz nyilatkozatot.

Az ajánlóívek leadásán túl a jelölteknek nyilatkozni kell, hogy a választói akarat befolyásolására vagy ennek megkísérlésére irányuló tevékenység folytatása céljából külföldi támogatást vagy ebből származó vagyonelemet az adott választás vonatkozásában nem használnak fel. (lásd Ve. 124. § (1a) bekezdése szerinti nyilatkozat) E nyilatkozatra kötelezően előírt formanyomtatvány nincs, azonban a joggyakorlás elősegítése érdekében a valasztas.hu oldalon és a VÁKIR-ban iratminta kerül elhelyezésre.

Amennyiben a jelölt nem ad le nyilatkozatot, akkor

- ha a jelölt jelen van az ívek átadásakor: át kell adni a részére a nyilatkozat nyomtatványát,
- ha a jelölt nincs jelen: jelezni kell az ívek leadása ügyében eljáró személynek a nyilatkozat hiányát, a figyelemfelhívás tényét az ívek leadásáról szóló átadás-átvételi jegyzőkönyvön rögzíteni kell.

Az ajánlóíveket és a jelölt Ve. 124. § (1a) bekezdése szerinti nyilatkozatát bárki átadhatja az OEVI-nek. Az átadónak nem kell meghatalmazással rendelkeznie, ugyanakkor átvételkor az NVR-ből előállított átadás-átvételi jegyzőkönyvben – személyazonosságának ellenőrzését követően – fel kell tüntetni a személyes adatait.

Az átvett ajánlóívek szigorú számadású nyomtatványok, így – szkenneléssel, vonalkód-beolvasással vagy manuális rögzítéssel – az azokon szereplő sorszámokat/sorszámintervallumokat még a bejelentő jelenlétében be kell vinni az NVR-be.

A jelölt bejelentését az OEVI haladéktalanul rögzíti az NVR-ben.

Az ajánlóívek átvételéről az NVR-ből átadás-átvételi jegyzőkönyvet kell nyomtatni.

Az ajánlóívek leadását követően – március 6. 16.00 óráig – további ajánlóíveket nyújthat be a jelölt, akár az OEVB döntésének meghozataláig, akár az OEVB döntésének meghozatalát követően. Az utólagosan benyújtott íveken lévő érvényes ajánlásokat hozzá kell számítani a megelőzően benyújtott ajánlásokhoz.

A leadott ajánlóívet az OEVI nem adhatja vissza.

Az ajánlóívek átvétele a jelöltbejelentési határidő utolsó napján, a szavazást megelőző 37. napon (március 6.):

Az OEVI a megfelelő szervezési intézkedésekkel gondoskodik arról, hogy az utolsó pillanatban érkező nagyszámú bejelentés esetén is egyértelműen megállapítható legyen, mely jelöltek bejelentése történt meg határidőben, azaz 16.00 óráig, és mely jelöltek bejelentése késett el. Az NVR-ben óra és perc feltüntetésével kell szerepeltetni az átvétel időpontját, az átadás-átvételi bizonylaton is így fog megjelenni. **Határidőben történő bejelentésnek az tekinthető, ha az ajánlóívek 16.00 óráig az OEVI elhelyezésére szolgáló épületbe érkeznek.** A 16.00 óráig az épületbe érkező ajánlóívek átvételét haladéktalanul el kell végezni.

Át kell venni, de külön, elkésettként kell kezelni azokat az ajánlást tartalmazó ajánlóíveket, amelyeket 16.00 órát követően juttatnak el az OEVI elhelyezésére szolgáló épületbe.

A március 6. 16.00 órát követően, de március 7. 16.00 órát megelőzően az épületbe érkező üres ajánlóívek átvételét is rögzíteni kell az NVR-ben. Nem tekinthető üres ajánlóívnek az olyan ajánlóív, amelyen a beírt adatot áthúzták, kisatírozták, korrektorral vagy egyéb módon olvashatatlanná tették.

5.2.5. AZ AJÁNLÁSOK ELLENŐRZÉSE

Az OEVI-nek az ajánlásokat az NVR-ben a jelölt bejelentésétől számított 4 napon belül ellenőriznie kell, melynek során

- megvizsgálja, hogy az ajánlások a törvényi feltételeknek (Ve. 122. §) megfelelnek-e,
- ellenőrzi, hogy az ív az OEVI által az NVR-ből a jelölt nevére kiállított eredeti ív-e,
- ellenőrzi, hogy az íven az ajánlást gyűjtő személy feltüntette-e nevét, továbbá személyi azonosítóját, személyi igazolvány számát, útlevél számát, vagy vezetői engedélyének számát, illetve aláírta-e az ívet,
- ellenőrzi, hogy a gyűjtőnek az íven feltüntetett adatai megegyeznek-e az SZL-ben, az útiokmány-nyilvántartásban vagy a vezetőiengedély-nyilvántartásban szereplő adataival,
- azonosítja az ajánló választópolgárt, vizsgálja, hogy van-e választójoga, valamint az ajánlóíven feltüntetett adatai (név, személyi azonosító, lakcím) a központi névjegyzékben szereplő adataival teljeskörűen megegyeznek-e,
- ellenőrzi, hogy szerepel-e az íven az ajánló aláírása (itt az ellenőrzés csak az aláírás meglétére, illetve arra vonatkozhat, hogy nem szerepel-e az aláírás rovatban az ajánló nevétől szemmel láthatóan eltérő név),
- megállapítja, hogy az ajánló választópolgár az ajánlóív kiadásának és az ajánlóív benyújtásának napja között bármely időpontban jogosult volt-e a választókerületben jelöltet ajánlani,
- megvizsgálja, hogy a választópolgár ugyanazon jelöltre nem adott-e le már érvényes ajánlást,
- megállapítja, hogy az érvényes ajánlások száma eléri-e az 500-at.

Azt, hogy az ajánlások ellenőrzése során melyek azok az adateltérések, amelyek nem okozzák az ajánlás érvénytelenségét, a Ve. 126. § (2) bekezdése tartalmazza. A jogszabály szerint nem tekinthető érvénytelenségi oknak, ha az ajánló választópolgár:

1. adatai az alábbi okból nem egyeznek meg a központi névjegyzék vagy a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartás, a központi útiokmány-nyilvántartás vagy a vezetőiengedély-nyilvántartás adataival, de a választópolgár személyazonossága kétséget kizáróan megállapítható:
 - ékezethiba,
 - írásmódbeli eltérés,
 - földrajzi név idegen nyelvű megjelölése,
 - adat más nyelven történő megadása,
 - több utóneve egyikének elhagyása, „dr.” megjelölés elhagyása vagy feltüntetése, az ifjabb, idősebb, özvegy vagy más előtag, illetve ezen előtagok rövidítéseinek feltüntetése,
2. lakcímében a település nevét, a közterület elnevezését vagy jellegét a szavazóköri névjegyzékben szereplő formától eltérően adta meg, de a lakcím az ellenőrzés során egyértelműen beazonosítható,
3. lakcímében a lépcsőház, emelet, ajtó megjelölését nem tüntette fel, vagy az eltér a szavazóköri névjegyzékben szereplő adattól.

A jelölt vagy képviselője, illetve a jelölő szervezet képviselője az ajánlások ellenőrzésénél jelen lehet.

Az OEVI által az ajánlások ellenőrzésének elvégzését követően – a Ve. 127. § (3) bekezdése értelmében – az NVR-ből készített tájékoztatást (*Országgyűlési választás – Választáselőkészítés – Karbantartás – Ajánlások feldolgozásának eredménye*) az érintett egyéni jelöltként indulni szándékozó választópolgár és a jelöltet indítani kívánó jelölő szervezet(ek) képviselője akár az OEVB döntését megelőzően is jogosult megtekinteni, valamint további tájékoztatást kérhet az érvénytelennek tekintett ajánlásokat érintő érvénytelenségi okokról, azokkal összefüggésben észrevételekkel élhet.

A kimutatáson túl, a jelölt, a jelölő szervezet képviselője, illetve az általuk meghatalmazott személy részére személyes megjelenés esetén, az alábbi módokon adható további információ az egyes ajánlások érvénytelenségi okáról:

- Ajánlóívekbe való betekintés. A Ve. nem tartalmaz tiltó szabályt az ajánlóívek megtekintésével kapcsolatban, sőt a jogorvoslati jog megalapozása érdekében egyes esetekben kifejezetten célravezető lehet. pl.: valóban nem tartalmazza a gyűjtő polgár aláírását az ív, többszörös ajánlások tényéről való meggyőződés.
- Ajánlóív adattartalmának és az NVR felületének összevetése.

Másolat az ajánlóívekről nem kérhető, azokról fényképfelvétel sem készíthető, viszont az észlelt eltéréseket a jelölt, a jelölő szervezet képviselője, illetve az általuk meghatalmazott személy saját maga részére írásban rögzítheti.

Ha az ajánlóíveket a jelölő szervezet(ek), illetve a független jelölt leadta az OEVI-nek, az azokon feltüntetett adatok nem módosíthatók. Így az ajánlást gyűjtő személy nevének és aláírásának – a Ve. 122. § (6) bekezdése alapján szükséges – feltüntetése sem pótolható az ívek leadását követően.

Az ajánlások tételes ellenőrzését nem kell megkezdeni, ha a leadott ajánlások száma nem éri el az 500-at.

Az ajánlások tételes ellenőrzését nem kell tovább folytatni (azonban a megkezdett ajánlóívek ellenőrzését be kell fejezni), ha bizonyossá válik, hogy

- az érvényes ajánlások száma eléri az 500-at,
- az érvényes ajánlások száma a még nem ellenőrzött ajánlások érvényessége esetén sem érheti el az 500-at.

Ezt az első esetben (érvényes ajánlások száma) az NVR jelzi.

Ha a jelölő szervezet(ek), illetve a független jelölt a már leadott ajánlóívekhez pótlólag újabbakat nyújt be, a jelölt státuszát vissza kell állítani bejelentettre az NVR-ben, a dátum mezőbe pedig a pótlólagosan benyújtott ajánlóívek átvételének napját kell feltüntetni. Ebben az esetben az érvényes ajánlások számába a korábban leadott érvényes ajánlásokat is bele kell számolni.

Az ajánlás, illetve az ellenőrzés szabályainak értelmezésével kapcsolatban további lényeges megállapításokat tartalmaz az ajánlóívekről és az ajánlás folyamatáról szóló 1/2014. NVB iránymutatás is.

Az ajánlóívek biztonságos őrzéséről folyamatosan gondoskodni kell. Azokat az OEVI a szavazást követő kilencvenedik nap utáni első munkanapon, július 13-án megsemmisíti.

5.2.6. AZ EGYÉNI JELÖLT NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELE

Az ajánlások ellenőrzésének eredményéről az OEVI tájékoztatja az OEVB-t, amely a jelölt bejelentését követő 4 napon belül dönt a nyilvántartásba-vételről.

Az OEVI haladéktalanul rögzíti az NVR-ben a jelölt nyilvántartásba-vételével kapcsolatos döntést, azzal, hogy a jelölt státuszát „nyilvántartásba véve (nem jogerős)” vagy „nyilvántartásba vétel elutasítva (nem jogerős)” státuszra állítja (hétvégén is!).

5.2.7. AZ EGYÉNI JELÖLT JOGI ÁLLAPOTÁBAN TÖRTÉNT VÁLTOZÁS RÖGZÍTÉSE

Az OEVI haladéktalanul rögzíti az NVR-ben

- ha az OEVB nyilvántartásba veszi a jelöltet vagy azt elutasítja,
- annak tényét, ha az OEVB határozata jogerőre emelkedett, azaz határidőben nem érkezett jogorvoslat (a 3. nap 16.00 órát követően, haladéktalanul, hétvégén is!),
- a jelölt kiesését.

5.2.8. A JELÖLT TÖRLÉSE A NYILVÁNTARTÁSBÓL

Kiesik a jelölt, és az OEVI a jelölés állapotának berögzítésével törli a jelöltek nyilvántartásából, ha:

- a szavazást megelőző harmadik nap 16 óráig a jelölésről a jelölt írásban lemond,
- a központi névjegyzékből törlésre kerül,
- a passzív választójogát (választhatóságát) elveszíti,
- a jelöltet állító pártot az NVB törli a jelölő szervezetek nyilvántartásából.

Ha a jogerősen nyilvántartásba vett jelölt kiesik, az OEVI beállítja NVR-ben a kiesés tényét, és erről haladéktalanul tájékoztatja az NVI-t.

A kiesett jelölt nevét a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából, valamint az egyéni szavazólapokról törölni kell.

5.2.9. A VÁLASZTÓPOLGÁR INFORMÁCIÓS ÖNRENDELKEZÉSI JOGA

Az információs önrendelkezési jog keretében minden választópolgár jogosult arra, hogy az OEVI-től tájékoztatást kérjen arról, hogy az ellenőrzött ajánlások között szerepelnek-e az ő személyes adatai. Az OEVI az NVR-ben indított lekérdezővel (*Országgyűlési választás – Választáselőkészítés – Listák, statisztikák – Listák – Egy személy ajánlásai*) teljesíti tájékoztatási kötelezettségét. A nem ellenőrzött aláírások vonatkozásában az OEVI-nek nincs ilyen kötelezettsége.

A választópolgár a személyre szabott ügyintézési felületen (magyarorszag.hu/szuf) Választás/ Adatvédelem ügycsoporton belül a „Tájékoztatás ajánlásról (Kit ajánlottam?)” c. tájékoztatási szolgáltatás igénybevételével saját maga is lekérheti a fenti információkat, miszerint az ellenőrzött aláírások között szerepelnek-e az ő személyes adatai.

6.1. A VÁLASZTÁSI KAMPÁNYIDŐSZAK

A Ve. szerint a kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól, február 21-től a szavazás napján, április 12-én a szavazás befejezéséig, azaz 19.00 óráig tart.

6.2. A KAMPÁNYTEVÉKENYSÉG

Kampánytevékenységnek minősül:

- a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és
- minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

Az Alkotmánybíróság 2015 óta formálódó gyakorlatában erőteljesen védi a szólás és véleményszabadságot a választási kampány során, és a tényállítások formájában megjelenő, valamint a túlzó, felfokozott, netán képi formában kifejezett negatív véleményeket is alapjogi védelemben részesíti. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek is, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot.

Éppen ezért az irányadó joggyakorlat szerint a választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait.¹ Emellett szintén fokozott alkotmányos védelem illeti meg a választópolgároknak a jelöltekkel, jelölő szervezetekkel, különösen a közhatalom gyakorlóival kapcsolatos véleménynyilvánítását.

Kampánytevékenység végzése széles körben megengedett, magától értetődő, hogy ez a jog megilleti a jelölő szervezeteket és a jelölteket. Ezen túl mind a magánszemélyek, mind az egyéb szervezetek többségének biztosított, hogy kampánytevékenységet végezzenek, azonban egyes személyek, szervezetek esetében kampánytevékenység folytatása, vagy a személyes kommunikációt meghaladó véleménynyilvánítás nem megengedett.

Az állam és a helyi önkormányzat, továbbá azok szervei, mint a közhatalom megtestesítői a **választási kampányban** nem vehetnek részt, ezért a kampányidőszak alatt a jelöltek és a jelölő szervezetek esélyegyenlőségének érvényesítése érdekében az állami, illetve az önkormányzati szerveknek tartózkodniuk kell attól, hogy a jelöltek/jelölő szervezetek szabad versengésébe beavatkozzanak.²

Fontos viszont kiemelni, hogy a Ve. 142. §-a szerint „nem minősül választási kampánynak a választási szervek tevékenysége, az állampolgárok - mint magánszemélyek - közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától, továbbá az Alkotmánybíróság, a bíróságok, a helyi önkormányzatok és más állami szervek jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenysége.”³

A közhatalmat gyakorló szervek tehát választási kampánytevékenységet nem végezhetnek, azonban elkerülhetetlen, hogy kampánytevékenységnek nem minősülő olyan, jogszabályban biztosított, sőt előírt tevékenységet is kifejtсенek, mely a kampány során is fejt ki hatást. Annak megítélése, hogy ez a tevékenység mikor lépi túl a jogszabályi kereteket és mikor válik kampánytevékenységgé, a választási bizottságok, valamint a döntéseik felülvizsgálatát végző Kúria feladata.

¹ [Lásd: 3122/2014. (IV. 24.) AB határozat, 5/2015. (II. 25.) AB határozat, 9/2015. (IV. 23.) AB határozat, 3107/2018. (IV. 9.) AB határozat, 3240/2019. (X. 17.) AB határozat; Kúria Kvk.I.37.443/2014/4., Kvk.I.37.441/2014/2., Kvk.IV.37.367/2018/2., Kvk.V.37.463/2018/2., Kvk.VI.37.327/2018/2. számú végzései].

² Lásd: Kúria Kvk.IV.37.360/2014/2. számú végzés.

³ Lásd: Kúria Kvk.III.38.043/2019/2. számú végzés:

„[21] Ugyanakkor ezzel összefüggésben szükséges megállapítani, hogy ... nem tartható fenn a továbbiakban a politikai pártok küzdelmében megkövetelt állam semlegességére vonatkozó kúriai joggyakorlat (Kvk.IV.37.360/2014/2, BH 2014/12/397).”

Az Alkotmánybíróság és a Kúria is számos esetben foglalkozott a kérdéssel, ezen belül a többes jogállású személyek szerepével. Álláspontjuk szerint a közhatalom hivatalban lévő egyes szereplői – így különösen az országgyűlési képviselők, a polgármesterek, illetve az önkormányzati képviselők – tisztségük fennállásának ideje alatt egyik tevékenységükben sincsenek korlátozva, sőt a közhatalom gyakorlása során nemcsak joga az érintettnek eljárni, hanem ez úgymond munkaköri kötelessége is. A két külön szerep gyakorlása során mindazonáltal egyértelműen ki kell derülnie, hogy adott helyzetben közhatalmi feladat gyakorlásáról, esetleg a közhatalmi státusz felhasználásáról vagy kampánytevékenységről van szó.⁴

Kiemelten fontos, hogy a közhatalmi szereplők tevékenységük során mindenképpen tartózkodjanak attól, hogy köznevelési intézményben kampánytevékenységet fejtsenek ki, sőt a gyermekek intézményen kívül sem helyezhetők olyan szituációba, hogy kampánytevékenység résztvevőivé váljanak. Amennyiben tehát a választáson induló közhatalmi státuszban lévő jelölt közfeladatának ellátása során nevelési-oktatási intézményben jelenik meg, vagy más módon, de nevelési-oktatási intézmény felügyelete alatt álló gyermekek részvételével zajló eseményen vesz részt, akkor a saját felelősségére esik, hogy az esemény ne váljék a kampány, mint politikai tevékenység részévé.⁵

A választási bizottságok tagjai esetében – mivel jogviszonyuk kétféleképpen jöhet létre, egyrészt az erre jogosított népképviselői szerv (Országgyűlés, vármegyei/fővárosi közgyűlés, illetve képviselő-testület) által történő választással, másrészt jelölt/jelölő szervezet megbízásával – eltérő lehet a tevékenységük megítélése. Így a kúriai joggyakorlat a véleménynyilvánítás szabadsága esetében szigorúbban ítélte meg a választott tagokkal szembeni elvárásokat, esetükben tartózkodni kell a vélemény nyilvános közzétételétől, míg ez a megbízott tagok esetében megengedett, tekintettel arra – s ezt a megbízása is tanúsítja –, hogy erősen kötődik a delegáló személyéhez.⁶

A szavazóhelyiséghez történő szállításra való felhívás tilalma vonatkozik a választási szervekre, így a választási irodákra is. A hivatkozott tilalomba ütközik továbbá, ha a HVI a választópolgárokat a szavazóhelyiséghez való eljutásuk érdekében autóbusszal szállítja. (lásd: a szavazás napján történő autóbusszos személyszállítás egyes kérdéseiről szóló 3/2014. NVB iránymutatás)

Végül, de nem utolsósorban előfordulhat olyan kampánytevékenység is, amely a választópolgárt a szavazástól való távolmaradásra, illetve érvénytelen szavazat leadására buzdítja. A bíróság megítélése szerint, mivel nincs olyan jogszabályhely, mely az érvénytelen szavazat kampányüzenetét tiltaná, az ilyen kampánytevékenység nem sérti a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.⁷

6.3. A KAMPÁNY ESZKÖZEI

A választási kampánytevékenység megítélése szempontjából fontos annak körülhatárolása, hogy mi minősül kampányeszköznek.

Kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen:

- a plakát,
- a közvetlen politikai kampány (a jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés),
- a politikai reklám,
- a politikai hirdetés, valamint
- a választási gyűlés.

⁴ Lásd: 3154/2018. (V. 11.) AB határozat, 3257/2019. (X. 30.) AB határozat, 3130/2022. (IV. 1.) AB határozat, 3131/2022. (IV. 1.) AB határozat; Kúria Kvk.VI.37.699/2019/2., Kvk.II.39.258/2022/7., Kvk.III.39.043/2024/8., Kvk.IV.39.095/2024/6. számú végzései; 139/2019., 220/2022., 228/2022., 229/2022., 230/2022. és 231/2022. NVB határozatok.

⁵ Lásd: Győri Ítéltábla Pk.I.25.629/2019/6. számú végzés, Kúria Kvk.III.39.043/2024/8. számú végzés.

⁶ Lásd: Kúria Kvk.VI.39.308/2022/5. és Kvk.VI.39.309/2022/5. számú végzései.

⁷ Lásd: Kúria Kvk.V.39.422/2022/3. számú végzés.

A fentiekén túl a jelöltek és a jelölő szervezetek olyan tevékenységeket is végeznek, amelyeket a törvény nem nevesít külön (pl. a választópolgárokkal való kapcsolatfelvétel, a közügyekről folytatott személyes beszélgetés, a szórólaposztás, az aláírásgyűjtés). Ezeket rendszerint gyalogosforgalom számára nyitva álló közterületen végzik, így e közös jellemzőre tekintettel a törvény előírja, hogy amennyiben a kampánytevékenység a választópolgárokkal való személyes kommunikációra irányul, s az ennek során alkalmazott berendezés, kellék elhelyezésére igénybe vett közterület a négy négyzetmétert nem haladja meg, a közterület-használatról szóló jogszabályokat nem kell alkalmazni (Ve. 143/B §).

6.3.1. A PLAKÁT

A Ve. a kampányeszközök körében meghatározza a plakát fogalmát, valamint azt, hogy mi tekinthető plakátnak.

A választási kampány eszközei szempontjából, a Ve. rendelkezéseinek alkalmazásában plakátnak minősül:

- a választási falragasz,
- a felirat,
- a szórólap,
- a vetített kép,
- az embléma

mérettől és hordozóanyagtól függetlenül.

A Ve. 144. § (2) bekezdése alapján kampányidőszakban a jelölő szervezeteknek és a jelölteknek nem kell engedélyt kérni, illetve bejelenteni, ha választási plakátot szeretnének készíteni.

A plakáton fel kell tüntetni a szerkesztésre és a kiadásra vonatkozó legfontosabb adatokat (impresszum): a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét. Természetes személy kiadó esetén tehát csak a kiadó nevének feltüntetése várható el a választási plakátokon.

A joggyakorlat szerint „*magán a plakáton és nem annak hordozóanyagán, vagy a hordozóanyag egyéb, a plakáttal kapcsolatban nem lévő részletén kell feltüntetni a kiadóra és a kiadásért felelős személyre vonatkozó adatokat*” [198/2022. (III. 23.) NVB határozat]. Az impresszum feltüntetése a kiadó, illetve kiadásért felelős személy kötelezettsége [278/2022. (IV. 2.) NVB határozat]. Mivel e kötelezettség a plakát készítése kapcsán került kodifikálásra, az a plakát készítőjét, készítettőjét terheli. Amennyiben a plakát elhelyezője a plakát kiadójától eltér, nem felel impresszum hiánya miatt [208/2022. (III. 25.) NVB határozat].

Amennyiben az impresszum csak a nem természetes személy kiadó nevét tartalmazza részleges jogsértés is megállapítható. A Kúria szerint „*a plakáton a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét együtt, e minőségeik megjelölése mellett kell feltüntetni. Azt nem pótolja, ha ezek az adatok közhiteles nyilvántartásból megismerhetők, vagy a kiadó székhelye, illetve a kiadásért felelős személy – e minősége feltüntetése nélkül – a szórólapon egyébként megtalálható*” [Kvk.IV.39.485/2022/2. sz. végzés].

Plakát a törvényben meghatározott kivételeken túl (Ve. 144. §) bárhol elhelyezhető.

A kivételek a következők:

- Plakátot elhelyezni magántulajdonban lévő tárgyon kizárólag a tulajdonos vagy a bérlő **előzetes, írásbeli hozzájárulásával** lehet.
- Plakátot elhelyezni állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő tárgyon a tulajdonos, a tulajdon tárgyán fennálló vagyongazdálkodási jogviszony esetén a *vagyongazdálkodási jog gyakorlójának* **előzetes, írásbeli hozzájárulásával** lehet.⁸

⁸ Lásd: Kúria Kvk.VII.39.322/2022/3. számú végzés.

- Tilos plakátot elhelyezni védett műemléki értéken, védett örökségi elemen, az építészeti örökség védett elemén, védett természeti területen és értéken.
- Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.
- A választási kampányt szolgáló önálló hirdető-berendezés elhelyezésére, valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.
- A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját.
- A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az károkozás nélkül eltávolítható legyen.

A Kúria következetes gyakorlata szerint a választási plakát elhelyezésére kizárólag a Ve. 144.§-ának a rendelkezései az irányadók. A helyi önkormányzat nem állapíthat meg a plakátelhelyezést korlátozó vagy tiltó rendelkezéseket.

A plakát elhelyezőinek csak a Ve. rendelkezéseinek kell megfelelni, a választási szervek is csak az e rendelkezéseknek való megfelelést vizsgálhatják.^{9,10}

A Ve. a választási kampányt szolgáló önálló hirdető-berendezések és óriásplakátok elhelyezésére irányuló kérelem elbírálására vonatkozóan nem tartalmaz rendelkezést, azonban a Ve. alapelvi rendelkezéseivel összhangban elvárható, hogy arról a kérelem elbírálására jogosult rövid határidővel, illetve a különböző személyek által benyújtott kérelmekről azonos feltételek figyelembevételével és alkalmazásával döntsön.¹¹

A jogszerűtlenül kihelyezett plakát eltávolítása annak feladata, akit a jogalkalmazó a további jogszabálysértéstől eltilt. A Kúria rámutatott arra, hogy „egy jogállamban a jogerős bírósági döntések kikényszerítésének megvannak az állami intézményei, az állampolgárok nem jogosultak önhatalmúlag érvényt szerezni a döntéseknek, nem vehetik át végrehajtás intézményeinek szerepét” [Kvk.III.37.481/2018/2. számú döntés]. Erre tekintettel a HVI és az SZSZB sem távolíthatja el a törvénysértő módon elhelyezett plakátot.

Köteles eltávolítani a plakátot május 12-ig, a szavazást követő 30 napon belül az, aki elhelyezte, vagy akinek érdekében elhelyezték. A 30 napos határidő a Ve. 10. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésből követően jogvesztő. Abban az esetben, ha az eltávolítás kötelezettségének nem tesz eleget az, aki vagy akinek érdekében elhelyezték a plakátot, a tulajdonos, a bérlő, a vagyonkezelő végzi el a plakát eltávolítását, ennek költségét azonban a plakát eltávolítására kötelezett viselni köteles. Az eltávolítására vonatkozó kötelezettség megszegése miatt előterjesztett kérelem elbírálására a választási bizottságnak nincs hatásköre és bírság kiszabására sem jogosult.¹²

6.3.2. A VÁLASZTÁSI GYŰLÉS

Az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez. A gyülekezési jogra vonatkozó törvényi szabályokat a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény tartalmazza. A törvény hatálya – ellentétben a korábbi szabályozással – kiterjed a választási gyűlésekre is. A Ve. mindössze néhány kiegészítő szabályt tartalmaz.

A Ve. 145. § (1) bekezdése szerint választási gyűlést kampányidőszakban, a szavazás napját megelőző 50. naptól, február 21-től lehet tartani, de a szavazás napjára választási gyűlés nem szervezhető, illetve a szavazás napján választási gyűlés nem tartható. (Lásd: Kúria Kvk.III.37.931/2016/2. számú végzése).

A választási gyűlés megtartható magánterületen (tulajdonosi engedéllyel) és közterületen egyaránt.

A közterületen tartandó választási gyűlést a szervezőnek a rendőrségen be kell jelenteniük.

⁹ Lásd: Kúria Kvk.I.37.476/2014/3., Kvk.III.37.355/2014/3., Kvk.I.37.491/2014/3., Kvk.II.37.307/2014/3., Kvk.III.37.399/2014/3., Kvk.IV.37.555/2019/2. és Kvk.III.37.655/2019/4. számú végzései.

¹⁰ Lásd még: 3312/2019. (XI. 21.) AB határozat.

¹¹ Lásd: 27/2019. (X. 22.) AB határozat és 30/2019. (XI. 4.) AB határozat.

¹² Lásd: a választási plakát eltávolítása szabályainak értelmezéséről szóló 13/2014. NVB iránymutatás.

A választási gyűlések nyilvánosak. A választási gyűlésen a rend fenntartásáról a gyűlés szervezőjének kell gondoskodnia.

Az állami és önkormányzati költségvetési szervek számára írja elő a törvény, hogy választási gyűlés megtartására a jelöltek, jelölő szervezetek részére azonos feltételekkel bocsáthatnak rendelkezésre helyiséget és egyéb szükséges berendezést (pl. emelvény, hangosítás stb.).

Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben választási kampánytevékenységet folytatni, választási gyűlést tartani tilos, kivéve az ötszáznál kevesebb lakosú településen, feltéve, hogy más közösségi célú épület nem áll rendelkezésre.

A választási jogorvoslat keretében csak a Ve. vonatkozó rendelkezései vizsgálhatók.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény, illetve a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szankcionálja a választási gyűlésen való részvétel jogtalan akadályozását.

A Ve. 143/B. § (1) bekezdésében nevesített kampánytevékenységnek a választási gyűléstől való elhatárolásában segítséget nyújthat a Kúriának a K.I.39.441/2020/4. számú, gyülekezési jogorvoslati ügyben hozott döntése. E szerint „[a] gyűlés több személy célzatos, békés, nyilvános összefüggése, amely keretében azonos helyen és időpontban a résztvevők együttes fellépésükkel nyilvánítják ki közös véleményüket az adott közéleti kérdésben.” A Kúria álláspontja szerint ettől meg kell különböztetni azokat az eseményeket, amikor az érintettek egyenként hozzák a szervezők tudomására a véleményüket, például aláírásgyűjtés során. Ugyanis „[a]z együttes fellépési cél, mint törvényi feltétel hiányában, az érdeklődő résztvevők esetleges csoportosulása sem valósítja meg a gyűlés fogalmi kritériumait a közéleti kérdést illető aláírásgyűjtés (...) kapcsán. A[z] (...) aláírásgyűjtések ezért nem minősülnek a közügyet illető közös fellépésnek, véleménynyilvánító felvonulásnak, tüntetésnek, összefüggésnek, vagyis nem valósítják meg a Gyülekezési törvény 1. §-a és 2. § (1) bekezdése szerinti »gyűlés« fogalmát” {K.I.39.441/2020/4. ítélet, Indokolás [24]}.

6.3.3. POLITIKAI REKLÁM

6.3.3.1. A POLITIKAI REKLÁM FOGALMA

A politikai reklám fogalmának meghatározásakor a Ve. – a megfelelő eltérések meghatározása mellett – a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) szabályozását veszi alapul.

A politikai reklám az Mttv. 203. § 55. pontjában meghatározott politikai reklám, azzal az eltéréssel, hogy a párt, politikai mozgalom és kormány alatt jelölő szervezetet és független jelöltet kell érteni.

Az Mttv. 203. § 55. pontja szerint politikai reklám: valamely párt, politikai mozgalom vagy a kormány népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám.

6.3.3.2. A POLITIKAI REKLÁM KÖZZÉTÉTELE - ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

A politikai reklám közzétételére a Ve. általános jelleggel az Mttv. rendelkezéseit rendeli alkalmazni, emellett további általános jellegű szabályokat is meghatároz az alábbiak szerint:

- A médiaszolgáltató egyenlő feltételek mellett teheti közzé a jelöltet, illetve listát állító jelölő szervezetek és a független jelöltek politikai reklámjait. Közös jelölt, illetve közös lista esetén a jelölő szervezetek együttesen jogosultak a politikai reklám megrendelésére.
- A politikai reklámhoz véleményt, értékelő magyarázatot fűzni tilos.
- A politikai reklám közzétételéért a médiaszolgáltató ellenszolgáltatást nem kérhet, és nem fogadhat el.

- Az audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétételre szánt politikai reklám megrendelője köteles a reklám feliratozásáról vagy jelnyelvi tolmácsolással való ellátásáról gondoskodni.
- A szavazás napján politikai reklámot nem lehet közzétenni.

6.3.3.3. A POLITIKAI REKLÁM KÖZZÉTÉTELE AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK ÁLTALÁNOS VÁLASZTÁSÁN

A helyi, körzeti műsorszolgáltatók a 6.3.3.2. pontban felsorolt általános szabályok szerint tehetnek közzé politikai reklámot. E műsorszolgáltatókat a politikai reklám közzétételére vonatkozó előzetes bejelentési kötelezettség nem terheli, és a Ve. 147. §-ának rendelkezések betartása mellett időtartambeli és időszaki korlátozás nélkül közvetíthetnek politikai reklámot.

6.3.4. POLITIKAI HIRDETÉS

Politikai hirdetés az ellenérték fejében, valamely jelölő szervezet vagy független jelölt népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, sajtótermékben közzétett médiatartalom vagy filmszínházban közzétett audiovizuális tartalom.

A sajtótermékek hirdetési szolgáltatásainak árjegyzéke az Állami Számvevőszéken keresztül nyilvánosságra kerül.

A sajtótermék fogalmát az Mttv. 203. § 60. pontja határozza meg. Eszerint sajtótermék: a napilap és más időszaki lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál, amelyet gazdasági szolgáltatásként nyújtanak, amelynek tartalmáért valamely természetes vagy jogi személy szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja szövegből, illetve képekből álló tartalomnak a nyilvánossághoz való eljuttatása tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából, nyomtatott formátumban vagy valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül. A szerkesztői felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelenti, és nem eredményez szükségszerűen jogi felelősséget a sajtótermék tekintetében.

A sajtótermékek nyilvántartása elérhető a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság honlapján, az alábbi linken: https://sajtopub.nmhh.hu/sajto_kozzetetel/app/index.jsp

Az Mttv. 203. § 60. pontjában meghatározott sajtótermékekben politikai hirdetés a választási kampányidőszakban az alábbiak szerint tehető közzé:

- A sajtótermékben közzétett politikai hirdetésnek azonnal felismerhetőnek és más médiatartalmaktól megkülönböztethetőnek kell lenni.
- A politikai hirdetésből egyértelműen ki kell derülnie, hogy ki volt a megrendelője, illetve, hogy a kampányban kinek a támogatására ösztönöz. Politikai hirdetés megrendelőjének nevét és lakcímét/székhelyét fel kell tüntetni a hirdetéshez kapcsolódóan.
- Amennyiben sajtótermék politikai hirdetést kíván közzéadni, a szavazás napját megelőző hatvanadik napig (február 11.) az Állami Számvevőszékhez eljuttatja hirdetési szolgáltatásainak árjegyzékét, amelyet az nyilvántartásba vesz, és honlapján közzétesz, a sajtótermék ugyanezt az árjegyzékét a honlapján közzéteszi.
- Politikai hirdetést kizárólag olyan sajtótermék közzétehető, amelynek hirdetési árjegyzékét az Állami Számvevőszék nyilvántartásba vette.
- Politikai hirdetés csak a nyilvántartásba vett árjegyzék által meghatározott ellenérték fejében közzétehető.
- Magyarországon letelepedett kiadók sajtótermékei közül csak az közzétehető politikai hirdetést, amely az Mttv. szerinti hatósági nyilvántartásban szerepel.
- Az Állami Számvevőszéknél bejelentkezett sajtótermék a politikai hirdetés közzétételét nem tagadhatja meg, így nem hivatkozhat sem arra, hogy nem ért egyet a hirdetésben foglaltakkal, vagy azt jogsértőnek tartja, s arra sem, hogy terjedelmi okok miatt nem tudja a politikai hirdetést közzétenni.

A politikai reklám és a politikai hirdetés közzétételére vonatkozó szabályokkal kapcsolatos jogértelmezést a 2/2014. NVB iránymutatás tartalmazza, az irányadó joggyakorlatra vonatkozó releváns kúriai döntések az alábbiak: Kvk.IV.37.359/2014/2, Kvk.I.37.957/2016/2., Kvk.VI.37.950/2016/2., a Kvk.VI.37.885/2016/3., Kvk.IV.37.658/2019/5.; Kvk.III.37.608/2019/4.; Kvk.I.37.573/2019/2. számú végzések.

6.3.5. A MÉDIA ÉS A SAJTÓ MÉDIATARTALOM ELŐÁLLÍTÁSÁVAL (SZERKESZTÉSÉVEL) KAPCSOLATOS ELŐÍRÁSOK

A sajtótermékekben megjelenő politikai hirdetéssel és a médiaszolgáltató felületen közlésre kerülő politikai reklámmal kapcsolatos szabályokat fentebb ismertettük. Ezekben az esetekben a közlés szabályait a Ve. részletesen tartalmazza. Ezzel ellentétben a szolgáltatók által a szerkesztői szabadság körébe tartozó tartalomra¹³ vonatkozóan a Ve. nem tartalmaz konkrét rendelkezést, viszont a Ve. alapelvi rendelkezései, különösen a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség biztosítása a sajtó egyes szereplőivel, illetve a médiával szemben is követelményként jelenik meg.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a sajtószabadság korlátozásának alkotmányossági mércéi eltérnek az egyes tömegkommunikációs eszközök tekintetében. A médiaszolgáltatók (televíziók, rádiók) esetében az Alkotmánybíróság a szerkesztői szabadság széles körű korlátozását, így a kiegyensúlyozottság követelményének számonkérését is elfogadhatónak tartja.

Az írott sajtó esetében az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a sajtótermékek többsége nem szankcionálható az általuk nyújtott tájékoztatás jellege, minősége miatt, viszont a közhatalmi szerv által fenntartott, közpénzből működtetett sajtótermékek esetében előírhatók bizonyos követelmények. Tipikusan ebbe a körbe tartoznak az önkormányzati lapok, melyek szerkesztésére az általánosnál szigorúbb szerkesztési követelmények vonatkoznak.

Hogyan kell eleget tenni a fentebb leírt követelményeknek? Közpénzből működtetett sajtótermék esetén az esélyegyenlőség, a kiegyensúlyozottság egyazon lapszámon belül biztosítandó,¹⁴ különösen akkor, ha időszaki (heti vagy havi rendszerességgel megjelenő) lapról van szó. Vannak olyan esetek, amikor a médiaszolgáltatásban sugárzott műsorszám¹⁵ jellegéből (pl. polgármester-jelölti vita) következően kell biztosítani a kiegyensúlyozott tájékoztatást.¹⁶

A közösségi média szerepe a kampányokban egyre fontosabb. A közösségi média a felhasználók számára közlési felületet (mint egy plakáthely, vagy politikai hirdetés) biztosít üzeneteik, véleményük továbbításához. Ennek megfelelően felelősség sem terheli a közösségi média üzemeltetőjét a felületen megjelenő tartalomért, azok a véleménynyilvánítás szabadsága körében értékelhetők, az azzal kapcsolatos esetleges jogsértésért a tartalom létrehozója/publikálója/terjesztője viseli a felelősséget. A közösségi média felülete az „elkövetés helyszíne”, míg a poszt a vélt jogsértés bizonyítékaként jöhet számításba.¹⁷ A közösségi médiában közzétett tartalmakra is érvényes az, hogy a kampányidőszakban még a szokásosnál is szélesebb körű túrési kötelezettség vonatkozik a közhatalom gyakorlóira, és a politikai verseny résztvevőire.

A közösségi média szereplői a felület használatára vonatkozó magánjogi szerződés alapján szűk körben fenntartják a szerkesztés lehetőségét, általában a kihelyezett tartalmak törlése által, azonban a magánjogi szerződés léte (a felhasználó a felület igénybe vételével elfogadja a feltételeket) az, ami tevékenységük jogellenességét kizárja.¹⁸

¹³ Médiaszolgáltatók esetében a műsorszámok, sajtótermékek esetében a lapszámok előállítását, együttesen: médiatartalom.

¹⁴ Lásd: Kúria Kvk.III.37.236/2018/4. számú végzés.

¹⁵ Mttv. 203. § 47. Műsorszám: hangok, illetve hangos vagy néma mozgóképek, állóképek sorozata, amely egy médiaszolgáltató által kialakított műsorrendben vagy műsorinálban – hosszától függetlenül – önálló egységet alkot.

¹⁶ Lásd: 3096/2014. (IV. 11.) AB határozat, Kúria Kvk.II.37.396/2014/3., Kvk.III.37.465/2014/2., Kvk.III.37.516/2019/4., Kvk.VI.39.406/2022/4. és Kvk.VI.39.498/2022/5. számú végzései.

¹⁷ Lásd: Kúria Kvk.I.39.245/2022/3. végzés.

¹⁸ Lásd: Fővárosi Ítélőtábla 2.Pk.50.059/2019/2. számú végzés, Kúria Kvk.I.38.019/2019/2. számú végzés.

A közösségi média és a hagyományos média tartalmainak közös metszete a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatásban megjelenő azon tartalom, amelyet a közösségi médiából vettek át (szerkesztettek be), és kampánytevékenységként értelmezhető tartalommal bír. A szerkesztetlenül, vagy nem érdemi szerkesztéssel műsorba vett tartalom, vagy valamely tartalom hosszabb részleteinek sugárzása felveti annak lehetőségét, hogy nem tájékoztatásról, hanem bűjtatott politikai reklámról van szó, amely ilyen módon jogsértő.¹⁹

6.3.6. KÖZVETLEN POLITIKAI KAMPÁNY

A közvetlen politikai kampány a választási kampányanyagnak a választópolgár részére közvetlen megkeresés módszerével (pl. névre szóló levél küldése, telefonhívás, e-mail küldés) történő eljuttatása.

6.4. KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁS

A szavazás napján a közvélemény-kutatást végző személy:

- abba az épületbe, amelyben a szavazóhelyiség van, nem léphet be,
- a választópolgárokat semmilyen módon nem zaklathatja, és
- csak az épületből kilépőket kérdezheti meg.

A Ve. nem a szavazóhelyiségből, hanem az épületből kilépő választópolgárok tekintetében teszi lehetővé a közvélemény-kutatás kérdéseinek feltételét. A szabályozás ezen rendelkezésének gyakorlati indoka, hogy egy épületen belül sok esetben több szavazóhelyiség is kialakításra kerül.

A közvélemény-kutatások esetében biztosítani kell a megkérdezett személy teljes anonimitását, a véleményadás önkéntességét, valamint érvényre kell juttatni a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét. Ennek megfelelően a közvélemény-kutatók semmilyen módon nem zaklathatják, és nem befolyásolhatják a választópolgárokat.

A törvény szerint a fentiekben kifejtett módon készített közvélemény-kutatás eredményét (exit poll) is csak a szavazás befejezése, azaz a közép-európai idő szerint 19.00 óra után szabad nyilvánosságra hozni. (Lásd: a szavazás befejezésének és lezárásának időpontjáról szóló 8/2014. NVB iránymutatást.)

Az egyéb módszerrel készült közvélemény-kutatás eredménye bármikor, tehát a szavazás napján is nyilvánosságra hozható.

6.5. TILTOTT KAMPÁNYTEVÉKENYSÉG

6.5.1. MOZGÓURNA IGÉNYLÉSÉRE ÉS A SZAVAZÓHELYISÉGHEZ TÖRTÉNŐ SZÁLLÍTÁSRA VALÓ NYILVÁNOS FELHÍVÁS

A Ve. 143/A. § (2) - (3) bekezdések szerint mozgóurna igénylésére és a szavazóhelyiséghez történő szállításra nyilvános felhívás nem tehető közzé, szavazóhelyiséghez történő autóbuszos személyszállítás nem végezhető.

Szavazóhelyiséghez történő szállításra való nyilvános felhívás közzétételének minősül – megjelenési formájától függetlenül – az olyan közlés, amely szavazóhelyiséghez történő szállítás megszervezésére vagy szavazóhelyiséghez történő szállítást elősegítő eszköz használatára hív fel. Szavazóhelyiséghez történő szállításra való felhívásnak minősül a szavazóhelyiséghez való szállítás megszervezése, illetve a szavazóhelyiséghez való szállítás szervezésére szolgáló informatikai alkalmazás előállítása, közzététele.

A szavazóhelyiséghez történő szállításra való felhívás tilalma vonatkozik a választási szervekre, így a választási irodákra is, de az állami és önkormányzati szervekre is. A hivatkozott tilalomba ütközik továbbá, ha a HVI a választópolgárokat a szavazóhelyiséghez való eljutásuk érdekében autóbusszal szállítja.

¹⁹ Lásd: Kúria Kvk.IV.39.044/2024/6. és Kvk.III.39.080/2024/5. számú végzései.

Bár az autóbuszos személyszállítás a Ve. tételes szabályába ütközik, az autóbusz ülőhely-kapacitásánál kisebb járművekkel, több körben végzett, szavazóhelyiséghez történő, szervezett szállítás a Ve. alapelvét (választás tisztasága, esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között, továbbá jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás) sértheti.²⁰

6.5.2. RELATÍV TERÜLETI KAMPÁNYTILALOM

A Ve. 143. §-a szerint választási kampánytevékenység a szavazás napján nem folytatható:

1. a szavazóhelyiségben, valamint a szavazóhelyiséget magában foglaló épületben,
2. a szavazóhelyiséget magába foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteres távolságon belül, közterületen,
3. a 2. pontban meghatározott területen kívül az e területen belül tartózkodó választópolgár választói akaratának befolyásolására alkalmas módon (pl. hangszórón keresztül).

A Ve. 143. §-a szerinti relatív területi kampánytilalom az aktív kampánytevékenység folytatására vonatkozik, ezért a közterületen a szavazás napját megelőző napokon jogszerűen elhelyezett plakátokat nem kell leszedni.

A Ve. 143. §-ában foglalt relatív területi kampánytilalom sérelmét valósítja meg, ha valamely jelölt vagy jelölő szervezet népszerűsítése érdekében bárki olyan tevékenységet folytat, amely miatt a szavazóhelyiséget magába foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteren belül, illetve magában a szavazóhelyiségben a választói akarat befolyásolására alkalmas tartalom hallható vagy látható. A jogsértés ténye akkor is megvalósul, ha a berendezés vagy jármű, amelyből a választói akarat befolyásolására alkalmas tartalmat sugározzák vagy vetítik, a szavazóhelyiséget magába foglaló épület bejáratától számított 150 méteren kívül helyezkedik el.

Nem jelenti önmagában a relatív területi kampánytilalom sérelmét, ha az a jármű, melyre a kampányidőszakban jelölt vagy jelölő szervezet népszerűsítésére szolgáló, a Ve. 144. § (1) bekezdése szerinti plakátot helyeztek el, a szavazás napján keresztülhalad a Ve. 143. § (1) bekezdés b) pontja szerinti közterületen. A Ve. 143. § (1) bekezdésének sérelmét jelenti azonban, ha az e pontban nevesített jármű várakozik (több mint 5 percig megáll) a szavazóhelyiséget magába foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteren belül, vagy az áthaladása folyamatos vagy rendszeres. Ez utóbbi értelmezés nem vonatkozik a menetrend szerinti szállítást végző járművekre, különös tekintettel a kötött pályás eszközökre.

A pártatlanság követelményének érvényesítése megköveteli, hogy a választási szervek tagjai a relatív területi kampánytilalom időbeli és területi szabályaira is figyelemmel, a szavazás napján jelöltet, jelölő szervezetet népszerűsítő, ahhoz köthető szimbólumokat ne használjanak, ilyeneket ne osztogassanak, ruházatukon ne viseljenek. Sérti továbbá az említett követelményt, ha a választási szervek tagjai a jelölt, jelölő szervezet szimbólumát a választási szervek hivatalos helyiségeiben, így különösen a szavazóhelyiségekben használják, illetve ott a jelölő szervezethez köthető ruházatot (pl.: egyenruhát) viselnek.

A választási szervek hivatalos helyiségeiben – így különösen a szavazóhelyiségekben –, azonban nem tilos azoknak a jelképeknek, zászlóknak a kitűzése, használata, amelyeket a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény alapján az állami és a helyi önkormányzati szervek középületeire állandó jelleggel ki kell tűzni, illetőleg fel kell vonni.

Nem minősül kampánytevékenységnek és ezért nem ütközik a relatív területi kampánytilalom Ve.-ben foglalt szabályába a választási szerveknek a választójog gyakorlásával, illetve a választási eljárási cselekményekkel kapcsolatos információk közlésére vonatkozó tevékenysége, amelyek a választópolgárok tárgyilagos tájékoztatását biztosítják.

²⁰ Lásd: Kúria Kvk.III.37.502/2018/2., Kvk.VI.39.165/2024/6. és Kvk.V.37.522/2018/2. számú végzései.

A Ve. 143. §-ában foglalt korlátozás általános szabály, mely nem szűkíthető egy adott választással kapcsolatos kampánytevékenység tilalmára. Amennyiben két vagy több különböző választás eljárása ugyanazon időszakban zajlik, a tilalom általánosan vonatkozik valamennyi választási eljárásra.

A Ve. relatív területi kampánytilalomra vonatkozó szabályából és a Ve. más rendelkezéseiből egyértelműen következik, hogy a szavazás napján kampánytevékenységet nem csak közterületen, a szavazóhelyiséget magába foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteres távolságon belül, hanem a szavazóhelyiség elhelyezésére szolgáló épületben és a szavazóhelyiségben sem lehet folytatni.²¹ A jelölt pusztán jelenléte is megvalósítja a relatív területi kampánytilalom sérelmét, mert a szavazóhelyiségben a jelölt is csak a választójoga gyakorlása miatt, az ahhoz szükséges ideig lehet jelen. Az utcai jelenlét megvalósítja a befolyásolás lehetőségét még akkor is, ha a jelölt hivatkozása alapján mindössze magánbeszélgetésekre került sor.²²

6.5.3. SZAVAZÁS NAPJÁN VÁLASZTÁSI GYŰLÉS TARTÁSA

Választási gyűlést kampányidőszakban lehet tartani, ugyanakkor a szavazás napján választási gyűlés nem tartható. Az irányadó joggyakorlat szerint már a szavazás napjára tervezett választási gyűlés szervezése, meghirdetése is sérti a kampánytilalmat. A gyűlés tematikájára vonatkozó információk alapján lehet értékelni, hogy a tervezett gyűlés választási gyűlésnek minősül-e. [Kúria Kvk.III.37.931/2016/2.]

6.5.4. SZAVAZÁS NAPJÁN POLITIKAI REKLÁM KÖZZÉTÉTELE

A szavazás napján politikai reklámot nem lehet közzétenni a televízióban és a rádióban.

6.5.5. KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁS EREDMÉNYÉNEK KÖZZÉTÉTELE

Az exit poll közvélemény-kutatás eredménye a szavazás befejezését követően, tehát a szavazás napján 19.00 óra után hozható nyilvánosságra.

(Lásd: a szavazás befejezésének és lezárásának időpontjáról szóló 8/2014. NVB iránymutatás.)

6.6. ADATSZOLGÁLTATÁS A NÉVJEGYZÉKBŐL

Az egyéni jelölteknek, illetve a listát állító jelölő szervezeteknek lehetőségük van arra, hogy a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevének, lakcímének, nemének és életkorának átadását kérjék a választási szervektől.

A jogalkotó a választópolgár információs önrendelkezési jogának érvényesülése érdekében azonban lehetővé teszi, hogy a választópolgár megtilthassa a róla nyilvántartott adatok választási szervek általi kiadását. Így azon választópolgárok adatai nem adhatóak ki a jelöltek, jelölő szervezetek kérésére, akik – erre irányuló központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmükben – az adatok kiadását megtiltották.

A szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét a jogerősen nyilvántartásba vett egyéni választókerületi jelölt kérésére – az érintett választókerületre kiterjedően – az OEVI öt napon belül átadja. A listát állító jelölő szervezet az egész országra kiterjedő, szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok adatainak kiadását az NVI-nél kezdeményezheti. A kérelem beérkezésekor az OEVI/NVI az NVR-ből legenerálja az adatszolgáltatásra kiadandó adatokat, az így kapott adatállományt elmenti. (*NVR Szavazóköri névjegyzék modul, Adatszolgáltatás – Adatszolgáltatás jelöltek, jelölő szervezetek részére*)

Az adatszolgáltatás díja az adatszolgáltatásban szereplő választópolgáronként három forint. A megállapított, s ezáltal megfizetendő díjról a jelöltet az OEVI, a jelölő szervezetet az NVI haladéktalanul tájékoztatja.

²¹ Lásd: Kúria Kvk.VII.39.428/2022/3. számú végzés.

²² Lásd: Kúria Kvk.IV.39.185/2024/6. és Kvk.VII.39.428/2022/3. számú végzése; 154/2016. (X.11.) NVB határozat.

Az adatszolgáltatás teljesítésének feltétele, hogy az egyéni jelölt, illetve a listát állító jelölő szervezet igazolja az adatszolgáltatási díjnak az NVI számlájára történt befizetését. Ehhez elégséges, ha bemutatja vagy megküldi az utalásról szóló igazolást, az NVI számlájára történő beérkezés az adatok kiadásának nem feltétele.

A díjat az NVI-nek a Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00333616-00000000 számú számlájára kell befizetni. Az átutalás közlemény rovatában az egyéni jelölt nevét és címét kell megjelölni, míg a jelölő szervezetnek a nevét, bírósági nyilvántartási számát kell megadnia.

A Ve. értelmében az adatszolgáltatás adatait kizárólag közvetlen politikai kampány céljára lehet felhasználni. Egyéb célú felhasználásuk, másolásuk, harmadik személynek történő átadásuk tilos. Az adatszolgáltatás adatait a nyilvántartásba vett jelölt és listát állító jelölő szervezet legkésőbb a szavazás napján, április 12-én 16.00 óráig köteles megsemmisíteni, és az erről készült jegyzőkönyvet a szavazást követő 3. nap, április 15-én 16.00 óráig köteles átadni az adatszolgáltatást teljesítő választási irodának.

Ezen rendelkezések – nem közvetlen politikai kampány céljára történő felhasználás, másolás, harmadik személynek történő átadás, a megsemmisítésre vonatkozó kötelezettség – megszegésére hivatkozással kifogás terjeszthető elő.

Az NVI az adatigénylés és a megsemmisítési kötelezettség teljesítésének megkönnyítése érdekében nem kötelezően használandó formanyomtatványokat készített. Az elektronikus adatigénylésre vonatkozó felület, illetve a formanyomtatványok megtalálhatók a valasztas.hu oldalon.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság a választásokkal kapcsolatos adatkezelésről szóló több ajánlást tett közzé (<https://www.naih.hu/ajanlasok.html>). Javasolt az adatigénylők figyelmének felhívása ezek figyelembevételére.

7.1. A JELÖLTEK SORRENDJÉNEK KISORSOLÁSA

A választási eljárás alapelvei között szerepel az esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között. Ezen alapelv érvényesülését hivatott szolgálni azon rendelkezés, amely alapján a szavazólapon a jelöltek, illetve a listák bizottság által kisorsolt sorrendben szerepelnek.

Az OEVB – az OEVI közreműködésével – bonyolítja le a sorsolást az OEVK-ban állított jelöltek tekintetében, amit a jelöltbejelentés utolsó napján, a szavazást megelőző 37. napon, március 6-án 16.00 óra után, vagy a következő napon, március 7-én (szombat) végez el.

A sorsolást az OEVB nyilvános ülésén kell elvégezni. A sorsolás konkrét módjáról az OEVB dönt.

A sorsolásban nem vesznek részt azok a jelöltek, akik nyilvántartásba vétele jogerősen elutasításra került. Azokat a jelölteket kell sorsolni,

- akiket már jogerősen nyilvántartásba vett az OEVB,
- akiket már nyilvántartásba vett az OEVB, de a döntés még nem jogerős,
- akik nyilvántartásba vételét az OEVB elutasította, de a döntés még nem jogerős,
- akik nyilvántartásba vételéről még nem hozott döntést az OEVB (bejelentett státuszú jelöltek).

Ha a sorsolást követően valamely jelöltet nem vesznek jogerősen nyilvántartásba, vagy abból törölnek, a szavazólapon szereplő jelöltek egymáshoz viszonyított sorrendje nem változik.

A sorsolás eredményét az OEVI haladéktalanul rögzíti az NVR-ben (*Választás előkészítés modul – Karbantartás – Egyéni jelöltek – Jelöltek sorrendjének sorsolása*). A sorsolás ellen önálló jogorvoslatra nincs lehetőség, a szavazólap adattartalmának megállapításáról szóló határozat elleni bírósági felülvizsgálati kérelemben lehet kifogást emelni.

7.2. A SZAVAZÓLAPOK ADATTARTALMA

Az egyéni jelölteket tartalmazó szavazólapon a jelölteket folyamatos sorszámozással ellátva kell feltüntetni.

A szavazólapon a jelöltek, jelölő szervezetek adatait nagybetűvel, azonos betűtípussal és betűméretben kell feltüntetni.

7.2.1. AZONOS NEVŰ JELÖLTEK KEZELÉSE

A Ve. részletes szabályozást nyújt az azonos nevű jelöltek szavazólapon történő feltüntetésére vonatkozóan.

Abban az esetben, ha az egyéni választókerületi választás során kettő, vagy több jelölt neve megegyezik, a szavazólapon a nevük után, zárójelben feltüntetésre kerül a születési évük.

Amennyiben ugyanazon jelölő szervezet által állított, vagy független jelöltek neve és születési éve is azonos, akkor a szavazólapon a jelöltek neve után, zárójelben fel kell tüntetni:

- a lakcímük szerinti települést,
- ha lakcímük azonos településen van, akkor a jelöltek foglalkozását.

Mivel a jelölt foglalkozására vonatkozó adatot a választási szervek nem tartják nyilván, az OEVI feladata írásban felhívni a jelöltet azon nyilatkozat megtételére, amely a foglalkozásának a szavazólapon történő feltüntetésére vonatkozik.

A jelöltnek legkésőbb a felhívástól számított harmadik napon nyilatkoznia kell a szavazólapon feltüntetendő foglalkozásáról.

A Ve. nem tartalmaz rendelkezést arra az esetre, ha az érintett – akár önhibájából, akár önhibáján kívül – nem nyilatkozik a Ve. által meghatározott határidőn belül.

Nincs arra lehetőség, hogy névazonosság esetén a jelölt kérhesse ragadványnevének (becenevének) szavazólapon történő feltüntetését.

7.2.2. A JELÖLT SZAVAZÓLAPON MEGJELENŐ NEVE

A több utónévvel rendelkező jelöltnek az ajánlóív igénylésére szolgáló A1 nyomtatványon kell megjelölnie, hogy a szavazólapon az utónevei hogyan kerüljenek feltüntetésre.

A doktori címmel rendelkező jelölt szintén az A1 nyomtatványon kérheti, hogy a szavazólapon ne szerepeljen a „dr.” megjelölés.

A jelölt kérelme ellenére is fel kell azonban tüntetni az egyéni szavazólapon a jelölt valamennyi utónevét, illetve a „dr.” megjelölést, ha ennek elmaradása esetén kettő, vagy több azonos nevű jelölt szerepelne a szavazólapon.

7.2.3. A JELÖLŐ SZERVEZET MEGJELENÉSE A SZAVAZÓLAPON

A jelölő szervezet rövidített nevét, illetve jelképének („logójának”) ún. szürkeárnyaltos képét a szavazólap abban az esetben tartalmazza, ha azok feltüntetését a jelölő szervezet a bejelentéskor kérte.

A szavazólapon a jelölő szervezet jelképét („logóját”) húsz milliméter magas és negyven milliméter széles területen kell elhelyezni.

Közös jelölt esetén a szavazólapon valamennyi jelölő szervezet nevét fel kell tüntetni.

Ha a közös jelölt állításában részt vevő jelölő szervezetek több logó feltüntetését kérik a szavazólapon, azokat együttesen kell a húsz milliméter magas és negyven milliméter széles területen elhelyezni.

7.3. A SZAVAZÓLAP ADATTARTALMÁNAK JÓVÁHAGYÁSA

Az egyéni választókerületi szavazólap adattartalmát az OEVB hagyja jóvá (imprimálás), azt követően, hogy a választási bizottságok minden jelölt és lista nyilvántartásba-vételéről döntöttek és a szavazólapok képét az NVI elkészítette. Az imprimálásra az NVI által megadott napon kerül sor.

Annak érdekében, hogy az imprimálásra kerülő szavazólap helyesen tartalmazza a jelöltek adatait, az OEVI feladata előzetesen ellenőrizni, hogy azok adatai a benyújtott dokumentumokkal egyezően kerültek-e rögzítésre az NVR-ben.

Az OEVI-nek az OEVB ülését megelőzően két példányban kell kinyomtatnia az NVR-ből (*Választás előkészítés modul – Technikai feladatok – Szavazólap imprimálás – Szavazólap imprimálás – jelöltek*) a szavazólap „MINTA” felirattal és nyomdai verziószámmal ellátott képét (ezek az éles szavazólapon nem kerülnek feltüntetésre). A kinyomtatható állomány A4-es formátumra tördelt.

Ha több lapra történt a szavazólap-minta nyomtatása, akkor csak az egyik példányt kell összeragasztani a szavazólap képének megfelelően, azért, hogy a másik (nem összeragasztott) példány könnyen szkennelhető legyen.

Az imprimálás során hibátlannak talált és az OEVB által elfogadott szavazólap-minta mindkét példányát „NYOMTATHATÓ” jelzéssel kell ellátni.

Ha hibásnak találták a szavazólap-mintát, akkor kézzel egyértelműen meg kell jelölni a mintán (mindkét példányon) a hibát.

A szavazólap-mintát – akár nyomtatható, akár hibás – minden esetben az OEVB tagjainak aláírásával kell ellátni.

Az OEVI az NVR-ben rögzíti a szavazólap minősítését (*Választás előkészítés modul – Technikai feladatok – Szavazólap imprimálás – Szavazólap imprimálás – jelöltek*).

Amennyiben szükséges a szavazólap javítása, a javítás megjelölésével ellátott szavazólap képét meg kell küldeni NVI-nek, aki egy napon belül intézkedik a javításról.

A szavazólap adattartalmának jóváhagyását követően jogorvoslati döntés, vagy nyilvántartásból való törlés következtében módosulhat a szavazólap adattartalma. A változás NVR-ben történő átvezetése érdekében az OEVI értesíti az NVI-t. Az átvezetést követően nem kell a módosított szavazólapot ismét az OEVB elé terjeszteni jóváhagyás céljából.

A jelölő szervezeteket és a független jelölteket a szavazólap adattartalmának módosításáról haladéktalanul tájékoztatni kell. A tájékoztatás módjára a szavazás napját megelőzően nincs törvényi előírás, célszerű azonban annak írásbeli formáját választani. A szavazás napján az SZSZB a szavazóhelyiségben elhelyezett hirdetményen, valamint szükség szerint szóban tájékoztatja a választópolgárokat.

7.4. A SZAVAZÁSI LEVÉLCSOMAGOK ÁTADÁSA

A magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok számára a Ve. lehetőséget biztosít arra, hogy saját levélcsomagjukat az OEVI-knél, illetve erre kijelölt további HVI-knél és külképviseleteken vegyék át. Az érintett választási irodák a szavazást megelőző 15. naptól, március 28-tól a szavazás befejezéséig biztosítják a szavazási levélcsomag átvételének lehetőségét, mégpedig munkanapokon 9.00-16.00 óra között, míg a szavazás napján a szavazás ideje alatt. *(A levélcsomagok leadására részben eltérő szabályok vonatkoznak, ld. 8.5. pont)*

A szavazási levélcsomag átadásához készült jegyzéket az NVR-ből kell letölteni és kinyomtatni. *(Szavazóköri névjegyzék – Névjegyzék kezelés – Levélben szavazók kezelése – Jegyzék a szavazási levélcsomag átadásához)* Kizárólag az a választópolgár kaphat szavazási levélcsomagot, aki a jegyzéken szerepel. A szavazási levélcsomag kizárólag személyesen vehető át, a személyazonosság igazolását követően.

Az át nem adott szavazási levélcsomagokat az OEVI az átvételre nyitva álló idő leteltét követően haladéktalanul megszámlolja. Az át nem adott szavazási levélcsomagokat olyan módon kell becsomagolni, hogy a csomagolás megsértése nélkül abból szavazási levélcsomag ne legyen eltávolítható. A csomagoláson fel kell tüntetni az át nem adott csomagok számát.

A szavazási levélcsomag átadásához készült jegyzéket borítékba kell helyezni, és a borítékot le kell zárni.

A választási iroda vezetője felelős a csomagok és a jegyzéket tartalmazó boríték biztonságos őrzéséért. A levélcsomagokat és a jegyzéket – a többi szavazási irattal együtt – a szavazás utáni 90. napot követő munkanapon, július 13-án meg kell semmisíteni.

Meg kell említeni azt is, amikor a választópolgár a szavazás napját megelőző hetedik napig, április 5-ig postai címre nem kapja meg a szavazási levélcsomagot. Ilyenkor bármely külképviseleten vagy OEVI-nél személyesen kérheti a szavazási levélcsomag pótlását.

A választási iroda a szavazási levélcsomag átadása előtt ellenőrzi az NVR-ben, hogy a választópolgár szerepel-e a levélben szavazók névjegyzékében, és a szavazási levélcsomag postai kézbesítését kérte-e. Amennyiben a pótlás jogszabályi feltételei fennállnak, az iroda a szavazási levélcsomagot a választópolgárnak átadás-átvételi elismervénnyel átadja, egyben a pótlást az NVR-ben rögzíti.

7.5. OKTATÁS

Az OEVI és a HVI vezetőjének egyik legfontosabb feladata, hogy gondoskodik a HVI tagjainak, valamint az SZSZB-k tagjainak (választott és delegált tagokat egyaránt beleértve) oktatásáról.

Az oktatások megszervezése során különös hangsúlyt kell fektetni arra, hogy mind a választott, mind a megbízott SZSZB tagok hiánytalanul, és az oktatások teljes ideje alatt vegyenek részt a felkészítésen. Ha szükséges, pót időpontok kijelölésével kell a teljeskörű részvételt elérni, mert a választási irodák képzésein lehet a tagok felkészültségét biztosítani, valamint az egységes jogértelmezést és joggyakorlatot kialakítani.

Ne felejtsük – és az oktatáson is hangsúlyozzuk –, hogy a választott és megbízott tagokat a bizottsági munka során ugyanolyan jogok illetik és kötelezettségek terhelik (ld. 3.2.1.1. és 3.2.1.2. pontok).

A választási irodák munkatársai, az SZSZB tagok és jegyzőkönyvvezetők felkészítésének segítése érdekében az NVI távoktatásos képzéseket indít, ezekről az NVI elnöke levélben tájékoztatja a választási irodák vezetőit.

7.6. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK ÉS A MOZGÓURNÁT IGÉNYLŐ VÁLASZTÓPOLGÁROK JEGYZÉKÉNEK LEZÁRÁSA

Az átjelentkezés visszavonása, a nemzetiségi névjegyzékből való törlési kérelem, akadálymentes szavazóhelyiség igénylése, a Ve. 102. § (4) bekezdése szerinti kérelem (SZSZB tag és jegyzőkönyvvezető áttétele) és a mozgóurna iránti kérelem, illetve annak módosítása vagy visszavonása legkésőbb **a szavazást megelőző 3. nap, április 9. 16.00 óráig** nyújtható be úgy, hogy az az elektronikus szavazóköri névjegyzéken is átvezetésre kerüljön. Az eddig az időpontig személyesen vagy kézbesítési meghatalmazott útján, illetve levélben benyújtott kérelmeket a **HVI haladéktalanul rögzíti az NVR-ben**, azokat az NVI automatikus döntéshozatallal elbírálja, majd a változások átvezetése megtörténik a névjegyzékeken.

Amennyiben valamely ügyben ügyintézői közreműködésre van szükség, akkor az megjelenik a HVI munkakosarában: a szavazást megelőző 3. nap, április 9. 16.00 órakor a munkakosárban lévő, illetve a HVI-hez 16.00 óráig beérkező kérelmek rögzítését követően a munkakosárban lévő ügyeket soron kívül fel kell dolgozni, a más HVI-k által később rögzített kérelmekből származó ügyeket pedig a szavazást megelőző 2. nap (április 10.) 9.00 óráig kell feldolgozni.

Fontos! Akár egyetlen HVI kése delme is azt eredményezi, hogy az ország összes HVI-jének rá kell várnia.

A szavazást megelőző héten, azaz április 6-ától egészen a szavazást megelőző 2. nap (április 10.) 9.00 óráig lehetséges az, hogy a HVI a mozgóurnát kérők jegyzékében rendezést (csoportosítást) hajtson végre, ennek során például lehetséges a címek sorrendjének megváltoztatása (célszerű útvonal kialakítása), vagy nagyszámú kérelmező esetén több mozgóurna körzet kialakítása. Amennyiben e rendezés során csoportok képződnek, akkor az NVR a csoportokat nyomtatásnál lapdobással különíti el, illetve segédlisták is előállíthatók, például aszerint, hogy adott címre ki kért még mozgóurnát. *(Szavazóköri névjegyzék modul – Karbantartás – Névjegyzék formátumának kezelése – Mo zgóurna sorrend kialakítása menüpont)*

Nem csak a mozgóurnát kérők esetében lehet fontos a névjegyzék rendezése, hanem a kijelölt szavazókörökben is. Ha az **átjelentkezéssel** szavazásra kijelölt szavazókör SZSZB-je egy helyiségben több részre osztva vagy alszavazókörökben végzi a feladatait, a névjegyzéket annyi részre kell osztani, ahány szavazóhely működik. A szavazóhelyek, illetve alszavazókörök számát a HVI-nek a szavazást megelőző 3. napig (április 9-ig) az NVR-ben kell rögzítenie *(Folyamatosan üzemelő szolgáltatások főmenü Körzetkezelés modul – Szavazókörök – Szavazókörök kezelése)*, és ehhez igazodva meghatározni, hogy az átjelentkezők névjegyzéke – annak szétszedhetősége érdekében – milyen rendezési szempont szerint álljon elő *(Szavazóköri névjegyzék modul – Karbantartás – Névjegyzék formátumának kezelése – Átjelentkező szavazókör rendezési beállítása menüpont)*:

- választópolgárok neve szerinti abc-sorrendben, vagy
- vármegyénként lapdobással és azon belül a választópolgárok neve szerinti abc-sorrendben, igény szerint kezdőbetűnkénti lapdobással is.

A kérelmek teljes körű feldolgozását követően, a szavazást megelőző 2. nap (péntek) 9.00 órakor az SZL-ben és a NESZA-ban bekövetkezett változásokat az NVI átvezeti a központi névjegyzéken és a szavazóköri névjegyzéken is. Az ezt követő változások már nem jelennek meg a szavazóköri névjegyzékben.

A **HVI vezetője** ezt követően a VÁKIR-ba beírt utasításra az illetékességébe tartozó összes település névjegyzékét lezárja az NVR-ben *(Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Névjegyzék zárás menüpont)*.

7.7. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK ÉS A MOZGÓURNÁT IGÉNYLŐ VÁLASZTÓPOLGÁROK JEGYZÉKÉNEK KINYOMTATÁSA

A zárást és a nyomtatási utasítást követően az addig kizárólag elektronikus úton vezetett, lezárt szavazóköri névjegyzéket és mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét a **HVI kinyomtatja** (*Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Választásnapi névjegyzék nyomtatás menüpont*).

A HVI vezetője a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéket és mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzékét összefűzi, valamint – utolsó oldalán – aláírásával és bélyegzőlenyomattal **hitelesíti**. A nyomtatás és hitelesítés megtörténtét az NVR-ben kell jelenteni az NVI számára (*Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Névjegyzék nyomtatás és hitelesítés visszaigazolás menüpont*).

A kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken már nem szerepelnek azok, akiket a HVI felvett a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe vagy a külképviseleti névjegyzékbe.

Azt a szavazóköri névjegyzéken szereplő választópolgárt, aki **a szavazást megelőző 3. nap, április 9. 16.00 órát** követően vagy a szavazás napján 12.00 óráig az SZSZB-től kér mozgóurnát, az SZSZB törli a szavazóköri névjegyzékből (áthúzza az adatait), és felveszi a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe.

A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke gyakorlatilag együtt alkotja a szavazókörben (a szavazóhelyiségben vagy mozgóurnával) szavazásra jogosult választópolgárok nyilvántartását.

7.8. A SZAVAZÓKÖRI JEGYZŐKÖNYVEK KINYOMTATÁSA

A névjegyzék nyomtatása után az NVI VÁKIR-ban megadott jelzésére a HVI kinyomtatja az NVR-ből a szavazóköri **jegyzőkönyveket** is (*Szavazatösszesítés modul – Biankó jegyzőkönyvek – Nyomtatás menüpont*). Az NVR-ből megszemélyesített jegyzőkönyvek kerülnek kinyomtatásra, tekintettel arra, hogy a VÁKIR Szervnyilvántartásából az NVR átveszi a bizottsági tagok és a jegyzőkönyvvezető adatait. Előzőek miatt is fontos, hogy a választási iroda naprakészen vezesse a VÁKIR-ban a bizottsági és irodai tagok adatait.

A jegyzőkönyvek nyomtatásának megtörténtéről a **HVI az NVR-ben** haladéktalanul tájékoztatja az NVI-t (*Szavazatösszesítés modul – Biankó jegyzőkönyvek – Biankó jegyzőkönyv nyomtatás visszaigazolása menüpont*).

Ha a HVI vezetője az átjelentkezéssel szavazásra kijelölt szavazókört alszavazókörökre osztotta, akkor megfelelő számú alszavazóköri jegyzőkönyvet is nyomtatni kell.

7.9. A VE. 78. §-A SZERINTI KIJELÖLT SZAVAZÓKÖR

A körzetesítés során a Ve. 78. § (1) bekezdése alapján minden többszavazókörös településen ki kell jelölni **településenként (fővárosi kerületenként) egy szavazókört** a települési szintű laccímmel rendelkezők és az átjelentkezők szavazásának lebonyolítására. A **megyei jogú városokban és a fővárosi kerületekben** a (3) bekezdés alapján **két külön szavazókör is kijelölésre kerülhetett**, melyek közül az egyik az átjelentkezők szavazását, míg a másik a települési szintű laccímmel rendelkezők szavazását hivatott biztosítani. A kijelölt SZSZB-k mellett működő jegyzőkönyvvezetők számát – hasonlóan a többi szavazókörhöz – a HVI vezetője a szükséges számban állapíthatja meg.

Ha az átjelentkezők szavazására kijelölt szavazókörben a választópolgárok száma az átjelentkezőkkel együtt több mint 1500, akkor a HVI vezetője az SZSZB létszámát további tagok bevonásával a szükséges mértékben megnövelheti. (ld. 3.2.1.5. pont) Szintén lehetőség van további tagok bevonására, ha a mozgóurnát kérő választópolgárok száma meghaladja a 40-et. (ld. 3.2.1.1. pont) A tagok számának meghatározásakor mind a szavazóhelyiségben szükséges létszámot, mind pedig a mozgóurnázáshoz szükséges létszámot figyelembe kell venni. Ha indokolt, biztosítani kell, hogy az SZSZB tagjai egyszerre több mozgóurnával is végezdhessék a mozgásukban korlátozottak szavaztatását.

7.10. AZ ÁTJELENTKEZÉssel ÉS A KÜVI-N LEADOTT SZAVAZATOK MEGSZÁMLÁLÁSÁRA KIJELÖLT SZAVAZÓKÖR

Az OEVB legkésőbb a szavazást megelőző 8. napon, április 4-én kijelöli azt az SZSZB-t, amely az átjelentkezéssel és a KÜVI-n leadott szavazatokat számlálja meg.

Fontos, hogy ez az SZSZB nem lehet azonos azzal, amelyik a Ve. 78. §-a szerint került kijelölésre.

Azon a településen, amely több OEVK-nak is székhelye, **valamennyi OEVK-hoz tartozóan ki kell jelölni ilyen szavazókört.**

7.11. A SZAVAZÁSNAPI IRATOK ÉS KELLÉKEK ÁTADÁSA

A HVI feladata a szavazás lebonyolításához szükséges iratok és kellékek átadása az SZSZB elnöke, akadályoztatása esetén elnökhelyettese részére.

Az átadás magában foglalja:

- a szavazóköri névjegyzéket,
- a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét,
- a szavazólapokat és borítékokat,
- a szavazóköri jegyzőkönyveket,
- a csomagolóborítékokat,
- a számlálólapokat,
- az egyéb kellékeket (pl. bélyegző, toll, stb.).

Ha a szavazást megelőző 3. nap, április 9. 16.00 órát követően az iratok átadásáig mozgóurna iránti kérelem érkezett a HVI-hez, ezeket a kérelmeket a HVI átadja elbírálásra az SZSZB-nek.

Az iratok és kellékek tételes átadás-átvételét a szavazás napját megelőző napon kell elvégezni, amely rendszerint a HVI székhelyén, átvételi elismervénnyel történik. Az ezt segítő átadás-átvételi lista kinyomtatható a VÁKIR-ból.

A HVI vezetője dönti el, hogy az őrzés a HVI székhelyén – az önkormányzati hivatalban – történjen, vagy a szavazóhelyiségben biztosított az iratok és kellékek megfelelő őrzése.

7.12. A SZAVAZÓHELYISÉG KIALAKÍTÁSA

A szavazóhelyiség kialakításáról, berendezéséről a választási iroda gondoskodik.

A szavazóhelyiséget úgy kell kialakítani, hogy

- a választópolgárok számára jól megközelíthető legyen,
- garantálja a választópolgárok befolyásolástól mentes joggyakorlását,
- biztosítsa az SZSZB zavartalan működését.

A jelölt vagy a jelölő szervezet használatában lévő épületben nem lehet a szavazóhelyiséget kialakítani akkor sem, ha a jelölt vagy jelölő szervezet az épületnek csak egy (esetleg külön bejáratú) részét használja. Amennyiben az épület az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a jelölt vagy jelölő szervezet tulajdonában van, de azt részben sem használja, akkor kialakítható a szavazóhelyiség az épületben.

A szavazóhelyiségek általában különböző intézményekben, ritkábban (a településközponttól távolabbi településrészekben) családi házakban kerülnek kialakításra. A HVI feladata, hogy a különböző funkciójú helyiségeket úgy jelölje ki és rendezze be, hogy az megfeleljen a törvényi előírásoknak, alkalmas legyen arra, hogy ott a választópolgárok leadhassák szavazataikat.

Az Alaptörvény 2., illetve 35. cikke előírja, hogy az országgyűlési képviselőket, a helyi önkormányzati képviselőket és polgármestereket a választópolgárok titkos szavazással választják.

A szavazás titkosságának biztosítása, továbbá a szavazás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében a szavazóhelyiség berendezése során gondoskodni kell:

- az SZSZB munkavégzéséhez szükséges berendezési tárgyakról, (pl. asztal, szék, toll stb.),
- legalább kettő szavazófülke kialakításáról,
- toll elhelyezéséről a szavazófülkében rögzítve,
- megfelelő számú, de legalább kettő szavazóurna elhelyezéséről, továbbá legalább egy mozgóurna biztosításáról.

A szavazófülkékkel kapcsolatos követelményt fogalmazott meg a Kúria, amikor Kvk.III.37.981/2016/3. számú végzése szerint a szavazókörben az asztalra helyezett háromoldalú papír szerkezet (ún. mobil szavazófülke) kihelyezése sérti a választás titkosságának alapelvét. A Kúria döntésére tekintettel megállapítható, hogy a mobil szavazófülkék önmagukban nem alkalmasak a szavazófülke funkciójának betöltésére, ezért a hagyományos fülkék kialakítása minden szavazóhelyiségben kötelező.

Akadálymentesítés

Az akadálymentesség fogalmát a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § g) pontja az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. §-ának 1. pontjában foglaltakra utalva határozza meg a következőképpen:

„Akadálymentes: az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.”

A fogyatékossgal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése alapelveként érvényesülését támogatja azon törvényi követelmény, mely szerint minden településen legalább egy szavazóhelyiséget akadálymentesíteni kell. E minimumfeltétel teljesítésén felül elvárható, hogy a HVI vezetője a településen valamennyi szavazóhelyiség kiválasztásánál és berendezésénél érvényesítse az akadálymentesség szempontjait is. Az olyan helyiségek esetében, amelyek ugyan egyébként nem akadálymentesek, de – akár csak a szavazás napjára – ideiglenesen akadálymentesíthetők (pl. ideiglenes rámpa elhelyezésével), törekedni kell az akadálymentes körülmények biztosítására.

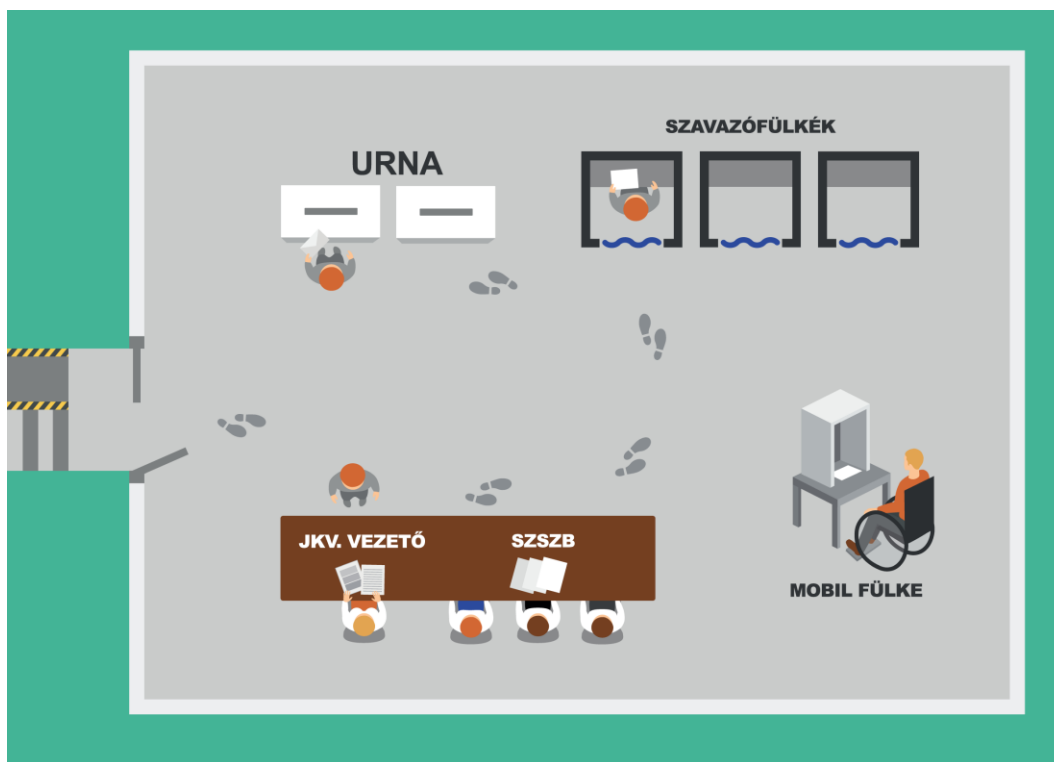
Az NVR-ben minden szavazóhelyiségre vonatkozóan meg kell jelölni, hogy az akadálymentes-e. Fontos, hogy a HVI csak azoknál a szavazóhelyiségeknél állítsa be az akadálymentes jelzést,

- ahol mind az épület, mind az épületen belül a szavazóhelyiség a szavazás napján ténylegesen megközelíthető akadálymentesen, és
- amelyekben a szavazóhelyiségen belül is biztosított a szavazatok akadálymentes leadása.

A kerekesszéket használó választópolgárok számára továbbra is mobil szavazófülkékkel biztosítható a szavazás. A mobil szavazófülkék megfelelő módon történő elhelyezése is szükséges ahhoz, hogy a funkciójukat elláthassák és a titkosságot is biztosítsák. Ezért a mobil szavazófülkét olyan módon kell elhelyezni, amely biztosítja, hogy

- rendelkezésre áll a megfelelő hely a kerekesszékekkel történő megközelítéséhez,
- a kerekesszékekkel a mobil fülke elhelyezésére szolgáló asztal alá be lehet állni,
- sem az SZSZB tagjai, sem más, a szavazóhelyiségben tartózkodó választópolgár, sem a szavazóhelyiségen kívül tartózkodók nem láthatják, hogy a választópolgár hogyan szavaz.

A mobil szavazófülkét tehát kizárólag úgy lehet elhelyezni, hogy nyitott oldala fal felé nézzen.

A kijelölt szavazókör szavazóhelyiségének berendezése – a névjegyzékben szereplő választópolgárok számának megfelelően – olyan módon történjen, hogy biztosítottak legyenek a szavazás gördülékenységének feltételei:

- Ha az SZSZB egy szavazóhelyiségben több munkaasztalnál fogadja a választópolgárokat, akkor
 - minden asztalhoz külön sor vezessen,
 - a választópolgárok számára jól látható és egyértelmű jelzések mutassák, hogy ki melyik sorba álljon, és melyik munkaasztalnál veheti át a szavazólapját,
 - megfelelő számú szavazófülke és urna álljon rendelkezésre.
- Ha szavazatszedő albizottságok fogadják a választópolgárokat, akkor a választópolgárok számára jól látható és egyértelmű jelzések mutassák, hogy ki melyik szavazóhelyiségben adhatja le a szavazatát. Minden helyiségben el kell helyezni legalább két szavazófülkét és két szavazóurnát.

8. A SZAVAZÁSNAPI FELADATOK

Az SZSZB-k és a jegyzőkönyvvezetők feladatait külön Segédlet tartalmazza.

8.1. NAPKÖZBENI JELENTÉSEK

A szavazás napján 7 alkalommal jelentenek a szavazókörök a részvételi adatokról: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 18.30 órákor.

A fenti időpontokat követően a következő feladatokat kell elvégezni:

- a jegyzőkönyvvezetők elsősorban telefonon (akár szóban, akár üzenet/képüzenet formájában) vagy e-mailben haladéktalanul jelentik a HVI-nek, hogy az aktuális időpontig hány választópolgár írta alá a szavazóköri névjegyzéket,
- a HVI ellenőrzi a kapott adatot (pl. nem alacsonyabb-e a korábbi jelentési időponthoz képest),
- a HVI rögzíti a részvételi adatokat az NVR-ben (*Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel – Napközbeni részvétel, zárás rögzítése menüpont*).

Ha téves adat kerül rögzítésre, azt a jelentésre rendelkezésre álló időszakon belül javítani kell. Ha csak később derül fény a hibás adat rögzítésére, akkor a hibás adat bent marad a rendszerben, a következő jelentési időszakra vonatkozóan pedig már helyes adatot kell rögzíteni.

A napközbeni jelentéssel együtt a jegyzőkönyvvezető arról is tájékoztatja a HVI vezetőjét, ha a szavazókörben sor alakult ki, s ennek alapján a HVI vezetője a szükséges intézkedéseket meg tudja tenni. Az intézkedéssel egyidőben a HVI vezetője az OEVI vezetőt, aki pedig az NVI elnökét tájékoztatja.

8.2. RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK

A szavazás ideje alatt bekövetkező rendkívüli eseményeket a jegyzőkönyvvezetők telefonon vagy e-mailben jelentik a HVI-nek. A HVI rögzíti az NVR-be a rendkívüli eseményt (*Országgyűlési választás menüpont: Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel – Rendkívüli események menüpont*).

8.3. MOZGÓURNA IRÁNTI KÉRELMEK TOVÁBBÍTÁSA AZ SZSZB-HEZ

Ha a szavazás napján 12.00 óráig mozgóurna iránti kérelem érkezett a HVI-hez (elektronikus úton), ezeket a kérelmeket a HVI haladéktalanul átadja elbírálásra az SZSZB-nek.

8.4. JELENTÉS A SZAVAZÁS BEFEJEZÉSÉRŐL

A jegyzőkönyvvezetők haladéktalanul jelentik a HVI-nek a szavazás lezárását. A HVI az NVR-ben rögzíti a zárás tényét és annak pontos időpontját. (*Országgyűlési választás menüpont: Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel – Napközbeni részvétel, zárás rögzítése menüpont*)

8.5. A LEVÉLSZAVAZATOK FOGADÁSA

A magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok saját maguk, vagy az általuk megbízott személy (ennek a személynek formális meghatalmazással nem kell rendelkeznie) a szavazás napján 6.00-19.00 óra között bármelyik OEVI-ben is leadhatják a levélszavazatot tartalmazó válaszborítékokat. Ehhez az OEVI egy külön urnát biztosít, amelynek felügyeletét folyamatosan ellátja. Az urna felügyelete során az országos listát állító jelölő szervezetek megfigyelői is jelen lehetnek.

19.00 óra után az OEVI az urnát felnyitja, megszámlálja a benne talált válaszborítékokat, majd azokat szállítóborítékba zárja. A válaszborítékok számát rá kell írni a szállítóborítékra, valamint ezt az adatot az NVR-ben rögzíteni kell. (*Országgyűlési választás menüpont, Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel – Levélben szavazás iratkezelés – Szavazási iratcsomagok-jelentések*)

8.6. A JEGYZŐKÖNYVEK ADATAINAK JELENTÉSE, RÖGZÍTÉSE

Az SZSZB jegyzőkönyvvezetője minden egyes szavazóköri jegyzőkönyv (ÁLS SZK, ÁLK SZK, EK SZK és OL SZK) kitöltését követően haladéktalanul jelenti a HVI-nek a jegyzőkönyv tartalmát. A jelentés történhet bediktálással vagy például a jegyzőkönyvről készített fényképfelvétel megküldésével.

A HVI a beérkezett adatokat haladéktalanul rögzíti az NVR-ben (*Országgyűlési választás* menüpont, *Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel – Általános szavazóköri jegyzőkönyvek – Rögzítés menüpont*, illetve a *Szavazóköri jegyzőkönyvek – Szavazóköri jegyzőkönyvek rögzítése menüpont*). Ha az NVR hibát jelez, arról értesíteni kell az SZSZB jegyzőkönyvvezetőjét, aki a hiba javítása érdekében tájékoztatja az SZSZB-t.

8.7. SZAVAZÁSI IRATOK ÁTVÉTELE AZ SZSZB-TŐL

A HVI átadás-átvételi elismervénnyel veszi át az SZSZB-től:

- a csomagoló borítékokba zárt szavazólapokat tartalmazó lezárt urnát vagy egyéb dobozt,
- a jegyzőkönyveket tartalmazó csomagoló borítékot,
- az egyéb iratokat tartalmazó csomagoló borítékot,
- valamennyi egyéb iratot és kelléket.

Az OEVI a számlálásra kijelölt SZSZB-től (amely a szavazás napján nem végez számlálást) átveszi a lezárt urnákat, és gondoskodik azok biztonságos helyen történő tárolásáról a szavazást követő 6. napig.

8.8. JEGYZŐKÖNYVEK ADATAINAK ÖSSZEVETÉSE AZ NVR-BEN RÖGZÍTETT ADATOKKAL

A szavazóköri jegyzőkönyvek átvételét követően a HVI jogi és számszaki szempontból ellenőrzi azok mindkét példányát, a hibásan vagy hiányosan kitöltött jegyzőkönyvet javíttatja az SZSZB-vel.

A jegyzőkönyvek adatait a HVI összeveti az NVR-ben rögzített adatokkal, és eltérés esetén

- javítja az NVR-ben szereplő hibás adatokat vagy
- a hibás jegyzőkönyvet javíttatja az SZSZB-vel.

Az ellenőrzést és hibajavítást követően a jegyzőkönyvek mindkét példányán és az NVR-ben azonos adatoknak kell szerepelniük. Az azonos és hibátlan adatokat tartalmazó jegyzőkönyvek ellenőrzöttségét jelezni kell az NVR-ben (*NVR Országgyűlési választás menüpont*, *Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel – Általános szavazóköri jegyzőkönyvek – Ellenőrzés*, illetve a *Szavazóköri jegyzőkönyvek – Szavazóköri jegyzőkönyvek ellenőrzése*).

8.9. A SZAVAZÓKÖRI ÉS AZ EREDMÉNY JEGYZŐKÖNYVEK SZKENNELÉSE

A választási irodák számára továbbra is feladat, hogy a szavazóköri és eredmény-jegyzőkönyveket beszkenneljék.

A szavazást követően, miután az adott jegyzőkönyv rögzítésre és ellenőrzésre került, a szavazóköri jegyzőkönyvet be kell szkennelni. Az egyéni választókerületi szavazás szavazóköri eredményét megállapító jegyzőkönyvek szkennelését a szavazást követő nap 10.00 óráig be kell fejezni.

A szkennelt jegyzőkönyveket az NVI a választások hivatalos honlapján közzéteszi.

8.10. A SZAVAZÓKÖRI JEGYZŐKÖNYVEK NYILVÁNOSSÁGA

A szavazóköri jegyzőkönyvek 2. példányát a HVI 3 napra közzétekintésre teszi, vagy egyéb módon biztosítja azok megtekinthetőségét. A jegyzőkönyvek – azok szkennelését követően – a valasztas.hu honlapon is megtekinthetők.

9. A SZAVAZÁST KÖVETŐ FELADATOK

9.1. A SZAVAZÓKÖRI JEGYZŐKÖNYVEK, AZ ÁTJELENTKEZÉssel LEADOTT SZAVAZATOK ÉS A LEVÉLSZAVAZATOK TOVÁBBÍTÁSA

Az OEVI vezetője a szavazást követő napon az NVI-hez szállítja:

- az átjelentkezők szavazatait tartalmazó szállítóborítékokat,
- az OEVI-ben levélben leadott szavazatokat tartalmazó szállítóborítékot.

A jegyzőkönyvek továbbításának rendjéről az NVI elnöke utasítást ad ki.

Az OEVI vezetője az NVI elnöke által meghatározott időpontban átveszi az NVI-től az átjelentkezéssel, valamint a KÜVI-n leadott szavazatokat tartalmazó csomagot.

9.2. A SZÁMLÁLÁSRA KIJELÖLT SZSZB SZAVAZATSZÁMLÁLÁSA

A számlálásra kijelölt SZSZB legkésőbb a szavazást követő 6. napon, április 18-án megtartja azon ülést, amelyen megszámolja a saját szavazókörében, továbbá az átjelentkezés alapján más szavazókörben és a KÜVI-n leadott szavazatokat.

Az ülés szervezése kapcsán két körülményre hívjuk fel a figyelmet:

- A Ve 41. § (2) bekezdése szerint az SZSZB már 3 tag jelenléte esetén is határozatképes, ennek ellenére az ülés szervezése során törekedni kell arra, hogy a bizottságba minél nagyobb létszámban oszson be SZSZB-tagot a HVI vezetője a szavazatszámálásra.
- Az SZSZB a szavazatszámáláshoz a HVI tagjainak közreműködését is kérheti.
- Az SZSZB ülésén – mivel az a szavazatszámálás részét képezi – a Ve. 187. §-ában megjelölt személyek, így a médiatartalom-szolgáltató képviselője, valamint a nemzetközi megfigyelő is jelen lehet.

Az OEVI vezetője az ülés megkezdésekor átadja az SZSZB részére a lezárt urnákat, a KÜVI-n és az átjelentkezéssel leadott szavazatokat tartalmazó szállítóborítékokat (dobozokat), valamint az egyéb szükséges dokumentumokat.

Az OEVI a számlálást követően az SZSZB által kiállított szavazóköri jegyzőkönyveket jogi és számszaki szempontból ellenőrzi, és a jegyzőkönyvek adatait haladéktalanul rögzíti az NVR-ben (*NVR Országgyűlési választás* menüpont, *Szavazatósszesítés modul – Adatbevitel – Szavazóköri jegyzőkönyvek*). A hibásan vagy hiányosan kitöltött jegyzőkönyvre felhívja az SZSZB figyelmét, és a jegyzőkönyv javítását követően intézkedik az adatok javításáról az NVR-ben. A jegyzőkönyv adatait össze kell hasonlítani az NVR-ben rögzített adatokkal, egyezőség esetén ezt jelezni kell az NVR-ben (*NVR Országgyűlési választás* menüpont, *Szavazatósszesítés modul – Adatbevitel* menüben a *Szavazóköri jegyzőkönyvek – Szavazóköri jegyzőkönyvek ellenőrzése* menüpontban).

Fontos! Az SZSZB szavazatszámálással kapcsolatos tevékenysége akkor zárul le, amikor a jegyzőkönyvek hiba nélkül rögzítésre és ellenőrzésre kerülnek, ezért eddig az időpontig az SZSZB tagjainak az OEVI székhelyén kell tartózkodniuk.

9.3. AZ EREDMÉNY MEGÁLLAPÍTÁSA

Az OEVB a szavazóköri jegyzőkönyvek alapján, legkésőbb a szavazást követő 6., újrászámolás esetén a 8. napon határozattal megállapítja az országgyűlési választás egyéni választókerületi eredményét. A határozat melléklete az egyéni választókerület választási eredményéről szóló jegyzőkönyv (EK ER), amelynek tervezetét az OEVI az NVR-ből nyomtatja ki.

Az OEVI az egyéni választókerületi eredményt megállapító jegyzőkönyv (EK ER) aláírásának megtörténtét az OEVB döntését követően haladéktalanul rögzíti az NVR-ben (*NVR Országgyűlési választás* menüpont

Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel – Eredmény jegyzőkönyv – Egyéni választókerületi eredmény jegyzőkönyv).

Az egyéni választókerületi eredményt megállapító jegyzőkönyv (EK ER) 2. példányát, valamint a megszámlálásra kijelölt szavazókör szavazóköri eredményt megállapító jegyzőkönyveinek másik példányát az OEVI 3 npra közszemlére teszi, vagy egyéb módon biztosítja a megtekinthetőségét.

9.3.1. A SZAVAZÁS NAPJÁT KÖVETŐ ÚJRASZÁMLÁLÁS

A Ve.-ben új jogintézményként megjelenik a szavazatok eredmény-megállapítás előtti újraszámlálása. Az újraszámlálásra két időpontban kerülhet sor, egyrészt közvetlenül a szavazás napját követően, illetve a szavazást követő 7. napon, az átjelentkezők és a KÜVI-n szavazók szavazatainak megszámlálására kijelölt SZSZB szavazatszámlálását követően.

Közvetlenül a szavazás napját követően a második legtöbb szavazatot szerző jelölt kérheti a szavazatok újraszámlálását, ha – a szavazatszámlálásra kijelölt SZSZB által megszámlálandó szavazatokat figyelmen kívül hagyva – a jegyzőkönyvek 100%-ának feldolgozását követően a legtöbb szavazatot megszerző jelölt és a második legtöbb szavazatot szerző jelölt informatikai rendszerben rögzített szavazatszámának különbsége száz vagy annál kevesebb (beleértve a szavazategyenlőséget is).

A szavazatok újraszámlálásának lehetőségét az NVR jelzi (*NVR Országgyűlési választás* menüpont, *Szavazatösszesítés modul – Szolgáltatás menüben a Számított eredmények – Egyéni választókerületi eredmény menüpont*), amennyiben valamennyi érintett szavazóköri jegyzőkönyv már ellenőrzésre került.

Az újraszámlálást a második legtöbb szavazatot szerző jelölt a szavazást követő nap 10.00 óráig kérheti.

Az újraszámlálást az OEVB jegyzőkönyvi döntéssel haladéktalanul elrendeli. (100 vagy annál kisebb különbség esetén érdemes az OEVB ülését a szavazást követő nap 10.00 órára összehívni.).

Az újraszámlálás elrendelését az NVR-ben rögzíteni kell (*NVR Országgyűlési választás* menüpont, *Szavazatösszesítés modul – Adatbevitel menüben az Újraszámlálás elrendelése* menüpontban).

Az újraszámlálás elrendelését közzé kell tenni az interneten, és arról tájékoztatni kell a HVB-ket és a HVI-ket, továbbá valamennyi érintett jelölt szervezetet és független jelöltet.

Az újraszámlálást valamennyi szavazókörre kiterjedően a HVB-k végzik el, amihez igénybe vehetik a HVI tagjainak közreműködését.

Az újraszámlálás helyszínét és időpontját a HVB jegyzőkönyvi döntéssel határozza meg úgy, hogy azt követően az újraszámlálásig elegendő idő álljon rendelkezésre az újraszámlálási megfigyelők megbízására. Az újraszámlálás helyét és időpontját a HVI az interneten nyilvánosságra hozza, továbbá haladéktalanul értesíti az újraszámlálási megfigyelők megbízására jogosultakat.

Az újraszámlálást a szavazást követő három napon belül (legkésőbb április 15-én) kell elvégezni.

9.3.2. A SZAVAZATSZÁMLÁLÁSRA KIJELÖLT SZSZB ÁLTAL ELVÉGZETT SZAVAZATSZÁMLÁLÁST KÖVETŐ ÚJRASZÁMLÁLÁS

A) A szavazatok újraszámlálását akkor kell elrendelnie az OEVB-nek, ha az informatikai rendszerben rögzített adatok szerint

- a legtöbb szavazatot megszerző jelölt és a második legtöbb szavazatot szerző jelölt szavazatszámának különbsége száz vagy annál kevesebb, és a második legtöbb szavazatot szerző jelölt április 19-én 10.00 óráig kéri az újraszámlálást,
- a legtöbb szavazatot két (vagy több) jelölt azonos szavazatszámával érte el (szavazategyenlőség esetén tehát kérelem nélkül, hivatalból).

B) A fenti esetekben újra kell számolni

- a) valamennyi szavazatot, ha közvetlenül a szavazást követően nem került sor újraszámolásra. Az újraszámolásra a 9.3.1. pont szerinti eljárást kell alkalmazni.
- b) kizárólag az átjelentkezéssel és külképviseleten leadott szavazatok megszámlálására kijelölt szavazókörben megszámlolt szavazatokat, ha közvetlenül a szavazást követően a többi szavazókörre vonatkozóan az újraszámolás már megtörtént. Az újraszámolást az OEVB végzi el, amelyhez igénybe veheti az OEVI tagjainak részvételét.

Az újraszámolást a szavazást követő 7. napon, április 19-én, vasárnap kell elvégezni.

Az újraszámolás eredményének rögzítéséhez ki kell nyomtatni az újraszámolási biankó szavazóköri jegyzőkönyveket (ÚSZ SZK), majd ezek alapján az eredeti szavazóköri jegyzőkönyvek feldolgozásával azonosan történik a jegyzőkönyvek feldolgozása.

Az újraszámolások szavazókörönként jegyzőkönyvbe foglalt eredményeit a bizottságok (ÚSZ SZK), a HVI-k az OEVI részére továbbítják, és az OEVB az újraszámolt szavazatszámokat veszi figyelembe az egyéni választókerületi választás eredményének megállapításakor.

A jelen pont szerinti újraszámolás esetén az OEVB döntési határideje változik, és a bizottság az egyéni választókerületi választás eredményét legkésőbb a szavazást követő 8. napon állapítja meg.

9.4. A VÁLASZTÁSI IRATOK ŐRZÉSE ÉS MEGSEMMISÍTÉSE

A szavazólapokat tartalmazó urnákat/dobozokat és egyéb választási iratokat a HVI/OEVI biztonságos helyen őrzi.

A szavazást követő 90. napot követő munkanapon, július 13-án a HVI/OEVI megsemmisíti

- a szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket, valamint az azok elbírálása során keletkezett döntéseket,
- a szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének kinyomtatott példányát,
- a visszautasítottak jegyzékét,
- az ellenőrző lapokat,
- a szavazási levélcsomag személyes átvételét kérők jegyzékét és a ki nem adott szavazási levélcsomagokat,
- az ajánlóíveket
- a szavazólapokat – büntetőeljárás esetén – a büntetőeljárásnak a bíróság jogerős ügydöntő határozatával vagy véglegessé vált nem ügydöntő végzésével történő befejezése, illetve az ügyészségnek vagy a nyomozóhatóságnak további jogorvoslással nem támadható eljárást megszüntető határozata meghozatala után.

10.1. JOGORVOSLATOK ÁLTALÁBAN

10.1.1. JOGORVOSLATOK FAJTÁI

A jogorvoslatok három formája a kifogás, a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat iránti kérelem. Ezen felül rendkívüli jogorvoslati lehetőség, hogy az Alaptörvényben foglalt jogok megsértése esetén alkotmányjogi panaszt lehet benyújtani.

Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

Fellebbezést a választási bizottság elsőfokú határozata ellen az **ügyben érintett** természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

Bírósági felülvizsgálati kérelmet a választási bizottság másodfokú határozata, továbbá az NVB határozata ellen az **ügyben érintett** természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

10.1.2. JOGORVOSLATI HATÁRIDŐK

A határidőket naptári napokban kell számítani. A Ve.-ben meghatározott határidő minden esetben jogvesztő, késedelem kimentésére, illetve igazolás előterjesztésére nincs mód. A határidő annak utolsó napján 16.00 órakor jár le, a választási bizottság rendelkezésére nyitva álló határidő 24.00 órakor jár le.

A **jogorvoslati kérelmek benyújtására, valamint azok elbírálására** – a speciális jogorvoslati eljárásokat kivéve – **3 napos határidő** áll az érintettek rendelkezésére a jogsértés elkövetésétől, illetve a megtámadott választási bizottság határozatának meghozatalától. A választási ügyek sajátossága körébe tartozik az, hogy nem a határozat közzétételétől (közvetítésétől) kell számítani a jogorvoslati határidőket, hanem a határozat meghozatalának napjától. Mivel e határidők jogvesztőek, ezért igazolási kérelemnek nincs helye.²³ A határozat közzétételével kapcsolatos jogsérelemre hivatkozás esetén is a határozat meghozatalától számított három napon belül kell a jogorvoslati kérelmet előterjeszteni.²⁴

10.2. A KIFOGÁS

10.2.1. A KIFOGÁS BENYÚJTÁSA

Kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen az OEVB-hez. Folyamatosan fennálló tevékenység esetén a tevékenység fennállásának teljes ideje alatt be lehet nyújtani kifogást, de legkésőbb a sérelmezett tevékenység megszűnésétől számított 3. napig.

A Ve. értelmében kifogást benyújtani írásban lehet, ez történhet különösen személyesen, meghatalmazott útján, levélben, e-mailben vagy más elektronikus úton (pl. e-Papír szolgáltatás útján).

A kifogás személyes benyújtása során az OEVI:

- a kifogás átadás-átvételéről elismervényt ad át a benyújtó számára,
- az átvétel időpontját dátum, óra és perc feltüntetésével rögzíti az átadás-átvételi elismervényen,
- ellenőrzi a benyújtó személyazonosságát.

²³ Lásd: Kvk.I.37.336/2014/4. számú végzés.

²⁴ Lásd: Kvk.III.39.068/2025/5. számú végzés.

A kifogásnak az eljárás során nem pótolható kötelező elemei tekintetében²⁵ az alábbiakat lehet összefoglalni.

A kifogásnak tartalmaznia kell:

- a jogszabálysértés megjelölését (tehát a jogszabályhely pontos megjelölését, valamint a jogszabályhelyhez kapcsolva azt a téves jogértelmezést, a jogszabálysértést megvalósító tevékenységet is, amelyet a választási szerv határozata meghozatalakor elkövetett²⁶),
- a jogszabálysértés bizonyítékait (a Ve. nem szűkíti a bizonyékok körét, így bármi csatolható, ami alkalmas az állítások alátámasztására),
- a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát vagy törzskönyvi számát,
- papír alapú kérelem esetén a kifogás benyújtójának aláírását.

Az NVB és a Kúria joggyakorlata szerint a kifogásnak már benyújtásakor tartalmaznia kell a fenti elemeket, azok későbbi pótlására, a kifogás kiegészítésére nincs lehetőség, a bizottságnak a benyújtott dokumentumok alapján kell elbírálnia a kifogást.

A kifogás tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét, illetve postai értesítési címét (rövid úton történő elérhetőségek), de nem utasítható el érdemi vizsgálat nélkül a kifogás, ha a benyújtó nem adta meg a rövid úton történő elérhetőségét.

10.2.2. A KIFOGÁS ÁTTÉTELE

Ha a kifogás elbírálására az OEVB nem rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel, az ügyet – legkésőbb a beérkezését követő napon – jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel átteszi az annak elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező OEVB-hez vagy NVB-hez. A hozzá áttett ügyben a választási bizottság köteles eljárni.

Az OEVB az áttétel hatáskörét – jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel – az elnökére átruházhatja.

Ha az OEVB az ügyet nem teszi át az illetékes OEVB-hez vagy az NVB-hez, köteles az ügyben eljárni.

Fontos! Az NVB 2014. október 30-án konkrét ügyben hozott 205. számú jegyzőkönyvi döntésében rögzítette álláspontját a Ve. 213. §-ában foglaltakkal kapcsolatban. Eszerint a választási bizottság jegyzőkönyvbe foglalt döntésével vagy a hatáskör átruházása esetén elnöki levélben, a beérkezéstől számított 1 napon belül teheti át a kifogást, és csak a határidőben áttett kifogás alkalmas joghatás kiváltására, vagyis keletkeztet eljárási kötelezettséget.

Az is kiemелendő, hogy az áttételről csak a választási bizottság (illetve annak elnöke) rendelkezhet, a választási irodákat ilyen jogosultság nem illeti meg, az iroda vezetője legfeljebb az áttételről szóló döntést és az összes iratot csak továbbítja a másik bizottság, illetve az amelletт működő iroda részére.

10.2.3. ÜGYEK EGYESÍTÉSE

A választási bizottság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelheti azoknak az előtte folyamatban levő **ügyeknek az egyesítését**, amelyeknek tárgya egymással összefügg. A Ve. 217. § (1) bekezdés szerinti döntés meghozatala során „figyelemmel kell lenni arra, hogy az ügyek egyesítése, vagy éppen ellenkezőleg, külön-külön történő elbírálása miként hat ki a jogorvoslati kérelem benyújtójának, valamint – a jogséртő magatartás vagy mulasztás elkövetőjének beazonosíthatósága esetén – a jogséртés elkövetőjének jogaira,

²⁵ Lásd: Kúria Kvk.I.37.951/2016/3. számú végzés.

²⁶ Lásd: Kúria Kvk.VII.39.047/2025/4. számú végzés.

különösen is a jogorvoslathoz való jogra és a tisztességes eljáráshoz való jogra” [354/2024. (V. 29.) NVB határozat].

10.2.4. ÍTÉLT DOLOG

Ha a választási bizottság által érdemben **elbírált ügyben újabb kifogást** nyújtanak be, és az nem tartalmaz a választási bizottság által még nem értékelt bizonyítékot, a választási bizottság elnöke megküldi a kifogás benyújtója részére a választási bizottság határozatának – személyes adatokat nem tartalmazó – másolatát, és erről a következő ülésen tájékoztatja a választási bizottságot. A választási bizottság az elnök tájékoztatását jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel tudomásul veszi vagy – ha a határozat megküldésének feltételei nem állnak fenn – az ügy érdemében határozatot hoz.

10.2.5. A KIFOGÁS ELBÍRÁLÁSA

Az OEVB hatáskörébe tartozik különösen:

- a kifejezetten az egyéni választókerületi választáshoz kapcsolódó cselekménnyel kapcsolatos kifogás,
- a körzeti és helyi, illetve lekérhető médiaszolgáltatással vagy nem országosan terjesztett sajtótermékkel kapcsolatos kifogás,
- az SZSZB tevékenysége, döntése elleni kifogás,
- a szavazóhelyiségben elkövetett cselekménnyel kapcsolatos kifogás,
- az eljárási köteletségének határidőn belül eleget nem tevő HVB elleni kifogás,
- az OEVI, illetve annak vezetője tevékenysége, döntése elleni kifogás

elbírálása.

Az OEVB legkésőbb a kifogás beérkezésétől számított 3 napon belül dönt. Áttétel esetén a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor a kifogás az első választási bizottsághoz beérkezett, míg a döntésre rendelkezésre nyitva álló határidőt az áttétel megérkezéséhez kell viszonyítani.

A kifogás az OEVB határozatának meghozataláig visszavonható, ilyen esetben azonban az OEVB hivatalból is lefolytathatja az eljárást.

A kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha:

- azt a nem jogosult nyújtotta be,
- elkésett,
- nem tartalmazza a jogszabálysértés megjelölését,
- nem tartalmazza a jogszabálysértés bizonyítékait,
- nem tartalmazza a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- nem tartalmazza a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet, vagy más szervezet esetében a bíróság nyilvántartásba-vételi számát,
- nem tartalmazza papír alapú kérelem esetén a kifogás benyújtójának aláírását,
- annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem.

A kifogás kapcsán a bizottság első feladata, hogy megvizsgálja, hogy megfelel-e a jogorvoslati kérelem a Ve.-ben előírt formai követelményeknek. Mivel az alaki kellékeiben hiányos jogorvoslat nem lehet alkalmas semmilyen eljárás, vagy választási eredmény vitatására, ezért a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítása nem lehetőség a bizottság részére, hanem az kötelezően meghozandó döntés.

Ha a választási bizottság a kifogásnak helyt ad

- megállapítja a jogszabálysértés tényét,
- a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől,
- a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét megsemmisíti és megismételteti,
- bírságot szabhat ki
 - a választási kampány szabályainak megsértése,
 - valamint a névjegyzékből szolgáltatott adatok megsemmisítésére vonatkozó szabályok megszegése esetén.

A bírság kiszabásáról, és annak mértékéről a bizottság mérlegelési jogkörében dönthet, figyelembe véve az eset valamennyi körülményét, így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét, nyilvánvaló szándékosságát.

A bírság legmagasabb összege természetes személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse, egyébként a kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizenötszöröse.

Ha a kötelezett a bírság összegét a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül nem fizette be, akkor a tartozás adók módjára behajtható, melyet az NVI megkeresésére az állami adóhatóság szed be. A jogerősen kiszabott bírság méltányosságból történő elengedésére, mérséklésére, halasztott, vagy részletfizetésre nincs lehetőség.

Amennyiben a bizottság a kifogásnak nem ad helyt, azt elutasítja.

10.3. A FELLEBBEZÉS

Az OEVB döntése ellen fellebbezést lehet benyújtani. Nem lehet fellebbezni a jegyzőkönyvbe foglalt döntés ellen.

Fellebbezést lehet benyújtani

- jogszabálysértésre hivatkozással,
- valamint a bizottság mérlegelési jogkörében hozott határozata ellen.

A fellebbezést az OEVB-nél kell előterjeszteni. A fellebbezést vagy a TVB, vagy az NVB bírálja el. (Ld. 3.2.4. és 3.2.5. pontok)

A fellebbezést úgy kell előterjeszteni, hogy **a megtámadott határozat meghozatalától számított 3 napon belül megérkezzen.**

A fellebbezést írásban lehet benyújtani, ez történhet különösen személyesen, meghatalmazott útján, levélben, e-mailben vagy más elektronikus úton.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell:

- az érintettségre való hivatkozást (figyelembe véve, hogy amennyiben a fellebbezés tartalmaz olyan tényt, adatot, amely folytán az érintettség nyilvánvaló, úgy a fellebbezés érdemi vizsgálata nem mellőzhető az érintettségre vonatkozó érvelés hiánya miatt²⁷),
- a kérelem jogi alapját, azaz vagy a jogszabálysértés megjelölését, vagy a mérlegelésre hivatkozást,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló

²⁷ Lásd: Kúria Kvk.I.39.064/2025/3. számú végzés.

hatósági igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát vagy törzskönyvi számát, valamint

- papír alapú kérelem esetén a fellebbezés benyújtójának aláírását.

A fellebbezés benyújtója választása szerint **megadhatja** elektronikus levélcímét, illetve postai értesítési címét.

Nem nyújthat be fellebbezést a megtámadott határozatot hozó bizottság elnöke és annak tagja.

A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.²⁸

A fellebbezést az OEVI haladéktalanul felterjeszti azt az elbírálásra jogosult bizottsághoz. Abban az esetben, ha a jelölt nyilvántartásba vételéről szóló döntés a fellebbezés tárgya, és a fellebbezés elbírálásához szükség lehet az ajánlások vizsgálatára, akkor a TVI megkeresésére az ajánlóíveket eredetben kell továbbítani a TVB-hez.

10.4. SPECIÁLIS JOGORVOSLATOK

10.4.1. SZAVAZÓKÖRÖK KIALAKÍTÁSÁVAL ÉS FELÜLVIZSGÁLATÁVAL KAPCSOLATOS JOGORVOSLATOK

A HVI vezetőjének a szavazókörök kialakításáról és felülvizsgálatáról szóló határozata ellen a határozat közzétételének időtartama alatt²⁹ lehet fellebbezést benyújtani a HVI vezetőjéhez.

A fellebbezést a TVI vezetője bírálja el, a beérkezést követő 3 napon belül. A TVI vezetője a szavazóköri beosztást módosítja, vagy a fellebbezést elutasítja. A TVI vezetőjének döntése ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

10.4.2. NÉVJEGYZÉKKEL KAPCSOLATOS JOGORVOSLAT

Az NVI:

- központi névjegyzékkel kapcsolatos döntése ellen legkésőbb annak meghozatalát követő 30. napon lehet fellebbezést benyújtani,
- szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos döntése ellen legkésőbb az arról szóló értesítés kézhezvételét, elektronikus értesítési címre megküldés esetén az értesítés megküldését, illetve hirdetményi közlés esetén a honlapon történő közzétételt követő 3 napon belül lehet fellebbezést benyújtani, de legkésőbb a szavazást megelőző 2. nap 14 óráig.

A fellebbezést az NVI elnökéhez kell benyújtani.

A fellebbezésről az NVI elnöke dönt, mégpedig

- ha az nem érint szavazóköri névjegyzéket vagy a levélben szavazók névjegyzékét, legkésőbb a beérkezését követő 15. napon,
- ha az szavazóköri névjegyzéket vagy a levélben szavazók névjegyzékét érinti, és a fellebbezés
 - legkésőbb a szavazást megelőző 25. napon beérkezik, legkésőbb a beérkezését követő 2. munkanapon,
 - a szavazást megelőző 25. napot követően érkezik be, legkésőbb a beérkezését követő munkanapon, de nem később, mint a szavazást megelőző 3. napon 15.00 óráig.

Ha az NVI elnöke a fellebbezésnek helyt ad, a döntést visszavonja vagy módosítja. Ellenkező esetben a fellebbezést felterjeszti a Fővárosi Törvényszékhez.

²⁸ Új bizonyíték és új tény feltételezi, hogy a kifogás tartalmazott már ilyet, csak a bizottság azokat részben vagy egészben elégtelennek találta.

²⁹ A közzétételt követő 15 napon belül.

A bíróság a fellebbezésről:

- a beérkezését követő 15 napon belül,
- a választás kitűzését követően meghozott döntés esetén a beérkezést követő 3 napon belül,
- de legkésőbb a szavazást megelőző napon dönt.

A bírósági eljárás során ügyvédi képviselet nem kötelező. Ha a bíróság a fellebbezést alaposnak tartja, a névjegyzéket a döntésnek megfelelően módosítani kell, ellenkező esetben a fellebbezést elutasítja.

Az NVI vezetőjének döntését az érintettel, valamint a fellebbezés benyújtójával, a bíróság határozatát a megtámadott határozatot hozó választási iroda vezetőjével is közölni kell.

10.4.3. JELÖLTEK SORRENDJE ELLENI JOGORVOSLAT

A jelöltek sorrendjét megállapító OEVB-döntés ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak, a sorsolás törvényessége elleni jogorvoslat a szavazólap adattartalmának jóváhagyása elleni bírósági felülvizsgálati kérelembe foglalható.

10.4.4. SZAVAZÓLAP ADATTARTALMÁNAK JÓVÁHAGYÁSA ELLENI JOGORVOSLAT

A szavazólap adattartalmát megállapító OEVB-döntés ellen fellebbezést nem lehet benyújtani, csak bírósági felülvizsgálati kérelmet. A felülvizsgálati kérelmet az OEVB-nél kell benyújtani úgy, hogy az legkésőbb a határozat meghozatalát követő napon megérkezzen. A bírósági felülvizsgálati kérelmet a Kúria bírálja el legkésőbb a kérelem felterjesztését követő napon.

10.4.5. VÁLASZTÁS EREDMÉNYE ELLENI JOGORVOSLAT

Az SZSZB szavazóköri eredményt megállapító döntése ellen önálló fellebbezésnek nincs helye, csak az OEVB egyéni választókerületi eredményt megállapító döntése elleni fellebbezéssel együtt.

Az OEVB egyéni választókerületi eredményt megállapító döntése ellen:

- az SZSZB szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénysértő voltára, vagy
- a szavazóköri eredmények összesítésére és a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok megsértésére

hivatkozással lehet fellebbezést benyújtani.

Fontos! A beérkezett jogorvoslati kérelmet fokozott figyelemmel meg kell vizsgálni, hogy az valóban az OEVB eredménymegállapító döntése elleni fellebbezés-e. Ha igen, akkor azt az NVB-hez kell felterjeszteni a 10.3. pontban foglaltak szerint. Ha viszont a kérelem „normál” kifogás, amely nem az eredményt támadja, hanem más jogsértést (pl. kampányszabályok megsértése és ezért a választás egy része megismételtetésének kérése) sérelmez, akkor azt az általános szabályok szerint kifogásként kell kezelni, s eszerint azt az OEVB elsőfokon elbírálja (vagy – a bizottság, illetve elnöke – átteszi az illetékes bizottsághoz).

10.4.6. JOGORVOSLAT A VÁLASZTÁSI SZERV HALLGATÁSA MIATT

Ha választási szerv (bizottság, iroda) eljárási kötelességének határidőben nem tesz eleget, a felettes választási szerv az erre irányuló kifogás megérkezésétől vagy hivatalos tudomásszerzéstől számított 3 napon belül megállapítja a jogszabálysértést, és szükség esetén

- a mulasztó választási szervet az eljárás soron kívüli lefolytatására utasítja, vagy
- meghozza az elmulasztott döntést.

10.4.7. A MÉDIA KAMPÁNYBAN VALÓ RÉSZVÉTELÉVEL KAPCSOLATOS JOGORVOSLAT

A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslatok rendszere is az általános jogorvoslati szabályokon alapul, de azoktól részben eltérő szabályokat tartalmaz.

Fontos! Elsődlegesen eldöntendő kérdés, hogy adott jogorvoslati ügyet a média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslatnak kell-e tekinteni.

Egyszerűen arra a kérdésre kell válaszolni, hogy:

- a média a sérelmezett magatartás (mulasztás) elkövetője, vagy
- a média – pl. mint megjelenési felület – csak részese a tényállásnak, de annak nem megvalósítója.

Az első esetben beszélünk a média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslatról, amelyet részben speciális szabályok szerint kell elbírálni, míg a második esetben az eljárást az általános szabályok szerint kell lefolytatni.

A média kampányban való részvételével kapcsolatos jogorvoslat elbírálásának fórumát, azaz a kifogást elbíráló választási bizottságot arra tekintettel határozza meg a törvény, hogy egyrészt mely médiaszolgáltatást, sajtóterméket érinti a jogorvoslat, másrészt mely választás során nyújtották azt be.

Az országos, lineáris médiaszolgáltatás és az országosan terjesztett sajtótermékek, illetve a filmszínházak választási kampányban való részvételével kapcsolatos kifogást az NVB bírálja el.

Körzeti és helyi, illetve lekérhető médiaszolgáltatással vagy nem országosan terjesztett sajtótermékkel kapcsolatos kifogást a médiatartalom-szolgáltató székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes OEVB bírálja el.

A kifogásban a kérelmező megjelöli, vagy lehetőség szerint csatolja a törvényt sértés bizonyítékául szolgáló műsorszámot. Ugyanakkor a megjelölt műsorszám jogorvoslati kérelemhez csatolásának elmaradása nem eredményezi a kifogás elutasítását, hiszen a megjelölt műsorszámot az OEVB – amennyiben szükséges és a kérelmező nem csatolta – hivatalból szerzi be.

Az is speciális vizsgálati szempont, hogy a kifogásolt műsorszám utánközlésnek minősül-e, ugyanis ilyenkor az eredeti médiatartalom közzétételétől kell a benyújtásra rendelkezésre álló három napos határidőt számítani.

További, az elkészttség körében előírt követelmény, ha az észleléshez köti a beadványozó a jogorvoslatot, akkor be kell szerezni a tartalomszolgáltató nyilatkozatát a médiatartalom közzétételének időpontjára vonatkozóan. Ha a szolgáltató nem nyilatkozik, akkor elkészttség címén nem lehet elutasítani a kifogást, tehát vélelmezni kell a határidőben történő benyújtást.

A törvény értelmében, ha az OEVB a kifogásnak helyt ad, egyrészt a Ve. 218. § (2) bekezdése a), b) és c) pontjaiban foglalt jogkövetkezményeket alkalmazza, azaz:

- megállapítja a jogszabálysértés tényét,
- a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől,
- a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét megsemmisítheti és megismételtetheti.

Másrészt – a fenti jogkövetkezmények alkalmazásán túl – az OEVB kötelezi a médiatartalom-szolgáltatót, hogy határozata rendelkező részének a választási bizottság döntését tartalmazó részét:

- napilap és internetes sajtótermék, valamint lekérhető médiaszolgáltatás esetében a határozat közlésétől számított három napon belül, a jogsértő közléshez hasonló módon,
- más időszaki lap esetében a legközelebbi számban, a jogsértő közléshez hasonló módon,
- lineáris médiaszolgáltatás esetében a határozat közlésétől számított három napon belül, a jogsértő közléssel azonos napszakban és ahhoz hasonló módon

tegye közzé.

Mindezek mellett az OEVB bírságot is kiszabhat. A bírság legmagasabb összege a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötvenszerese.

10.4.8. A VÁLASZTÁSI IRODA TEVÉKENYSÉGÉVEL KAPCSOLATOS JOGORVOSLAT

Az OEVI tevékenységével kapcsolatban benyújtott kifogás elbírálása az OEVB hatáskörébe tartozik. Az OEVB döntésével szemben előterjesztett fellebbezés elbírálására az NVB rendelkezik hatáskörrel.

A HVI tevékenységével kapcsolatban benyújtott kifogást a HVB bírálja el, a HVB döntésével szemben előterjesztett fellebbezés elbírálására a TVB rendelkezik hatáskörrel.³⁰

10.5. BÍRSÁG KISZABÁSA

10.5.1. BÍRSÁG KISZABÁSA AZ AJÁNLÓÍVEK VISSZAADÁSI KÖTELEZETTSÉGÉNEK MEGSZEGÉSE MIATT

A független jelölt, illetőleg a jelölő szervezet(ek) valamennyi átvett ajánlóívet kötelesek leadni az OEVI-nek:

- a kitöltött ajánlóíveket legkésőbb a szavazást megelőző 37. napon, március 6-án 16.00 óráig,
- a ki nem töltött ajánlóíveket a szavazást megelőző 36. napon, március 7-én 16.00 óráig.

A fenti kötelezettség elmulasztása esetén az OEVB hivatalból eljárva, mérlegelés nélkül, objektív szankcióként bírságot szab ki. A bírság összege minden késedelmesen leadott vagy le nem adott ajánlóív után 1 000 Ft. Nem szabható ki bírság a legkésőbb a határidő elteltét követő napon leadott, ajánlást nem tartalmazó (üres) ajánlóív után.

Az ajánlóíveket bárki leadhatja, ahhoz külön meghatalmazás nem szükséges és nem kérhető. Az OEVI a leadott ajánlóívek sorszámait az NVR-ben rögzíti. A visszavett ajánlóívek sorszámainak bevitele után az *Ív leadás jkv.* funkciógomb segítségével készíthető el az Átadás-átvételi jegyzőkönyv, mely tartalmazza a jelöltnak, jelölő szervezetnek átadott, az időben visszahozott, valamint a jelöltnél maradt vagy határidő után leadott ajánlóívek sorszámait.

A bírságot a jelölt bejelentésére vonatkozó határidő elteltét követő 8 napon belül kell kiszabni. A bírságot kiszabó határozatot haladéktalanul közölni kell a bírságfizetésre kötelezettel, amennyiben csak postai úton történő közlés lehetséges, azt legkésőbb a határozat meghozatalát követő munkanapon postázni kell.

Az ajánlóív leadásának elmulasztása miatt bírságot kiszabó OEVB határozat tervezete az NVR VER modulja segítségével a leadási határidőket követő napon kerül létrehozásra az NVR BIRSAG modultól kapott bírságazonosító felhasználásával. Amennyiben a határozat tervezetét az OEVB elfogadja és aláírja, annak döntésre vonatkozó adataival (iktatószáma, döntés dátuma, döntéshozó szerv) az NVR BIRSAG moduljában szereplő – bírságazonosító alapján kereshető – ügyet frissíteni kell. Ekkor a bírságügy állapota "I. fokú határozat - nem jogerős". Jogerőssé válását követően a beszkenelt határozatot csatolni szükséges és ezzel egyidőben az ügy státuszát "Jogerős" állapotba kell állítani.

10.5.2. BÍRSÁG KISZABÁSA A KAMPÁNYSZABÁLYOK MEGSÉRTÉSE, VALAMINT A NÉVJEGYZÉKI ADATSZOLGÁLTATÁS ADATAINAK MEGSEMMISÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS KÖTELEZETTSÉG ELMULASZTÁSA MIATT

A bírság kiszabásáról, és annak mértékéről az OEVB mérlegelési jogkörében dönthet, figyelembe véve az eset valamennyi körülményét, így különösen:

- a jogsértéssel érintettek körének nagyságát,
- a jogsértés súlyát,
- a jogsértés ismétlődő jellegét,
- ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

30 Lásd 1/2025. NVB iránymutatás

A mérlegelésen alapuló döntés egyfelől azt jelenti, hogy a választási bizottságok a jogsértés megállapítása esetén alkalmazandó jogkövetkezményekre vonatkozó kérelem nem köti, de a másik oldalról nézve ebből az is következik, hogy a bírság kiszabását mellőző döntéssel szemben sem terjeszthető elő érdemi vizsgálatra alkalmas jogorvoslati kérelem azon az alapon, hogy a beadványozó (kérelmező) szerint a bírság alkalmazása az adott ügy körülményeire tekintettel feltétlenül szükséges volna.³¹ A bírságszankció alkalmazása ugyanakkor feltételhez kötött, e tekintetben, valamint a bírságszankció összege meghatározása vonatkozásában a jogalkalmazói mérlegelésnek a döntésből egyértelműen ki kell derülnie.³²

A bírság legmagasabb összege természetes személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse, egyébként a kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizenötszöröse.³³

10.5.3. BÍRSÁG KISZABÁSA A MÉDIAKAMPÁNY SZABÁLYAINAK MEGSÉRTÉSE MIATT

A médiakampány szabályainak megsértése miatti bírság kiszabásakor a következők szerint kell eljárni:

- Az eset összes körülményét figyelembe kell venni annak eldöntésénél, hogy indokolt-e bírság kiszabása.
- A bírság mértékének megállapításánál ugyancsak figyelembe kell venni az eset összes körülményét, így különösen a jogsértéssel érintett médiaszolgáltató fajtáját, vételkörzetét, a jogsértéssel érintett sajtótermék jellemzőit, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét.
- A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A bírság legmagasabb összege a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötvenszerese.

10.5.4. AZ OEVI FELADATAI BÍRSÁG KISZABÁSA ESETÉN

A kampányszabályok megsértése, valamint a névjegyzéki adatszolgáltatás adatai megsemmisítésének elmulasztása miatt kiszabott bírság esetén az OEVI az *NVR BIRSAG* moduljában rögzíti az új ügyet, melynek folyamán előáll a bírságazonosító, melyet a határozatban fel kell tüntetni. Az OEVB a jogerőssé vált határozatát az NVR-be feltölti, majd a státuszát átállítja.

Az ajánlóív leadásának elmulasztása miatt bírságot kiszabó OEVB határozat tervezetét az *NVR* létrehozza (*Országgyűlési választás / Választáselőkészítés / Listák, statisztikák / Listák - Bírság határozatok generálása*), melyhez a bírságazonosítót automatikusan generálja a rendszer. Amennyiben a határozat tervezetét az OEVB elfogadja és aláírja, annak adataival (száma, dátuma) az *NVR BIRSAG* moduljában szereplő – bírságazonosító alapján kereshető – ügyet frissíteni kell (I. fokú határozat). Jogerőssé válását követően a határozatot csatolja, és az ügy státuszát szintén át kell állítani.

Mindkét fenti esetben a határozatban fel kell hívni a bírságolt figyelmét, hogy a bírságazonosítót és a fizetésre kötelezett megnevezését az átutalás közlemény rovatában fel kell tüntetni.

A bírságot az NVI kezelésében lévő, a Magyar Államkincstár által e célra létrehozott központosított beszédési számlára 10032000-01040391-00000000 átutalással kell megfizetni.

A bírság megfizetésére vonatkozó eljárásrendi rendelkezéseket a központi névjegyzék, valamint egyéb választási nyilvántartások vezetéséről szóló 17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet 20/A. §-a tartalmazza.

³¹ Lásd: Kúria Kvk.VII.39.105/2024/10. számú végzés.

³² Lásd: Kúria Kvk.III.37.443/2018/2. és Kvk.VII.39.428/2022/3. számú végzései.

³³ A kötelező legkisebb munkabér havi összegét kormányrendelet állapítja meg, melynek összege 2025. évben 290 800 Ft.

11.1. BEVEZETÉS

A választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásának költségeit, valamint a választási szervek tevékenységével összefüggő egyéb költségeket – az Országgyűlés által megállapított mértékben – a központi költségvetésből kell biztosítani (Ve. 12. §).

A kiadások biztosításának törvényi kötelezettsége a teljes választási folyamatra, tevékenységekre és szervezetekre kiterjed, amely egyrészt az NVI központi beszerzésein keresztül (pl. központi névjegyzék vezetése, nyomtatványok, szavazóurnák biztosítása), másrészt a HVI/OEVI/TVI-k szintjén jelentkező kiadások ún. normatív támogatások (HVI/OEVI/TVI-k részére átutalt költségvetési támogatások) biztosításával valósul meg.

A választás előkészítése, lebonyolítása központi pénzügyi feladatainak ellátásáról – egyebek mellett – az NVI gondoskodik.

Az NVI a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló 2025. évi LXIX. törvényben a részére megállapított kiadási előirányzatból, törvényi feladatai keretében, a Pvr.-ben – az országgyűlési képviselők választására vonatkozó rendelkezései és normatívátételei alapján – biztosítja a választások lebonyolításának pénzügyi fedezetét a HVI/OEVI/TVI-k részére.

Az NVI irányítja a HVI/OEVI/TVI-k választásokkal kapcsolatos pénzügyi tevékenységét, elszámoltatja őket a választásokkal kapcsolatos pénzügyi támogatás felhasználásáról.

A HVI/OEVI/TVI-k választási pénzügyi feladati ellátásához az NVI biztosítja a szakrendszeri (Választási Pénzügyi Információs Rendszer, a továbbiakban: VPIR) támogatást.

11.2. A VÁLASZTÁSI IRODÁK KÖLTSÉGVETÉSÉNEK TERVEZÉSE

A választások költségvetésének tervét minden választásban érintett HVI/OEVI/TVI-nek el kell készítenie. A költségvetés tervezése során külön kell feltüntetni a választások szerinti normatívákból adódó támogatás terhére, továbbá az esetleges saját forrás terhére tervezett kiadásokat. A költségtervet a helyi aktuális gazdálkodási szabályzatok és számviteli politika alapján az NVI által megadott sablon alkalmazásával kell elkészíteni és jóváhagyni, szükség esetén módosítani. A költségterv sablon a VÁKIR/Tudástár/Iratok mappában érhető el, a jóváhagyott tervet, illetve módosításait a VÁKIR/Tudástár/Pénzügyi iratok/Költségtervek/ választás éve, típusa almenüpont alá szükséges feltölteni excel, valamint aláírt szkennelt formátumban.

11.3. AZ NVI ÁLTAL NYÚJTOTT KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS MEGÁLLAPÍTÁSA ÉS FOLYÓSÍTÁSA

Az NVI a HVI/OEVI/TVI-t megillető költségvetési támogatást a választókerületek és a szavazókörök alapadatai és a Pvr. 1. melléklete szerinti normatívák alapján állapítja meg.

A Ve. szerint a választópolgárok számát

- a) a szavazóköri névjegyzék szavazás napját megelőző 67. napi adatai szerint,
- b) megismételt szavazás esetén a megismételt szavazáshoz összeállított szavazóköri névjegyzék szavazás napját megelőző 9. napi adatai szerint kell megállapítani.

Elmaradó választás esetében kizárólag a Pvr. 1. melléklet „o” oszlopában jelölt normatívák, szavazás megismétlése esetén a „p” oszlop normatívái vehetőek igénybe.

Az NVI elnöke a normatív támogatás összegéről - legkésőbb a szavazást megelőző 50. napig, megismételt szavazás esetén a szavazás napját megelőző 4. napig - támogatói okiratban értesíti a választási irodát a VÁKIR rendszerben.

11.4. A TÁMOGATÁS FOLYÓSÍTÁSA

Az NVI a támogatás TVI-t megillető részét a fővárosi, vármegyei önkormányzat hivatalának, a HVI-t, OEVI-t megillető részét a települési önkormányzat polgármesteri hivatala (közös önkormányzati hivatal esetén a közös önkormányzati hivatal) fizetési számlájára folyósítja.

Az NVI az országgyűlési képviselőválasztás előkészítésére, lebonyolítására vonatkozó normatív támogatást legkésőbb a szavazás napját megelőző negyvenedik napig előlegként utalja át a HVI/OEVI/TVI részére. Megismételt szavazás esetén az NVI a támogatást a jóváhagyott pénzügyi elszámolás alapján utólag, az elszámolás elfogadását követő nyolc munkanapon belül utalja át a HVI/OEVI/TVI részére.

11.5. NORMATÍVÁK ELSZÁMOLHATÓSÁGÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A HVI/OEVI/TVI tagok személyi juttatásaira vonatkozó Pvr. 1. melléklete szerinti normatívák „keretnormatívák”, amelyekben belül az egyes tagok díjazása munkaterhei függvényében differenciálható. A HVI/OEVI/TVI tagok személyi juttatásáról a HVI/OEVI/TVI vezető dönt.

A HVI/OEVI/TVI vezetőjének személyi juttatása nem haladhatja meg a Pvr. 1. mellékletében a részére megállapított normatíva összegét. A HVI/OEVI vezetőjének személyi juttatását a TVI vezetője hagyja jóvá, a TVI vezetőjének személyi juttatását az NVI elnöke hagyja jóvá.

A választási bizottságok tagjait tiszteletdíj illeti meg.

A dologi kiadások különösen: hirdetménnyel és tájékoztató nyomtatvánnyal, ajánlóív-, névjegyzék- és jegyzőkönyvnyomtatással, szavazásnapra anyagok szállításával, választással összefüggő ideiglenes akadálymentesítéssel, szavazóhelyiség kialakításával, működtetésével, takarításával, a HVI/OEVI/TVI szavazásnapra működésével, valamint kapcsolt települések szavazásnapra működésével összefüggő kiadások.

Egyéb dologi kiadásként utólagos igényléssel, tényleges igénybevétel alapján elszámolható szavazófülke beszerzése, illetve a meglévő fülkék karbantartása és kisjavítási szolgáltatásainak igénybevétele.

Ellátási kiadást a Pvr. 1. mellékletében választástípusonként meghatározott normatíva összegéig lehet elszámolni reprezentációs kiadásként. Étkezési ellátásként elszámolható kizárólag a választáshoz kötődően felhasznált, étel- és italvásárlásra fordítható utalványról szóló számla is.

Feladatmaradás esetén – vagy ha a feladatot a Ve. 69. § (3) vagy (5) bekezdése alapján másik választási iroda látja el – az érintett feladatra biztosított, a normatívák szerint számolt összeggel, illetve – ha a feladatmaradás ismertetése előtt indokolt kifizetés vagy kötelezettségvállalás történt – annak maradványával a választási iroda elszámol.

A HVI/OEVI Pvr. 13. § (3)-(4) bekezdése alapján szükség esetén lehetőség van többletforrást igényelni. A többlet iránti igényt megfelelő indokolással elektronikus úton a TVI vezető részére nyújtja be. A TVI vezető a HVI/OEVI által benyújtott dokumentumokat, kiadásokat tételesen megvizsgálja és az igény felmerülését követő 15 napon belül indokolt kérelem formájában elektronikus úton benyújtja az NVI elnöke részére jóváhagyásra.

Az NVI elnöke a kérelem beérkezését követő 5 munkanapon belül dönt a TVI által benyújtott forrásigényről, melynek elfogadása esetén okiratmódosítás keretében tájékoztatja az illetékes HVI/OEVI/TVI-t.

Többlettámogatási igényt az érintett HVI/OEVI/TVI legkésőbb az elszámolást elfogadó okirat kiállításáig nyújthat be a TVI elnökének indokolt kezdeményezésével az NVI elnökéhez.

A Pvr. 1. mellékletében meghatározott jogcímkódok közötti átcsoportosítás abban az esetben engedélyezett, ha azt a feladatellátás kifejezetten indokoltá teszi. Az utólagosan igényelhető jogcímek normatív támogatása kizárólag a Pvr. szerinti jogcímeken használható fel, ezen esetekben átcsoportosítás nem engedélyezett.

11.6. A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS PÉNZÜGYI ELSZÁMOLÁSA

A választás céljára biztosított pénzeszközöket választásonként elkülönítetten kell kezelni.

A HVI/OEVI/TVI a kapott támogatásokról a részletező nyilvántartással összhangban – a választási költségek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és ellenőrzési rendjéről, valamint a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete, közgyűlése feloszlásának kimondása, illetve feloszlása miatt tartandó időközi választás költségei megelőlegezésének részletes szabályairól szóló 11/2025. (IX.15.) IM rendeletben foglalt feladatok végrehajtásával kapcsolatos teendőkről szóló 6/2025. (XI.25.) számú elnöki utasítás (a továbbiakban: elnöki utasítás) alapján – számol el, melynek alapja a tényleges kifizetések összege (Feladattípusú elszámolás).

A pénzügyi elszámolást a HVI/OEVI/TVI-nek a VPIR rendszerben kell elkészíteni. Az elszámolásokban bizonylatonként, normatívánként be kell mutatni a támogatásokból ténylegesen a választás céljára fordított összegeket. A feladattípusú elszámolásokban a tényleges kiadásokat, összhangban a belső számviteli nyilvántartásokkal, a költségvetési támogatások rendeltetésszerű felhasználásának dokumentálása érdekében teljeskörűen el kell számolni, az elnöki utasítás 1. mellékletében meghatározott bizonylatokkal alá kell támasztani, azokat az elnöki utasításban rögzített záradékkal kell ellátni.

A HVI/OEVI vezetője legkésőbb a szavazás napját követő 25 napon belül feladattípusú elszámolást készít az TVI vezetője részére. Az elszámolást a tanúsítvány és az alapbizonylatok elektronikus másolatával kell alátámasztani, melyet a TVI vezetője a szavazást követő 45 napon belül ellenőriz és hagy jóvá.

A TVI vezetője a szavazás napját követő 50 napon belül pénzügyi elszámolást, valamint tanúsítványt nyújt be az NVI elnökének a VPIR rendszeren keresztül a TVI részére biztosított pénzügyi fedezetről, valamint összesítő elszámolást készít a HVI/OEVI-k vezetői és saját elszámolása alapján. A TVI pénzügyi elszámolását az NVI ellenőrzi és az NVI elnöke hagyja jóvá. A HVI/OEVI/TVI elszámolásairól az NVI elnöke elszámolást elfogadó okiratot állít ki és tesz közzé a VÁKIR rendszerben.

A választási irodák az elszámolás elfogadását követő 8 munkanapon belül tesznek eleget az elszámolást elfogadó okiratban foglalt fizetési kötelezettségeiknek.

Az NVI összesítő elszámolását szöveges beszámoló formájában készíti el, amely választási szerv szintenként (HVI/OEVI/TVI, egyéb szervek és központi kiadások) tartalmazza a választás lebonyolításának teljes költségvonzatát.